

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (2907) 2005 NOVEMBER-LAPKRITIS 29 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Dovanos, kurios dauginasi

Dar vaikai nespėjo per "Halloween" surinktų saldinių suvalgyti, o jau parduotuvės stato puošnias eglutes, kabinėja blizgučius, įjungia kalėdinių giesmių muziką ir laukia gausių klientų, kurių pasirinkimui išdėstyti daiktai daikteliai - tik imk ir stok į eilę prie kasininkės.

DOVANOS, dovanos! Kas begalėtų įsivaizduoti Kalėdas be jų? Nes tos dovanos iš tikrųjų daugiau negu daiktai - gražiai įpakuoti, kaspinėliais perrišti. Ir duodantiems, ir gaunantiems - tai artimumo, draugystės bei meilės išraiška, o pardavėjams - stambus metinis uždarbis. Tuo būdu dovanos tenkina ir pirkėją, ir pardavėją. O lauktas ir švenčių proga gautas daiktas net ir džiaugsmą sukelia. Viskas tartum gražiai susiderina, nes ir Kalėdos yra džiaugsmo šventė. Jos sulaukus pasikeisti su artimaisiais dovanomis yra senas paprotys, ypač įsitvirtinęs Šiaurės Amerikoje, kur ir naujieji imigrantai greitai prie to pripranta ir įsijungia į dovanų ieškojimo "maratoną". Labai suaktyvėja ir aukų rinkimo vajai. Nėra lengva teigiamai atsiliepti į visus prašymus, bet pagal išgales ir pasirinkimą ir ši sritis nėra atmetama, aukų rinkėjams naudinga, nes kasmet pasikartojanti. Mūsų bendruomeninė veikla taipgi remiasi aukomis, ir užtat pagirtina, kai tautiečiai tuo prieškalėdinio apsidovanojimo metu skiria daugiau lėšų lietuviškos institucijoms paremti, nes antraip susidarytų rimtas pavojus prarasti svarbius lietuviškojo gyvenimo kultūrinius, visuomeninius židinius. Kreipti į juos didesnį ir atskirą dėmesį metams baigiantis yra vertingas paprotys, kurio šakotumą reikėtų tik dar labiau plėsti. Nuo asmeninėms dovanėlėms skirtų lėšų kai ką "nugnybti" bendriems reikalams visuomet galima ir reikėtų, nes gyvename tartum dviejuose pasauliuose, kuriems privalome atiduoti kas jiems priklauso.

NORS dovanos sukelia džiaugsmą ir dėkingumą, bet jų pirkėjai stengiasi, kad jos būtų ir naudingos, kad gavėjas jas pasilaikytų, vertintų, turėtų kokios naudos. Nesunku suprasti, kad panašus nusiteikimas gali būti ir aukotojo, kuris stebi ir nori sužinoti, kaip jo auka panaudojama, kas gero bendram reikalui iš tų aukų padaroma. Užtat nenuostaba, kad susirinkimuose ilgiausiai apsisistojama prie išdininkų ar revizorių pranešimų, iš kurių aiškėja lėšų panaudojimai. Tačiau aukotojams sunkiau orientuotis, kai aukų rinkėjai yra pavieniai asmenys, pvz. telkiantys lėšas geriems tikslams Lietuvoje. Gaunami padėkos laišukai dažniausiai skelbiami spaudoje, ir tuo viskas pasibaigia. O būtų tikrai naudingiau ir daugiau paskatinimo aukoti atsirastų, jei aukų gavėjai bent kartą per metus spaudoje paskelbtų savo pajamų ir išlaidų apyskaitas. Neatrodė, kad tai nebūtų įmanoma padaryti. Reikėtų tik su jais atitinkamai susitarti. Mat kaip bebūtų, finansinis klausimas yra gana jautrus dalykas. Beveik nėra vietos, kur nebūtų dejuojama, kad trūksta lėšų, įskaitant net ir pačius didžiuosius užmojus, kuriuos vykdo valstybės. Ką tad bekalbėti apie vos kelis tūkstančius narių turinčią kokią bendruomeninę grupę? O vis dėlto, štai kad ir mes, Kanados lietuviai, galime džiaugtis ir didžiuotis tiek daug metų organizuotai išsilaikę, daug sukūrę ir milijonus bendriems tikslams suaukoję. Tebūnie taip ir toliau. Kalėdoms artėjant ir ieškant pirkti dovanų savo artimiesiems, nereikėtų iš jų tarpo išskirti ir lietuviškuosius židinius, taipgi laukiančius gerojo Kalėdų senelio. Atsimintina ir tai, kad dovanos-aukos bendriems reikalams niekada neplyšta, nereikia jų po švenčių nė keisti. Jos stiprios, nes patriotinės jausenos pagamintos. Jos netgi dauginasi kaip grūdai, mėsos ir gerą dirvą. Č.S.

Lietuvos kariuomenė ir jos karininkai

Pokalbis su pulkininku Arūnu Dudavičiumi

Prisikėlimo parapijos metinėje vakarieneje Toronte spalio 29 d. dalyvavę plk. Arūnas Dudavičius, Sigita Dudavičienė, KLB Toronto apylinkės veikėja Prima Saplienė ir Bronius Saplys, Vilniaus krašto lietuvių sąjungos išelvijoje pirmininkas

Gerb. pulkininke, malonu Jus pasveikinti ir padėkoti, kad sutikote atsakyti į Jums pateiktus *Tėviškės žiburių* redakcijos klausimus.

- Kaip ilgai jau esate karinėje tarnyboje ir kas Jus paskatino rinktis kariškio gyvenimą?

- Lietuvos kariuomenėje tarnauju jau 15 metų. Mano senelis iš tėvelio pusės Dudavičius Jonas, tarpukario Lietuvos kariuomenės puskarininkis, dalyvavo kovose su lenkais ir bermontininkais ties Giedraičiais, Širvintomis ir Radviliškio. Jis taip pat Klaipėdos sukilimo dalyvis 1923 m. Mano senelis per mano tėvelį Dudavičių Antaną ir perdavė man tėvynės meilę, patriotizmą ir pagarbą žuvusiems už Lietuvos laisvę.

Todėl nuo 1988 metų įsijungiau į Sąjūdžio veiklą, o vėliau Alytaus Sąjūdžio tarybos buvau pasiūlytas tarnybai į Lietuvos kariuomenę. Pradėjau karinę tarnybą Alytaus komendantūroje 1991 m. sausio 13-osios įvykių metu. Taip ir pradėjau savo kariškio kelią Dzūkijos sostinėje, vėliau tarnavau Savanorių pajėgose, o dar vėliau buvau perkeltas į Vilnių ir nuo 2001 metų tarnauju Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje viršininko pavaduotoju kariniam apmokymui.

- Esate Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos karinio apmokymo komendanto padėjėjas. Nuo kada įsijungėte į tą akademiją, ką ji ruošia ir kiek šiuo metu kariškių joje mokosi?

- Dabartiniu metu akademijoje mokosi apie 300 kariūnų, kurių mokslas trunka 4 metus. Baigę mokslus kariūnai gauna aukštojo mokslo baka-

lauro diplomą (Tarptautinių santykių, Personalo vadybos arba Transporto inžinerijos vadybos). Lietuvos respublikos prezidento dekretu kariūnams suteikiamas pirmasis karininko laipsnis - leitenantas, taip pat karinio išsilavinimo diplomas. Šie jauni karininkai nukreipiami tarnybai į įvairius kariuomenės padalinius. Karo akademijoje taip pat rengiami įvairūs karininkų tobulinimosi kursai. Vieni iš svarbiausių yra kapitono kursai, kurie trunka 6 mėnesius, o jeigu karininkai mokosi ir magistratūros studijose, tai mokslas trunka 2 metus (6 mėn. kpt. kursai ir 1,5 metų magistratūros studijos, Tarptautiniai santykiai arba Personalo vadyba). Į šiuos kursus nukreipiami mokyti vyresnieji leitenantai ir kapitono iš įvairių Lietuvos kariuomenės padalinių.

Karo akademijoje taip pat organizuojami tarptautiniai kursai: saugumo ir gynybos, anglų kalbos, kapitono kursai. Į šiuos kursus atvyksta mokyti užsienio valstybių karininkai: iš Gruzijos, Armėnijos, Azerbaidžiano, Latvijos, Estijos, Ukrainos, Gudijos, Lenkijos, Slovakijos ir kt. valstybių. Kursai organizuojami anglų kalba. Jiems organizuojamos kelionės po Vilnių, Kauną ir Klaipėdą.

- Ar Lietuvai įsijungus į NATO pažiūra į šalies gynybą yra pasikeitusi? Jei taip, kuria prasme?

- Lietuvai įsijungus į NATO, pažiūra į valstybės gynybą pasikeitė. Atsisakyta teritorinės gynybos, o kariuomenė pertvarkyta veikti kartu su sąjungininkų pajėgomis. Todėl didesnioji krašto apsaugai skiriamų lėšų dalis eina naujų technolo-

gijų, kompiuterių, ginkluotės, anglų kalbos, standartizavimo arba suvienodinimo klausimams, taip pat taikos palaikymo operacijoms Afganistane, Irake ir Balkanuose.

- Jau keleri metai, kai į Kanadą iš Lietuvos vis atvyksta karininkų grupės mokytis anglų ir prancūzų kalbų (ar jas tobulinti). Kaip praktiškai šitie apmokymai vyksta, kokios pamokos? Ar šalia kalbų dėstymo vyksta ir kitokie užsiėmimai? Ar po tų kursų grįžusiems Lietuvon karininkams tenka dar kur specialiai išsipareigoti?

- Jau 11 metų, kai iš Lietuvos į Kanadą atvyksta mokytis karininkai. Jie mokosi 2 karinėse bazėse: Kvebeko provincijoje (Saint Jean) ir Ontario provincijoje (Camp Borden). Yra suskaičiuota, kad šiose bazėse per šį laikotarpį mokėsi apie 200 karininkų. Tai didelė pagalba Kanados krašto apsaugos ministerijos Lietuvos kariuomenei. Mokslas organizuotas tokia tvarka: mokomės darbo dienomis 6 akademines valandas nuo 8.15 iki 11.25, vėliau pietų pertrauka nuo 12.45 iki 15.30. Į mokymosi laiką, kuris trunka 4,5 mėnesio, įeina kelionės į Otavą, Torontą, Midlandą, Barrie bei į Niagaros krioklius. Lankomės parlamente, muziejuose, lankome istorinius paminklus, dalyvaujame įvairiose šventėse ir susitikimuose. Tuo būdu susipažįstame su Kanados istorija, kultūra, žmonėmis ir nuostabią gamtą. Karininkams, kurie baigia minėtus anglų ar prancūzų kalbos kursus, atsiveria galimybės būti paaugštinėtiems tarnyboje.

Nukelta į 2-tą psl.

Šiame numeryje

- Lietuvos kariuomenė ir jos karininkai - 1,2 psl.
- Kaladės ir politiniai kumščiai - 2 psl.
- Visuomeninis Lietuvos ambasadorius - 3,5 psl.
- Lietuvių ir prūsų pėdsakai (tęsinys) - 4 psl.
- Austrų savaitė Jurbarke - 7 psl.
- Kelionė po Lenkiją (tęsinys) - 8 psl.
- Mažosios Lietuvos kultūros paveldas - 9 psl.
- Krupavičius sugrįžo į Lietuvą - 10 psl.
- Kelias, atvedęs į kunigystę - 11 psl.
- Kanados lietuvių jaunimo veikla - 13 psl.
- Mokinių konkursas - 13 psl.
- Jis gyvena ne tik sau... - 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoj - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Atsinaujinimo diena
"Eucharistija – gyvenimo ir misijos versmė" Kaune spalio 23 d. surengė Katalikų bendruomenė "Gyvieji akmenys". Eucharistinių metų pabaigos proga Eucharistijos slėpinio apmąstymais dalinosi Eucharistinio Jėzaus kongregacijos seserys. Paskaitą apie Trejybę ir Eucharistiją skaitė (lietuviškai) latvė sesuo Linda Ceple, SJE, o apie Eucharistinį dėkojimą ir šlovinimą – ses. Ligita Ryliskytė, SJE. Po pietų dalyviai pasiskirstė po darbo grupes. Renginys baigėsi Mišiomis, kurių koncelebracijai vadovavo arkiv. Sigitas Tamkevičius.

Kretingos pranciškonų jaunimo tarnyba (PJT) spalio 8 d. minėjo 10 metų jubiliejų padėkos Mišiomis Viešpaties Apreiškimo Švč. M. Marijai šventovėje. Jų koncelebracijai vadovavo PJT pirmininkas kun. Gediminas Numgaudas, OFM. Po Mišių veikė nuotraukų paroda, Kretingos pranciškonų salėje apžvelgta PJT 10 metų veikla. Visi buvę PJT pirmininkai pasidalino prisiminimais, tarnybą sveikino įvairios katalikiškos institucijos, Kretingos rajono meras. Jaunimas padainavo dainų iš spektaklio "Emanuelis – Dievas su mumis". Vykė vaišės, loterija ir šokiai.

Kun. Pranciškaus Masionio, SJ, mirties 25-osios metinės buvo paminėtos spalio 15 d. Sidabravo šventovėje Švč. Sakramento pagarbiniu, kuriam vadovavo vysk. E. Bartulis. Po to vykusioje konferencijoje Telšių vyskupas Jonas Boruta, SJ, kalbėjo apie Eucharistijos įsteigimą, jėzuitų atvykimą į Lietuvą, kun. Masilionio veiklą sovietų okupacijos metais. Mišias aukojo Kauno arkivysk. Sigitas Tamkevičius, SJ. Po Mišių Sidabravo mokiniai atliko giesmių ir eilėraščių programą, prisiminimais pasidalino kun. Masilionį pažinojusieji. Minėjimas baigtas maldomis ir giesmėmis prie jo kapo.

Popiežiaus Benedikto XVI teigimu, prieš 40 metų pasibaigęs Vatikano II susirinkimas paskatino daugiau dėmesio skirti Šventajam Raštui. Per Viešpaties angelo maldą lapkričio 6 d. Šv. Petro

aikštėje popiežius sakė, jog Bažnyčia negyvena iš savės, bet turi savo kelyje nuolatos laikytis Evangelijos gairių. Vyskupai, būdami apaštalu įpėdiniai, privalo rūpintis pilnutinai perteikti krikščioniškąją žinią būsimosioms kartoms. Šv. Tėvas priminė, kad Susirinkimas 1965 m. lapkričio 18 d. pareiškime *Dei Verbum* aptarė Šv. Rašto perteikimo, įkvėptumo ir aiškinimo temas, iškėlė jo reikšmę Bažnyčios gyvenimui.

Nuolatinė Švč. Sakramento adoracija Kaune pradėta lapkričio 3 d., atsiliepiant į Šv. Tėvo Jono Pauliaus II bei jo įpėdinio Benedikto XVI raginimus Eucharistijos metais daugiau dėmesio skirti sekmadienio šventimui bei Švč. Sakramento adoracijai. Pagal Kauno arkivyskupo Sigitą Tamkevičiaus pasirašytą įsakymą, Švč. Sakramentas bus adoruojamas Kauno arkikatedros bazilikos koplyčioje nuo 7.30 iki 18 val., kaip buvo daroma per visus Eucharistijos metus. Švč. Sakramento šventovės koplyčioje Eucharistijos adoracija vyks visą naktį. Į adoraciją arkivyskupas kvietė ištraukti vienuolijas, religinius judėjimus ir bažnytines institucijas, o ypač – Kauno arkivyskupijos parapijų tikinčiuosius. Nuolatinės adoracijos koordinavimą ganytojas pavedė Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijai. Klebonai bei visi kunigai įpareigoti aiškinti žmonėms Eucharistijos kulto ne Mišių metu prasmę, raginti tikinčiuosius uoliai dalyvauti Švč. Sakramento adoracijoje.

Liuteronų pasaulinės sąjungos prezidentą vysk. Mark Hanson priėmė popiežius Benediktas XVI audiencijoje lapkričio 7 d. Reformacijos 400-osioms metinėms įvyksiant 2017 m., popiežius ragino katalikus ir liuteronus sustiprinti ekumeninį dialogą, kuris turėtų apimti ne tik bendrą tikėjimo įsitikinimų įgyvendinimą. Bendradarbiauti verčia visuotinis abejojimas krikščioniškomis tiesomis bei etiniais principais. Popiežius pranešė, kad Tarptautinė katalikų ir liuteronų komisija netrukus užbaigianti savo ketvirtą dialogo fazę ir paskelbsianti dokumentą apie Bažnyčios apaštališkumą.

Kaladės ir politiniai kumščiai

VILIUS BRAŽĖNAS

Yra įsismaginusių komentatorių, bandančių net visą tautą paguldyti ant psichiatro sofos, teikiančių politiniam abejingumui ar pasimetimui juokingą pavadinimą – "depresija". Tokią nepaprastą tautos "ligą" išgydyti, manau, galima paprastais vaistais – kaladėmis. Pavyzdžiui, kaladės išsprendžia kasmet Ariogaloje vykstančio patriotų saskrydžio dalyvių atsisėdimo klausimą. Tuo parodo, kad kaladžių pagalba įmanoma suburti krūvon vienminčius, susėdiančius ant ratelių sustatytų po 5, 10 ar 20 kaladžių. Tereikia, kad iš tokio saskrydžio namo patriotai parsivežtų ne kalades, o pačią kaladinę vienminčių, vienvietovinių bei bendražygių susibūrimo patriotinei veiklai idėją. Nes Lietuvos respublikoje yra pakankamai daug patriotų, bet stinga patriotinės veiklos būreliuose, klubeliuose, rateliuose, komitetuose, bendrijose, krašte pasklidusių veiklos branduolių. Tie branduoliai būtų politiniai kumščiai. Kai jie trinkteltų į valstybinį stalą, sudrebėtų miestų, apskrčių, rajonų ir sostinės valdžios sėdynės šildančios kėdės.

Net špygai reikia trijų pirštų

Yra per daug individualistų veikėjų, pasitinkinčių sava galia ir nebandančių suburti savo aplinkoje ar kilmės vietoje jiems žinomų žmonių veiklos branduolius. Gausu vienpirščių veikėjų, manančių, kad jo ar jos parašytas straipsnis, pasakyta kalba, suruošta konferencija sudrebins visą Lietuvą. Vienu pirštu netrenksi į stalą, kad stalas sudrebėtų. Tam reikia penkių pirštų, sugniaužtų kumštin. Net špygai parodyti reikia trijų pirštų. Tautai žygin pakelti reikia siekti, kad patriotai burtųsi į veiklos branduolius. Ar ne tai įtaigoja ir sena išmintis: "Viena žmona – ne kalba, vienas vyras – ne talka".

Grįžtant prie kaladžių

Kai tik kyla mintys apie valstybės likimą, prieš akis iškyla nuostabus Ariogalos saskrydžių vaizdas. Didžiuliame lauke prie Dubysos žmonių būreliai mirga, lyg žiemos nakties padangėje pa-

birusios žvaigždės. Ir pagalvoji: jei vien tik šie ant kaladžių susėdę saskrydžių dalyviai, pasklidę po Tėvynę suburtų aplink save tėvynainius, pažadintų apsnūdusias organizacijas ar bent tokių organizacijų branduolius veiklai, Lietuvos politinė padangė nušvistų ryžto šviesa. Vien tik prie parapijų susidarę Bažnyčiai nuo idiotiškų šlykščių TV "humoristų" ginti komitetai galėtų nušviesti padangę ir "pajudinti žemę". Pridėk dar buvusius sąjūdiečius, net politinių partijų apsnūdusius ir Vilniaus paraginimų laukiančius narius! O kur dar sąjūdžiuose nedalyvavę tremtiniai, politkaliniai, rezistentai ir šiaip sau veiklos bendražygių besidairą tautiečiai.

Potencialas

Ne be pagrindo generolas majoras Jonas Algirdas Kronkaitis 15-ji Ariogalos saskrydį paminėjęs spaudoje, savo straipsnį reikšmingai pavadinęs *Ariogalos potencialas*. Reiškia jis tame įžiūrėjo didelę galimybę "tapti svarbia politine jėga, su kuria politikams reikėtų skaitytis". Jis matė tik "potencialą", tik galimybę, bet dar ne jėgą. Tolygiai mačiau tą jėgą sukauptą, bet neįkintą į valstybės politiką. Tokį "potencialą" įžiūrėjęs Lietuvoje esu parašęs straipsnį *Paliuosukime susikaupusią energiją*. O konkrečiai komentuodamas apie Baisiojo birželio minėjimus, vadinamą Gedulo ir vilties dieną, esu parašęs straipsnį *Gana raminančių šūkių*.

Jau seniai metas iš suvažiavimų, minėjimų, taipogi iš Ariogalos saskrydžių išeiti su ryžto ir kovos šūkiais. O kovą už pilną laisvę ir tvirtą Nepriklausomybę tikrai laimėsime, kai Lietuvoje pasklis veiklos branduoliai, sudarę politinių kumščių margumą.

Tačiau svarbu saskrydžiuose, suvažiavimuose ir konferencijose, kurias lėšomis remia valdžios institucijos, kalbėti pilnu balsu apie "raudonąjį skorpioną" valdžioje, kad nebūtų pagrindo įtarimui, jog valdžios litai užkemša komunizmo aukų burnas.

Tad pakelkime Lietuvą iš apačios! Naudo kimės laisve, kol ją turime.

Lietuvos kariuomenė ir jos karininkai

Atkelta iš 1-mo psl.

- Lietuvos karininkų dalyvavimas išeivijos lietuvių renginiuose, šventėse, čia daugeliui rodosi kaip patriotizmas ir ryšį su Tėvyne stiprinantis ženklas. Ką Jūs apie tą dalyvavimą galėtumėt pasakyti?

- Karininkai dalyvauja išeivijos lietuvių renginiuose, daugumoje atvejų Toronte, bet tai priklauso nuo to ar karininkas kažkas pakviečia, suorganizuoja transportą jiems atvežti ir juos pagloboja. Saint Jean bazėje daugiausia karininkus globoja Arūnas Staškevičius, Camp Borden bazėje Vytautas Pečiulis. Aš manau, kad karininkų dalyvavimas išeivijos renginiuose suartina Lietuvoje ir Kanadoje gyvenančius lietuvius, leidžia geriau pažinti vieniems kitus, pasidalinti gyvenimo patirtimi, naujienomis, tradicijomis, pasiekimais ir kultūros vertybėmis. Linkėčiau, kad ir toliau šis tarpusavio ryšys, minutė laisvo laiko padėtų mums kuo geriau pažinti vieniems kitus. Pasinaudodamas proga, noriu padėkoti tiems, kurie mus jau beveik 4 mėnesius globoja (Pečiuliams, Sapliams, Dudoms, Punkriams, Žilinskams, Baumgardams, Meiklejohn). Tai puikus pavyzdys prisimenant Lietuvos senąsias tradicijas.

Šiandien, lapkričio 11 dieną, dalyvavome šventėje prisimindami I-ajame ir II-ajame Pasauliniame kare žuvusius bei šių karų dalyvius. Šioje karinėje rikiuotėje svečių teisėmis dalyvavo ir 6 Lietuvos karininkai. Tai puiki tradicija prisiminti tuos, kurie žuvo, kad Kanada ir kitos valstybės gyventų taikoje ir laisvėje. Pasibaigus šventei, buvau pakalbintas vieno Kanados televizijos kanalo žurnalisto Lane Ferguson. Kalbėjomes apie šventės akimiras, apie mokslus Kanadoje ir panašias šventes bei jų organizavimą Lietuvoje. Šis kanalas 6 valandą vakaro parodė tą reportažą.

- Ar žadate dar kartą mus aplankyti?

- Jeigu tik pasitaikys proga, visuomet norėčiau jus aplankyti ir jums padėkoti, nes aš Kanadoje jau antrą kartą (1995 metais mokiausi Saint Jean bazėje prancūzų kalbos) ir gerai pažįstu čia gyvenančius lietuvius. Ačiū jiems, kad tiek metų puoselėjo lietuviškas tradicijas, istoriją, kultūrą, tikėjimą, kalbą ir nepamiršo Lietuvos. Jie padėjo Lietuvai tais sunkiais soviet-

mečio laikais, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo momentu ir padeda dabartiniu laiku savo patirtimi, finansais ir kt. priemonėmis. Jie negailėdami savės stiprina mus pasilikusius Lietuvoje savo tikėjimu, pasišventimu ir pareiga savo Tėvynei ir joje gyvenantiems. Čia sunkiai dirbdami, sugebėjo išlaikyti parapijas, lietuviškas mokyklas ir savo vaikams įdiegę patriotizmo jausmus. Tai puikus mums pavyzdys.

Dėkoju Jums, redaktoriumi Česlovai Senkevičiaus, už galimybę tarti keletą žodžių.

Su manimi mokosi brigados generolas Česlovas Jezerskas, kuris buvo Lietuvos kariuomenės atkūrimo darbuose vienas iš pirmųjų ir dabar sėkmingai tarnauja Lietuvos kariuomenėje. Mančiau, būtų įdomu Jums ir jo mintys Lietuvos kariuomenės tema. Jė dabartinės pareigos - generalinis inspektorius prie KA ministerio.

- Ačiū už pokalbį. Linkime Jums visokeriopos sėkmės Lietuvos gynimo ir gynėjų paruošimo tarnyboje. Č.S.

Vėl žengiam

*Vėl žengiam keliais per mūsų šalį,
Kur Nemuno, jūros krantai.
Sesutės sutiks gėlių puokštėlėm
Papuot mūs vyrus gražiai.*

*Raudoni-rudi visus viliojo,
Žadėjo jaunuoliams garbės,
Bet mūsų tauta tarnaut nestojo
Tik žengė išlaisvint šalies.*

*Žygiuojam drąsiai, mes Baltijos kariai
Budėsim budriai visada,
Kovosim narsiai kaip protėvių pulkai,
Žydės vėl laisva Lietuva.*

Vitas Siminkevičius

Visuomeninis Lietuvos ambasadorius

A.a. Juozas-Vincentas Danys, stipriai reiškėsis profesiniame ir visuomeniniame gyvenime

V. PRIŠČEPIONKA

Š.m. rugsėjo 27 d. po ilgos ligos Otavos miesto ligoninėje savo žemišką kelionę baigė statybos inž. Juozas-Vincentas Danys. Laidotuvių apeigos buvo atliktos Kelly laidotuvių namų koplyčioje, o kūnas palaidotas Anapilio Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, ON. Maldas prie kapo kalbėjo prel. J. Staškevičius, o atsišveikinimo žodį tarė KLB krašto valdybos vicepirmininkė Vida Stanevičienė.

Juozas-Vincentas Danys (Daniliauskas) buvo gimęs 1914 m. Marijampolės apskrityje. Baigęs gimnaziją Vilkaviškyje, įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą, kurį 1939 m. baigė dipl. inžinieriaus laipsniu. 1941 m. vedė kaunietę Danutę Bilevičiūtę ir kartu užaugino tris dukras: mokytoją Rūtą, med. gydytoją Ireną ir doc. dr. Mildą, kuri nuo 1990 m. dėsto anglų literatūrą Vytauto Didžiojo universitete Kaune.

J. Danys, baigęs universitetą, tarnavo Lietuvos energijos komisijoje, buvo vienas vadovaujančių inžinierių statant Turniškių elektrinę. Nuo 1940 m. dirbo VDU statybos fakultete, tapo profesoriumi adjunktu, hidrotechnikos katedros vedėju. 1944 m. karo atbloktas Vokietijon, tęsė studijas hidrotechnikos srityje aukštojoje Miuncheno technikos mokykloje. Pasibaigus karui, Augsburgio lietuviškoje gimnazijoje dėstė fiziką, skaitė paskaitas Kempteno aukštesnioje technikos mokykloje ir tarnavo kaip "Welfare Officer" Augsburgio D.P. stovykloje.

Nuo 1949 m. Juozas Danys gyveno Kanadoje. Dėl puikaus profesinio pasirengimo jam nereikėjo dirbti "juodo darbo" – iš karto gavo inžinieriaus darbą. Jis savo sėkmingą profesinę karjerą Kanadoje pradėjo planuotoju (designer) CIL ir CNR bendrovėse, o 1951 m. perėjo į "Power Corporation of Canada", kur dirbo inžinierium prie šešių užtvankų statybos New Brunswick provincijoje. Po to ketverius metus dirbo vyresniu hidrotechnikos ir pamatų inžinierium Šv. Lauryno jūrkelio statyboje (tai viena didžiausių hidrotechninių statybų pasaulio istorijoje).

Didžiausią savo profesinio gyvenimo dalį (nuo 1959 m. iki išėjimo į pensiją 1979 m.) J. Danys dirbo atsakingose pareigose laivininkystės įrengimų tarnyboje, kuri yra Kanados susiekimo ministerijos žinioje. Čia, būdamas statybos skyriaus viršininku, suprojektavo 50 užkrančių švyturių, įvesdamas jų konstrukcijoje daug naujovių. 1985 m. Kanados pašto ženklų išleidimo seriją 4-ių pašto ženklų, vaizduojančių Kanados švyturius, kurių trys buvo J. Danio suprojektuoti – "nedažnas lietuvių inžinieriaus kūrinys nusipelnė tokios garbės", rašė savo straipsnyje apie Juozą Danį archit. m.k. Martynas Purvinas (*Statyba ir architektūra*, II, 367, 1989).

Šalia tiesioginių pareigų ministerijos įstaiigoje, J. Danys buvo nariu keliolikos techninių komisijų, dalyvavo daugelyje konferencijų Ka-

Juozas V. Danys

nadoje bei užsienyje. Daug J. Danio straipsnių bei studijų (per 60) buvo išspausdinta lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis įvairiuose profesionaliuose leidiniuose ir žurnaluose. Prieš išeinant į užsitarnautą pensiją, Kanados valdžios buvo apdovanotas jubiliejiniu karalienės medaliu.

Šalia įtempto profesinio darbo, J. Danys raskdavo laiko ir organizacijai, visuomeninei bei kultūrinei veiklai. Aktyviai dalyvavo lietuvių inžinierių užsienyje draugijose (PLIAS, ALIAS), Lietuvių mokslo ir kūrybos (MKS) simpoziumuose Čikagoje. Glaudžiai bendradarbiavo su skautais – buvo skautas akademikas filisteris; Montrealio Mindaugo šaulių kuopos garbės narys, apdovanotas šaulių žymeniu. Buvo nuolatinis lietuviškos spaudos bendradarbis – daug reportažų ir straipsnių politiniais klausimais, meno ir muzikos temomis buvo išspausdinta daugelyje lietuviškų laikraščių bei žurnalų. Spaudoje platesniu mastu pasireiškė redaguodamas 1981 m. KLB metraštį, o 1983 m. – Montrealio Šv. Kazimiero parapijos 75 m. jubiliejinių leidinių. Kartu su J. Gimbutu parašė knygą apie Steponą Kolumą. Buvo *Lietuvių enciklopedijos* ir Vatikano radijo bendradarbis, taip pat ir *Technikos žodžio* redakcinis patarėjas. Apie parodas J. Danys ne tik rašė, bet jas ir organizavo; verta paminėti A. ir A. Tamošaičių kūrinių parodą, Čiurlionio jubiliejinę parodą, baltiečių dailininkų parodą, lietuvių veiklos Kanadoje nuotraukų ir dokumentų parodą Otavos universitete ir kt.

1959 m. atvažiavęs gyventi Otavon, atgaivino lietuvišką šeštadieninę mokyklą, įsijungė į KLB apylinkės veiklą (pirmininkas, narys kultūriniais reikalais, atstovas ryšiams palaikyti su baltiečiais). Ilgus metus buvo Otavos apylinkės atstovas KLB krašto taryboje.

Nukelta į 5-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Kariuomenės šventė

Lapkričio 23 d. prieš 87 metus tuometinis ministeris pirmininkas Augustinas Voldemaras pasirašė įsakymą, kuriuo pradėta kurti reguliari Lietuvos kariuomenė. Ši sukaktis ir Lietuvos karių diena paminėta didžiuosiuose Lietuvos miestuose iškilmingomis karių rikiuotėmis ir paradais. Vilniuje minėjimo renginiai prasidėjo Mišiomis Lietuvos kariuomenės Šv. Ignato šventovėje. Po Mišių prezidentas Valdas Adamkus prezidentūroje apdovanojo pokario partizanus bei Lietuvos karių, vidudienį priėmė iškilmingą Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos dalinių rikiuotę Katedros aikštėje.

Kaune vyko kariuomenės 87-mečiui skirta iškilminga Kauno įgulos dalinių rikiuotė, Mišios Šv. Mykolo Arkangelo šventovėje. Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje pakelta Vyčio Kryžiaus ordino vėliava, padėti vainikai bei gėlės prie Nežinomojo kareivio kapo ir Laisvės paminklo. Šventiniai renginiai vyko ir kituose Lietuvos miestuose.

Pradėtos derybos

Rusijos ir Didžiosios Britanijos bendrovės TNK-BP derybininkų grupė lapkričio 23 d. pradėjo derybas su Lietuvos atstovais dėl "Mažeikių naftos" akcijų įsigijimo, skelbia LGTIC. Į Vilnių atvykusiai darbo grupei vadovauja TNK-BP viceprezidentas Krzysztof Zielycky, atsakingas už įsigijimus ir susijungimus. Lietuvos darbo grupei vadovauja ūkio ministeris Kęstutis Daukšys. TNK-BP teigė esanti pasiryžusi siekti abiem pusėms priimtino susitarimo. Galimą sandorį visiškai palaiko TNK-BP akcininkai ir bendrasavininkai "British Petroleum". TNK-BP atstovai taip pat pranešė, jog svarsto naftos chemijos pramonės plėtros perspektyvas Lietuvoje. Lietuvos vyriausybė valdo 40.66% "Mažeikių naftos" akcijų. Per devynis šiu metų mėnesius "Mažeikių nafta" uždirbo 776 mln. litų gryno pelno. Bendrovės pajamos pernai išaugo 44.7% iki 7.663 mln. litų.

Lankėsi Moldovos pareigūnas

Lapkričio 22-24 d.d. Lietuvoje darbo vizitu lankėsi Moldovos parlamento pirmininkas Marian Lupu. Su Lietuvos seimo pirmininku Artūru Paulausku aptartos tolesnio parlamentinio bendradarbiavimo kryptys, galimybės teikti Moldovai pagalbą nuostatant svarbiausius uždavinius, siekiant glaudesnių ryšių su Europos sąjunga. Moldovos pareigūnas pabrėžė, kad Moldova tikisi iš Lietuvos pasisemti įsijungimo į ES patirties. Įsijungimui pritaria net 80% Moldovos gyventojų. Svečias taip pat susitiko su prezidentu Valdu Adamku-

mi, kalbėjo seimo visuotiniame posėdyje. Vyko susitikimai su Europos reikalų komitetu bei Tarpparlamentinių ryšių su Moldova grupės nariais.

Premjeras atmetė kaltinimus

Lapkričio 22 d. ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas per televiziją kreipėsi į visuomenę ir jam taikomus opozicijos kaltinimus vadino visiškai nepagrįstais. Jis kalbėjo apie socialines ir ekonomines problemas, vardijo vyriausybės darbus. Apie skandalą, kilusį dėl jo žmonos verslo, aiškino, jog neteisinga painioti šeimos verslo reikalą dabar, kai jis 15 metų ėjo įvairias pareigas ir jas atlikinėjo atsakingai.

Jis pabrėžė, jog verslu užsiima ne jis, o jo žmona, ir paneigė kaltinimus apie jos ankstesnius tariamus ryšius su EBSW bendrove ir "Draugystės" privatizavimu. Premjeras tvirtino nebuvęs susijęs su viešbučio privatizavimu, pakartojo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos išvadas, jog nerasta jo sąsajų su žmonos verslu. Jis tikisi, kad teisėsauga ištirs visus jam metamus kaltinimus. Jo manymu, koalicinė vyriausybė dirba sėkmingai ir nemato priežasčių, kodėl turėtų subyrėti valdančioji dauguma.

Pasirašė sutartį

Lapkričio 16 d. seimo Tėvynės sąjungos ir Liberalų frakcija pasirašė susitarimą dėl bendro darbo parlamentinėje opozicijoje. Sutartyje dėl seimo opozicijos koalicijos numatomi bendradarbiavimo principai ir pasidalytos pareigybės. Tėvynės sąjungos frakcijai tektų nuolatinę opozicijos vadovo pareigybę, Liberalų frakcijai – opozicijos deleguota seimo pirmininko pavaduotojo pareigybę. Dokumentą pasirašė Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnė Irena Degutienė ir seimo Liberalų frakcijos seniūnas Algis Kašėta.

Abi frakcijos traktuoja pasirašytą susitarimą kaip tęstinumą buvusio ir dabar galiojančio susitarimo, pasirašyto 2004 m. gruodžio 21 d. tarp Liberalų ir centro sąjungos frakcijos bei Tėvynės sąjungos frakcijos. Liberalų frakcija seime turi 10 narių, Tėvynės sąjungos frakcija – 26 narius. Sutartyje nebedalyvaujanti Liberalų ir centro sąjungos frakcija seime turi 8 parlamentarų. Jos seniūno Algio Čapliko teigimu, pagal "pataisytą" susitarimą konservatoriai pašalino jiems nepatinkančią rotacinę seimo opozicijos vadovo ir seimo vicepirmininko pasikeitimo tvarką. Nuo šiol konservatoriai, turėdami nuolatinę pareigybę, galės iki kadencijos pabaigos kalbėti visos seimo opozicijos vardu, o Liberalų frakcija išsaugos "formalų prestižą suteikiančią" seimo pirmininko pavaduotojo pareigybę. RSJ

INTERNATIONAL
PHILATELIC
EXHIBITION
TORONTO
1987.06.13-21

EXPOSITION
PHILATÉLIQUE
INTERNATIONALE
TORONTO
1987.06.13-21

St. Peter's Island
F12 15c 21.3m 21M Radio beacon (M)

Canada Postage 34

Pelee Passage
F14s 22.5m 5M Recon (M)

Canada Postage 34

Haut-fond Prince
F12 15c 25.3m 20M

Canada Postage 34

Rose Blanche, Cains Island
F1R 10c 15.2m 8M

Canada Postage 34

Inž. Juozo Danio architektūriniai darbai atsispindėjo ir Kanados pašto ženkluose

DR. ALGIRDAS
MATULEVICIUS

Tęsinys iš 47 nr.

Ragainė (*Ragnit; Neman*) ant Nemuno kranto – t.p. vienas lietuviškos spaudos centrų. Buvusioje evangelikų liuteronų bažnyčioje lietuviškas pamaldas laikė pirmosios lietuviškos knygos *Katekizmas* (išleistas 1547 m. Karaliaučiuje) autorius Martynas Mažvydas, po jo Augustinas Jomantas, Simonas Vaišnoras (visi mirė Ragainėje). Ragainėje palaidotas ir čia nuo 1832 m. kunigavęs, nuo 1851 m. iki mirties 1871 m. buvęs superintendentu (vyskupu) Karolis Augustas Jordanas, valtakiečio kunigo Johanno Gottfriedo Jordano, K. Done-laičio bičiulio, sūnus. Per Septynmetį karą (1757–1763) bažnyčią sugriovė Rusijos kariuomenė; imperatorės Jelizavetos Petrovnos nurodymu ji atstatyta bei perstatyta. Sovietmečiu ji perdaryta į bendrabutį ir parduotuvę, pristatytame III aukšte apsigyveno žmonės. XX a. pabaigoje I aukšte iš fasadinės pusės įrengta cerkvė, kitame gale viename iš kampelių, – katalikų koplyčia. Pastatas avarinės būklės, labai apleistas; kapinaičių vietoje – daržai. Klebonijoje gyvena žmonės. Ragainėje, ypač apylinkėse, gyvena daug lietuvių, ar nereikia jiems bažnyčios? Reiktų ieškoti Mažvydo kapo, kaip buvo surasti K. Done-laičio palaikai. 1997 m. tarptautiniu mastu minint pirmosios lietuviškos knygos išleidimo 450-ąsias metines prie bažnyčios buvo atlikti žvalgomieji kasinėjimai, bet tuo ir baigėsi, be to, tam daroma kliūčių. Gerai, kad 1998 m. (nors ir pavėluotai dėl vietos valdžios prieštaravimų) ant bažnyčios pastato prikabinata lenta *Katekizmo* autoriui Martynui Mažvydui (užrašas lietuvių ir rusų kalbomis). Nerasta, nenustatyta, kur buvo J. Albano ir K. Ky-

belkos spaustuvė, kurioje Jurgis Mikšas, po to Martynas Jankus 1883 m. išleido pirmuosius 5 *Aušros* numerius.

Grėsmingai atrodo sovietmečių sugriautos galingos kryžiuočių Ragainės pilies (XV a.) korpusai – buvęs agresijos į Lietuvą strateginis punktas. Ketinta apie 1988 m. visai nugriauti, pasipriešino visuomenė, nes XIX a. įrengtame kalėjime kalinta ir įžymių veikėjų, ypač nacių laikais. Įėjimas prieš keilolika metų buvo apvalytas nuo plytelių ir žemių, įėjimas užverstas geležinėmis durimis, bet jos karts nuo karto vis dingsta. Buvusiame Ragainės mokytojų (jį 1888 m. baigė Vydūnas) seminarijos (įkurta 1882 m.), kurioje kaip dalykas dėstyta lietuvių kalba, pastate netoli bažnyčios, berods, dabar yra mokykla.

Lazdynuose (*Lazdénai; Lasdehnen; Krasnoznamensk*) ant Šešupės kranto neogotikinėje aukštu bokštu bažnyčioje (1877 m.) lietuviškos pamaldos vyko net iki 1938 m. Čia palaidotas 1579–1589 m. kunigavęs Stanislovas Marcijonas Musa. Po 1945 m. maldos namai paversti sunkvežimių bei traktorių remonto įmone. XX a. pabaigoje restauruota, paversta cerkve. Į pietryčius nuo Ragainės **Budviečių** (*Budwethen; Malomozaiskoje*) bažnyčia (1665 m., 1782 m. perstatyta) buvo paversta kultūros namais, 1995 m. sudegė, išliko tik klebonija (apgyvendinta). Čia kunigo buvo lietuvių bei nuspelnes vienas žymiausių XVII a. etnografų T. Lepneris, vėliau – F.Z. Schusteris, Ch.D. Hasensteinas, N.F. Ostermejeris. Iš **Kraupiško** (*Kraupischkehmen; Kraupischken; Uljanovo*) bažnyčios (1555 m.), sugriautos apie 1950 m., išliko sienų griau-

čiai su bokštu. Šventoriuje XX a. pabaigoje mėtėsi sudaužyto paminklo žuvusiesiems I pasauliniame kare skeveldros; užrašas rusų kalba skelbė, kad čia bus įrengtas muziejus. Išeivijos lėšomis paminklo liekanos sutvarkytos. Veikiausiai 4 gandrų šeimynėlės ant kiekvieno iš keturių sienų kampų ir dabar gyvena. Čia kunigavo 1555–1563 m. Augustinas Jomantas, 1594–1598 m. Baltramiejus Vilentas jaunesnysis, 1763–1771 m. Bernardas Andersonas (čia palaidotas), 1869–1872 m. Jonas Pipiras.

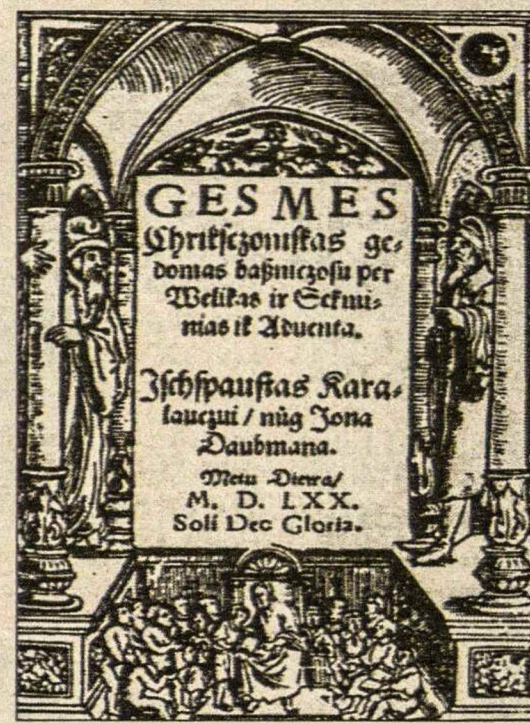
Pilkalnyje (*Pillekallen; Pillkallen; Dobrovolsk*), kuriam XVIII a. II pusėje mokytojo poemos *Pilkainis* autorius Ch.G. Milkus (*Milcke*), o 1883–1885 m. mokėsi Vilhelmas Storosta (Vydūnas) ir mokytojo jo tėvas Ansas Storosta, kapinės suniokotos. Bažnyčia nugriauta po 1945 m. Paminklo obelisko ant piliakalnio žuvusiems I pasauliniame kare parapijiečiams plokštėse nemažai yra lietuviškų pavardžių. Jame buvo iškalti sovietmečių kulkų suvarpyti bareljefai Prūsijos kancleriui Otto von Bismarkui, 1870–1871 m. Prūsijos – Prancūzijos karo didvyriui grafui generolui feldmaršalui Helmutui von Moltkei, Prūsijos karaliui Frydrichui II Didžiajam ir Vokietijos imperatoriui Vilhelmui I (Vokietijoje tą faktą mažai kas žino, atvažiavę svečiai stebisi, kad yra toks originalus paminklas). Prieš keilolika metų vokiečiai buvusiose kapinėse pastatė keletą kryžių (palyginimui tokie pat kryžiai Klaipėdoje, Vingio parke Vilniuje). Pakalnėje – memorialas II pasauliniame kare žuvusiems sovietiniams karius; ir čia yra lietuviškų pavardžių. Kaip pastebi klaipėdiškis dr. Jurgis Mališauskas, abu paminklai iškyla kaip vienas monumentas, žymintis tragiškus skirtingus lietuvių ir didžlietuvių likimus. Mirtis suvienodina visus.

Kusų (*Kussen; Vesnovo*) bažnyčioje lietuviškus pamokslus sakė 1585–1595 m. Mykolas Sapūnas, 1716–1751 m. Jurgis Pušys. Po karo maldos namai paversti sandėliu, suniokoti, dabar teliko sienos.

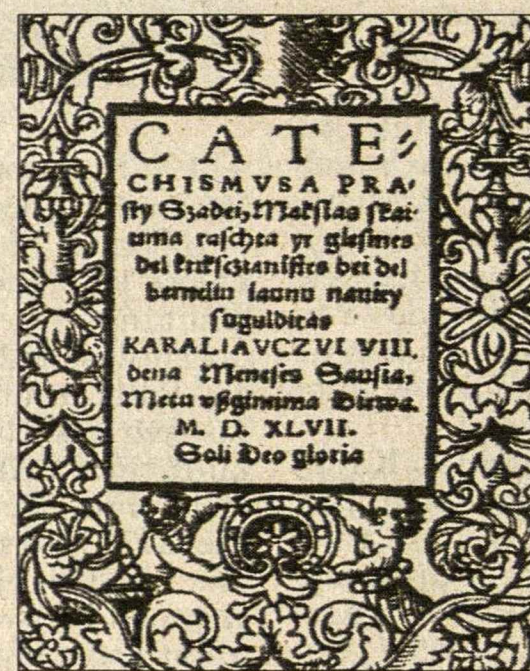
Iš nadruvių, skalvių ir sūdavių žemių persikėlimo į prūsų bartų ir notangų. **Girdavos** (*Girduvos; Gerdauen; Železnodorožnyj*) miesto bartų žemėje išliko dalis senamiesčio. XV a. bažnyčia, kurioje pamaldos laikytos ir lietuvių kalba, po 1945 m. apgriauta, išliko bokštas, sienos; XX a. pabaigoje liekanos pradėtos restauruoti.

Nordenburgo (*Krylovo*) Bartos didrumas paribies, bartų žemėje, nadruva senamiesčio t.p. sugriauta. Bažnyčios, kurioje 1560–1802 m. pamaldos laikytos ir lietuvių kalba, telikęs bokštas ir griūvančių sienų likučiai (1999 m. duomenys).

Bambaliuose (*Bambliai; Bambeln*) netoli Frydlando notangų žemėje, Alnos upės dešiniojo kranto kilpoje, 1536 m. gimė vienas žymiausių XVI a. Mažosios Lietuvos lietuvių raštijos kūrėjų Jonas Bretkūnas (Bretke). Kaimo nebėr. J. Mališauskas ir kiti dar sovietmečiu nustatė apytikslę Bambalių vietą: buvo likę pastatų pamatų, didelių akmenų, augo šimtametės liepos. Bet netoliese

M. Mažvydo giesmynas

Pirmoji lietuviška knyga - M. Mažvydo *Katekizmas*

įrengus karjerą imta kasti ir vežti juodžemį ir iš Bambalių. Buvo kreiptasi į Kaliningrado srities administraciją, bet veltui. Kažin ar šiandien dar išliko liepos – paskutinieji gyvenvietės ženklai?

Friedlande (*Romuva?; Pravdinsk*) prie Alnos, iki XIII a. stovėjo prūsų notangų pilis, manoma, buvo romuva. Bažnyčioje katedroje su aukštu bokštu (pastatyta 1360 m.) buvo pakrikštytas J. Bretkūnas. Gerai, kad šventovė restauruota; 1991 m. atidaryta cerkvė. Išliko senamiesčio centras, miesto parke paminklas 1807 m. Frydlando mūšiui (kovėsi Rusijos-Prūsijos jungtinė armija su napoleoninės Prancūzijos daliniais).

Mühlhauseno (*Gvardeiskoje*) (prie Bysleidos upės, t.p. Notangoje) bažnyčios (past. XIV a. pradžioje) rūsyje su vyru palaidota čia dvare gyvenusi Martino Liuterio duktė Margarete. 1555 m. išteikėjo už Prūsijos grafo Georgo von Kunheim, Mühlhauseno bažnytkaimio savininko, ir čia 1570 m. mirė. Čia 1560–1590 m. kunigavo žymiausias XVI a. Prūsijos kartografas C. Hennenbergeris, sakęs pamokslus ir lietuviškai, keliaęs po kraštą ir rinkęs etnografinę medžiagą apie prūsų ir lietuvininkus. Sovietmečiu bažnyčia paversta sandėliu ir grūdų malūnu. Pastaruoju dešimtmečiu maldos namai už išeivių kraštiečių lėšas atstatomi ir tvarkomi. Čia bažnyčią globoja Zalcburgiečių dekanato Gumbinėje administracija.

Dumnavos (*Domnovo*) (14 km į šiaurės rytus nuo Prūsų Ylavos) bažnyčios griuvėsiuose, pastatė dar 2000 m. buvo sandėlis. Čia lietuviškas pamaldas taip pat laikė C. Hennenbergeris. Ant grindų mėtėsi paminklo, berods, kunigaikščiui Albrechtui, plokštės. Prieš keletą

metų jos sulipdytos ir prikaltos prie bažnyčios sienos.

Netoli Dumnavos esančio **Almenhauseno** (*Kažtanovo*), kurio parapijoje taip pat gyveno lietuvininkų, bažnyčia (past. XV a. pradžioje) buvo paversta sandėliu, pastaraisiais metais pastatas apleistas ir griūna (1998 m. dar buvo fasadas ir altoriaus siena).

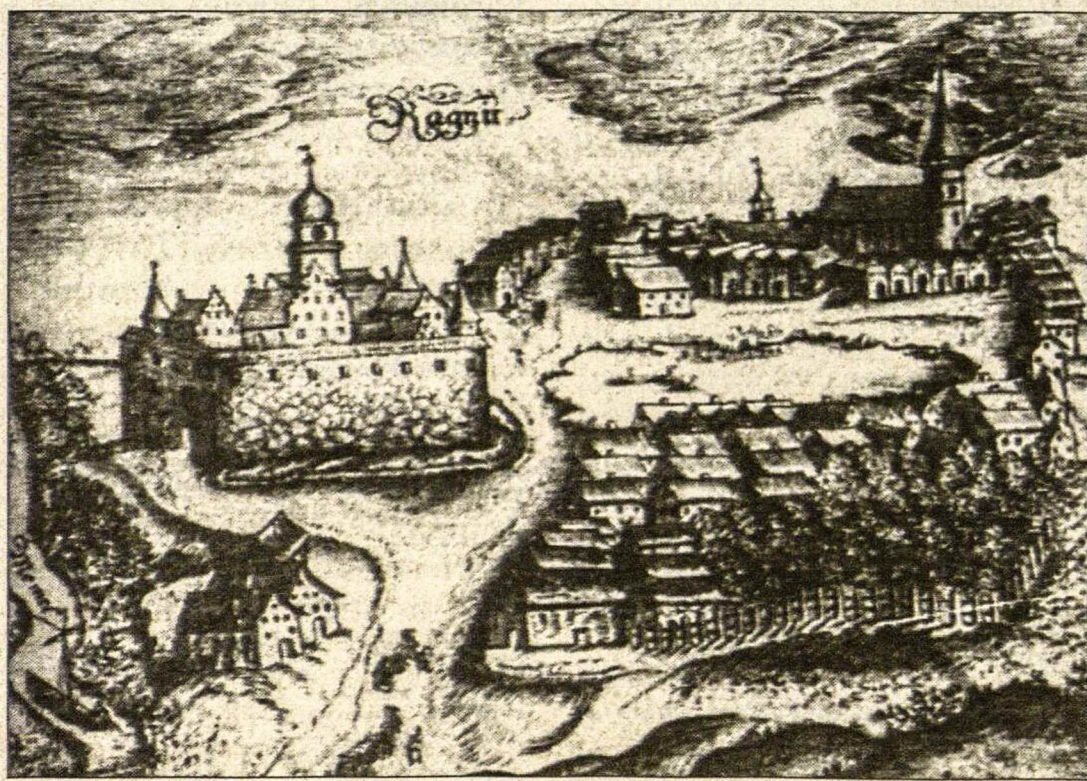
Beveik neliko **Alnos** (*Allenburg; Družba*) (Ašvinės ir Alnos upių santakoje) senamiesčio, sandėliu paversta bažnyčia (XV a. pradžia), suniokota katalikų koplyčia. Geresnės būklės su grakščių špilų bokštu **Alnavos** (*Allenau; Porečje*) netoli Frydlando bažnyčia (XV a. pradžia), stovinti ant Alnos kranto; taip pat paversta sandėliu.

Prūsų Ylavos (*Yluva; Preussisch-Eylau; Bagrationovsk*) (notangų žemė) bažnyčia, kurioje pamaldos buvo laikomos prūsų ir lietuvių kalbomis, visiškai sugriauta. Alnos, Alnavos, Prūsų Ylavos parapijose irgi gyveno lietuvininkų. Apie 1993 m. Prūsų Ylavoje pastatyta bene pirmoji Kaliningrado srityje cerkvė. Kryžiuočių pilyje (1330) sovietmečiu buvo įrengtos traktorių remonto dirbtuvės, sandėliai. Diduma senamiesčio sugriauta. Ant kalvos tebestovi 1856 m. pastatytas re-to grožio paminklas 1807 m. Ylavos mūšiui (prūsų ir rusų su prancūzais, vadovaujamais imperatoriaus Napoleono I) atminti. Jame nemažai žuvo ir prūsų palikuonių, lietuvininkų.

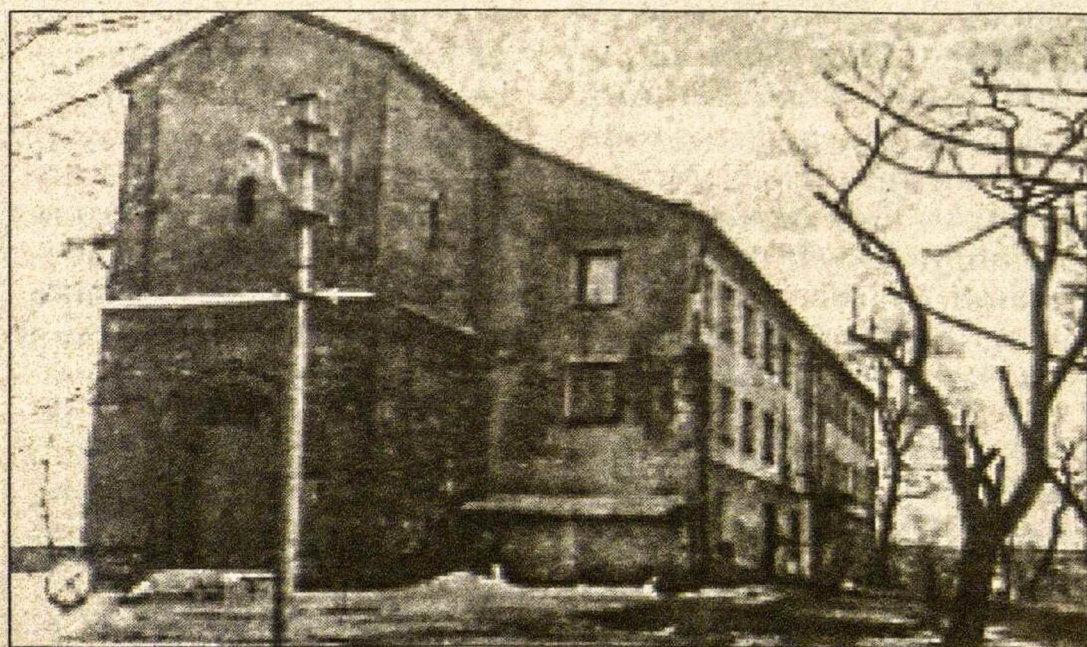
Iš **Zintų** (*Zintenkorve*) bažnyčios XX a. pabaigoje buvo likęs tik bokštas. **Taravoje** (*Tharau; Vladimirovo*), kur gyveno kunigo Johanno Partacijaus žmona, klaipėdiškio, Karaliaučiaus universiteto profesoriaus Simono Dacho apdai- nuotoji Anikė (*Anchen von Tharau*), XX a. pabaigoje dar stovėjo bažnyčios (XIV a.) korpusai. Berods 1989 m. viduje po grindimis radome didelius rūsius, kažkokius geležinius įrenginius. Šventoriuje – gilios duobės, tranšėjos – ieškoma lobų, Gintaro kambario. 1998 m. kareiviai jas užkasė. Iškasti palaikai mėtėsi, kol nesutvarkė, ir Balgoje, Girdavoje. Vokiečių privačios firmos XX a. pabaigoje skyrė lėšų bažnyčiai restauruoti, bet tuomet buvo pradėti tik paruošiamieji darbai. Ir Zintų, ir Taravos parapijose gyveno lietuvininkų.

Keliaujant link Aistmarių ir Baltijos, yra prūsų varmių žemė. **Šventapilėje** (*Heiligenbeil; Mamonovo*), esančios netoli Paserijos upės ir Aistmarių, pagal tradiciją teigiama, kad čia buvusi prūsų Romuva – centrinė šventykla, kurioje gyvenęs Krivių krivaitis. Čia augęs šventas prūsų ąžuolas, kuris Varmės vyskupo Anzelmo nurodymu buvęs nukirsdintas. Tačiau prof. V. Kulakovas mano, kad Romuva nuo VI a. buvusi Paserijos pakrantėje esančioje **Grünwaldėje** (*Lipovka*), netoli Šventapilės. Čia stūkso, anot jo, vienas paslaptingiausių prūsų piliakalnių. Dar XIX a. jame, vadintame **Landsbergu**, gyventojai kurdavę šventą pagonišką ugnį. Šventapilės bažnyčia, kurioje pamokslai sakyti ir prūsiškai, lietuviškai, 1985 m. susprogdinta (1998 m. buvo tik griuvėsių liekanos).

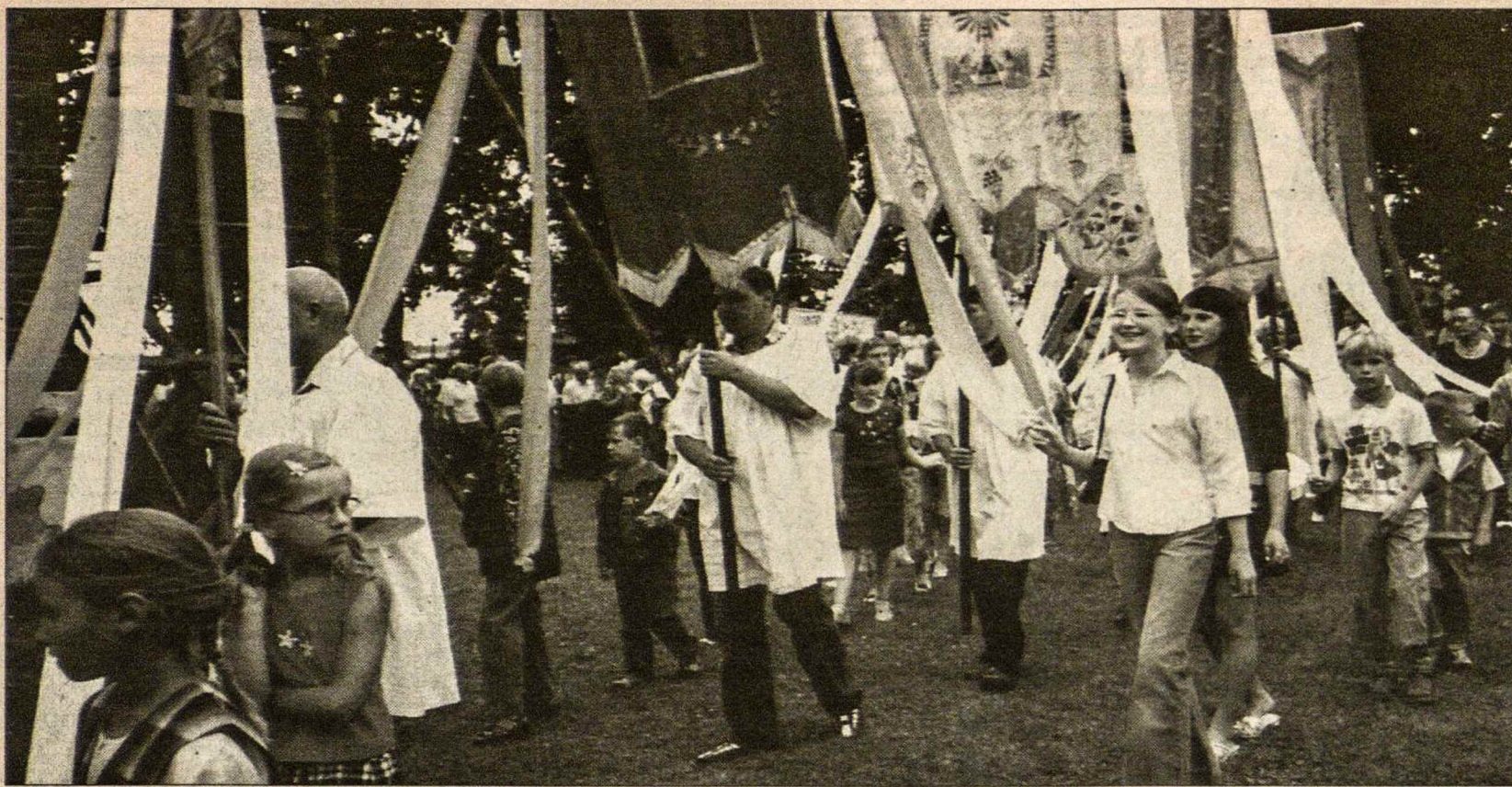
(Bus daugiau)

Nuotraukos iš *Mažosios Lietuvos kultūros pėdsakai*

Ragainė XVII š. pradžioje. Senovinė graviūra. Dešinėje matyti M. Mažvydo šventovė

Su Mažvydu susijusi Ragainės bažnyčia (perstatytos po Septynerių metų karo bažnyčios vaizdas 1987 m.)

Šv. Onos atlydai Skarulių šventovėje. Procesija aplink šventovę 2005.VII.26 Ntr. F. Mockaus

Visuomeninis Lietuvos ambasadorius

Atkelta iš 3-čio psl.

1980-83 m. – KLB krašto valdybos vicepirmininkas ir kultūrinių reikalų komisijos pirmininkas; vėliau – visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas. 1978 m. KLB krašto valdybos paskirtas įgaliotiniu telkti istorinę medžiagą ir ją deponuoti Kanados valstybiniame archyve Otavoje.

Jeigu J. Danio svarbiausias tikslas buvo mūsų kalbos bei kultūros išlaikymas Kanadoje, lygiai svarbus jam buvo ir įsitikinimas, kad intensyvus visuomeninis-politinis darbas pagerins Lietuvoje gyvenančių tautiečių padėtį ir pagreitins Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Tuo tikslu jis įsijungė į platesnę veiklą: 1973-78 m. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimų atstovas, PLB visuomeninių reikalų vicepirmininkas, PLB garbės teismo narys. Vyksiant Helsinkio akto konferencijoms, aktyviai dalyvavo paruošiamuose darbuose, rašė memorandumus ir t.t. Konferencijoms tęsiantis Vienoje, savo lėšomis vyko į Vieną, kur dvi savaites konferencijos dalyviams teikė informaciją apie Lietuvą ir sovietų nusikaltimus žmogaus teisėms. 1985-86 m. Deschenes komisijai pravedant apklausinėjimus karo nusikaltėliams tirti, J. Danys aktyviai dalyvavo komisijos posėdžiuose kaip stebėtojas, liudininkas ir vertėjas. Taip pat liudijo ir įvairiose senato komisijose apie padėtį Lietuvoje.

Susidarius palankioms sąlygoms, 1972-73 m. Otavoje prasidėjo gyva baltiečių federacijos veikla. Buvo sudaryti glau-

dūs santykiai su keliolika federacinės valdžios pareigūnų. Surengta keletas platesnio masto parengimų: Lietuvių savaitė Otavoje, kartu su latviais, estais ir ukrainiečiais duota pradžia ekumeninio pobūdžio tragiškojo birželio minėjimams. Turbūt svarbiausias savo užsimojimu buvo Baltiečių federacijos vardu suorganizuotas pirmasis baltiečių vakaras parlamento rūmuose. Nors J. Danys tuo metu nebuvo rinktu apylinkės valdybos nariu, tačiau jis visuomet, valdybos kviečiamas, nuoširdžiai dalyvaudavo kaip patarėjas ir pagalbininkas.

Tolimesnis birželinų įvykių minėjimo ir baltiečių vakaro organizavimas, atstovaujant lietuviams, krito ant J. Danio pečių. Čia per daugelį sekančių metų jo iniciatyva parengimuose buvo įvesta daug įvairių pagerinimų bei naujovių. Akivaizdžiai sustiprinti ryšiai su parlamentais, senatoriais ir vyriausybės atstovais. J. Danio iniciatyva baltiečių konsulai buvo pristatomi visiems parlamentarams, susirinkusiems bendram posėdžiui didžiojo parlamento salėje. Tie metiniai baltiečių susitikimai su parlamentais buvo labai svarbus veiksnys mūsų veikloje – tai būdavo ypatingai gera proga parlamentarų ir senatorių supažindinimui su tikrąja Lietuvos padėtimi.

Nėra abejonės, kad J. Danio ir jo bendradarbių ilgai puoselėta visuomeninė-politinė bei kultūrinė veikla stipriai prisidėjo prie Kanados vyriausybės gan ankstyvo Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo 1991 metais.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, J. Danys pradėjo glau-

džiai bendradarbiauti su Lietuvos technikos ir mokslo atstovais, neakivaizdžiai dalyvavo keliose konferencijose. Statybos mokslų muziejui nusiuntė gausią archyvinę medžiagą, daug įvairių leidinių. Nemažai rašė apie Vilniaus Gedimino technikos universitetą Kanados ir JAV lietuvių spaudoje. Lietuvos leidiniuose išspausdinti keletas straipsnių apie J. Danį: doc. dr. Algimanto Nako *Ižymis hidrotechnikas – mūsų bičiulis (Gedimino universitetas, 2000, nr.1)*; archit. m.k. Martyno Purvino *Didžiojo vandens kelio globėjas (Mokslas ir gyvenimas, 1989, nr. 11)*; archit. m.k. Martyno Purvino *Inžinierius Juozas Vincentas Danys (Statyba ir architektūra, 1989, nr. 11)*.

Doc. dr. Algimanto Nako iniciatyva Lietuvoje buvo surengtos keletas J. Danio darbų parodų (Lietuvoje jos vadinosimos ekspozicijomis). Pirmoji paroda vyko 1999 m. Lietuvos architektūros muziejuje Vilniuje. Antroji – 2000 m. Vilniaus Gedimino technikos universitete, Statybos mokslų muziejuje. Ši paroda vėliau buvo perkelta į Jūrų muziejų Klaipėdoje. Visos parodos susilaukė gyvo lankytojų dėmesio.

Apžvelgiant inž. Juozo Danio profesinę karjerą, nenoromis iškyla jo pasišventimas dirbti lietuvių. Atrodo, kad dirbdamas savo tėvynės ir tėvynainių labui, J. Danys vadavosi buvusio Amerikos prezidento J. F. Kennedy šūkiu: "Neklausk, ką tavo tėvynė gali tau duoti, bet klausk, ką tu gali duoti savo tėvynei". Tebūnie jam lengva svetinga Kanados žemė, toli nuo numylėtos tėvynės Lietuvos.

KANADOS ĮVYKIAI

Trūksta policininkų

Kanados federacinė policija (RCMP) neturi pakankamai paruoštų kadro, o 60,000 policijos pareigūnų neužtenka aptarnauti 192 krašto vietovėms ir čiabuviams priklausančioms sritims. Šis generalinės revizorės Sheila Fraser pranešimas taip pat rodo, kad iš kasmet reikalingų 1,400 naujų policininkų yra paruošiama tik 1,200 ir tie patys yra per anksti siunčiami į tarnybą, neatlikus numatytos šešių mėnesių praktikos dirbant kartu su vyresniu policijos pareigūnu. Daugumai policijos pareigūnų jau nebelieka laiko perlaikyti atnaujinamuosius patikrinimus. Policininkų trūkumas atsiliepią ir į kriminalinių nusikaltimų tyrimą. Kaip tvarkos palaikymo vienetą, federacinė policija aptarnauja apie 20 % visos Kanados, tačiau jos žinioje yra ir pagrindiniai viso krašto saugumo uždaviniai, orauosčių, imigracijos, narkotikų ir organizuotų grupuočių sekimas.

General Motors (GM) sumažina automobilių gamybą. Tai palies daugiau kaip 3,600 Kanadoje veikiančių fabrikų tarnautojų. Vien tik Ošavoje, ON, bus atleista 3,500, o St. Catharines fabrikas, kuriame dabar dirba apie 130 žmonių, bus visai uždarytas. GM bendrovės pirmininkas Rick Wagoner įvardino ir kitas devynias vietas JAV, kurios bus apkarpytos paliečios. GM šiemet gamino 5.2 milijonus įvairių transporto priemonių, o 2008 m. manoma sumažinti iki 4.2 milijonų. Vien per šiu metų pirmuosius devynis mėnesius GM turėjo apie 4 milijonus dolerių nuostolio. Prie finansinių sunkumų prisidėjo pigesni importuoti automobiliai, aukšta vietinio darbo kaina, pensijų fondų išlaikymas ir sveikatos draudimo išlaidos.

Gėlas vanduo tampa vis daugiau vertinamas. JAV ir Kanados atstovai derybose dėl Didžiųjų ežerų vandens naudojimo priešo susitarimo, kuris dar turi būti patvirtintas Kvebeko ir Ontario provincijų, o taip pat ir aštuonių JAV valstijų, prieinančių prie didžiųjų ežerų iki gruodžio 9 d. Sutarties pasirašymas numatytas gruodžio 13 d. JAV Milwaukee mieste. Kanados atstovai stengėsi suvaržyti vandens nuleidimą į kaimynines, prie ežerų neprieinančias valstijas, tačiau turėjo padaryti nuolaidų ir leisti naudoti ežerų baseiną dalį kitoms valstijoms. Šią sutartį dar turės patvirtinti JAV kongresas ir Ontario bei Kvebeko provincijų parlamentai. Mokslininkai, tiriantys klimato keitimosi padarinius, įspėja, kad ir Kanados vakarų provincijų vandenys gali tapti labai pagaidaujama preke, vis daugiau vandens reikalaujančiai Kalifornijai bei kitoms pietvakarių valstijoms.

Ontario gydytojų koalicija skubios pagalbos reikalams (Coalition of Ontario Physi-

cians in Emergency – COPE) įteikė viešą skundą Ontario provincijos ombudsmenui André Marin, prašydama iširti tuos atvejus, kai ligoniniai mirė arba sunkiai susirgo laukdami pirmosios pagalbos. Ontario provincijoje yra apie 700 COPE sąjūdžiui priklausančių gydytojų, kuriems vadovauja dr. Brockway. Jo manymu, Ontario provincija net ir kasdieniniam ligonių aptarnavimui neturi pakankamai lovų kritikiškiems ligoniams, juo labiau pasiruošusio personalo jiems priimti ir suteikti pirmąją pagalbą.

Viešųjų darbų ministerio pavaduotojas David Marshal turėjo atšaukti departamento išleistas samdymo gaires. Specialus projektas numatė sumažinti bedarbių skaičių tarp moterų, akivaizdžių mažumų, čiabuvių ir suluošintų žmonių. Tai buvo supasta, kad siūloma vengti samdyti baltaodžius vyrus. Šis potvarkis greitai pasiekė spaudą, kuri pavadino jį rasistiniu ir diskriminuojančiu. Nors David Marshal aiškino, kad tai nebuvo planas, nukreiptas prieš baltaodžius vyrus, tačiau šis gana diskriminuojančiai skambantis potvarkis buvo greitai atšauktas.

Ontario provincija naujų imigrantų įsikūrimui ateinančių penkerių metų laikotarpiui iš federacinės valdžios gavo beveik bilijoną dolerių. Į šią provinciją kasmet atvyksta apie 125,000 naujų imigrantų, kas sudaro beveik pusę visų į Kanadą atvykstančių apsigyventi žmonių. Vien tik Toronte beveik 50% visų miesto gyventojų nėra gimę Kanadoje. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į imigrantų kalbos mokėjimą ir jų išsilavinimą. Ontario provincija žada dalį šių pinigų panaudoti naujų imigrantų aukštesnio išsimokslinimo lygio patikrinimui ir pripažinimui, o taip pat verbuoti specialistus.

Kanados parlamentas stengiasi kaip galima greičiau priimti keturis įstatymus dar prieš besitartinantį balsavimą dėl nepasitikėjimo liberalų vyriausybe. Vienas iš jų yra namų šildymo permokos grąžinimas, antras – sugriežtintas įstatymas narkotikų ir nusikaltėlių grupuočių drausminimui, trečias – čiabuvių apgyvendintose vietovėse žemės turtų eksploatavimo pajamų skirstymas ir ketvirtas – bankrotuojančių įmonių tarnautojų algų išmokėjimas iki 3,000 dol. Konservatorių vado pavaduotojas Peter MacKay netiki, kad visi senatui perduodami įstatymai spės įsigalioti ir kaltina vyriausybę priešrinkiminių lengvatų dalinimu rinkėjams, naudojantis išlaptinta darbotvarka. Iš tų išlaptintų darbotvarkės punktų, kurie jau lengvai atspėjami, yra kariuomenės ginklavimo, čiabuvių skurdo, minkštosios medienos sandėrio ir net galimo prieš kelerius metus įvykusio Indijos lėktuvo sprogdinimo – avarijos parlamentinio tardymo. AKV

F. Mockus ir sesuo V. Vilkiene Kauno Laisvės alėjoje 2005.IX.6

Ntr. F. Mockaus

MŪSŲ TĖVYNĖJE

ŠVENTINĖS PARODOS

„Litexpo“ parodų centre lapkričio viduryje veikė keturios parodos – „Vaikų šalis“, „Jūsų namai“, „Šventė“ ir „Žiemos puokštė“. Daugiausia dėmesio sulaukė 11-oji tarptautinė paroda „Vaikų šalis 2005“, vienintelė Baltijos valstybėse. Ji atspindi vaikų prekių rinkos polinkius ir naujoves. Joje dalyvavo 54 naujos firmos. Parodoje „Šventė“ suprojektuotas šventinis miestas su stebuklų, dovanų, švenčių, kelionių, atostogų, pramogų, Kalėdų kvartalais. „Žiemos puokštė“ – tai tradicinė gėlininkų paroda – konkursas, kurioje puošiami šventiniai stalai, kompozicijos, eglutės. Parodoje „Jūsų namai“ įvairią buitinę techniką pristatė 50 firmų iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Italijos, Slovakijos ir Vokietijos.

PARĖMĖ VALDOVŲ RŪMUS

Lapkričio 17 d. Taikomosios dailės muziejuje įvyko Valdovų rūmų paramos vakaras, skirtas Valdovų rūmų fondo 5 metų sukakčiai paminėti. Susirinko per 160 svečių bei rėmėjų, kuriems buvo rodomas dr. E. Jovaišo sukurtas filmas apie penkerius fondo veiklos metus. Taip pat vyko saksofono ir fortepijono koncertas, buvo surengta paveikslų ir kitokių laimikių loterija. Muziejuje buvo surengta radiinių paroda – rūmams įgytas išpuodingas sostas. Per 5 metus fondo sukauptos lėšos pasiekė beveik 3 milijonų litų sumą, paramos sulaukta iš daugiau kaip 52,000 didesnių ir mažesnių rėmėjų Lietuvoje ir užsienyje. Valdovų rūmų statybos darbus planuojama baigti iki 2008 m. pabaigos, o juos lankytojams atidaryti 2009 m. vasarą. Skaičiuojama, kad iš viso rūmų atstatymui reikės per 100 mln. litų.

PAAUGO PIENO KAINA

Lietuvos žemdirbiams už perdirbimo įmonėms parduotą pieną šiemet per dešimt mėnesių priskaičiuota 689.3 mln. litų – 22% daugiau negu pernai tuo pačiu laikotarpiu. Žemės ūkio ministerijos duomenimis, vidutinė natūralaus pieno supirkimo kaina šiemet buvo 666.7 lito už toną. Iš viso Lietuvos pieno perdirbimo įmonės per 10 šių metų mėnesių supirko 1.03 mln. tonų natūralaus pieno – 5% daugiau, negu pernai tuo pačiu laikotarpiu. Numatoma, kad apie 15% padidės pieno supirkimo kaina. Gamintojai už 2005 m. parduotą pieną gaus 20-21% – apie 140 mln. litų daugiau lėšų negu pernai, skelbia ELTA.

GRIEŽTINS ŽVEJYBĄ

Europos sąjungos ministrai, atsakingi už žuvininkystę, lapkričio 22 d. sutarė sugriežtinti žvejybos tinkleis Baltijos jūroje taisykles. Kai kurioms žuvų rūšims, kurioms iškilio aiški grėsmė, bus suteikta galimybė išlikti ir veistis po daug metų trukusios pernelyg intensyvios žvejybos. Menkė yra viena iš rūšių, kuriai gresia didžiausias pavojus Baltijos vandenyse. Mokslininkai ragina visiškai uždrausti menkių žvejybą 2006 metais

jūroje tarp Danijos, Švedijos ir Norvegijos. Laivai su plūduojančiais tinklais Baltijos vandenyse nuo 2008 m. bus uždrausti įstatymu. Tikimasi, kad gruodžio mėnesį vyksiančiame posėdyje ministrai susitars dėl metinės žvejybos kvotos sumažinimo. Peržiūrėjus taisykles, atnaujintas ir nuo 1998 m. galiojantis ES, bus suvienodinti skirtingi minimalūs tinklų dydžiai, naudojami Baltijos srityje, nustatyti minimalūs pagaunamų žuvų dydžiai, kad kuo mažiau būtų pagauta nesubrendusių žuvų. Pagrindinės žuvys, gaunamos Baltijos jūroje, yra silkės, šprotai, menkės, lašišos ir plekšnės.

CHULIGANIZMAS INTERNETE

DELFI-LT skelbia bankininkų nuomonę, kad Lietuvoje mėgėjiškas interneto chuliganizmas virsta gerai organizuotais ir vartotojus nukreiptais finansinių aferistų išpuoliais. Iki šiol statistinis interneto „piratas“, vadinamas „hakeriu“ (iš angl. „hacker“), buvo apibūdinamas kaip 15-30 m. amžiaus, nebūtinai specialų išsilavinimą turintis gabus programuotojas, dažniausiai bandantis įsiskverbti į saugomas sistemas dėl savo malonumo. Tačiau pastaruoju laiku naujus elektroninių sukčiavimų metodus kuria gerai organizuoti nusikaltėlių grupės, ieškančios pasipelnymo šaltinių. Vyraujantis būdas dabar yra vartotojų klaidinimas, bandant iš jų išgauti duomenis – vartotojo slaptažodžius ir pan. Kitas būdas – apkrečiant vartotojų kompiuterius žalinga programine įranga, kuri šnipinėja. Statistika rodo, kad iki 90% atvejų elektroniniai nusikaltėliai taikosi į finansines institucijas. Įmonės dažnai vengia kreiptis į teisėsaugos institucijas dėl nusikaltimų įvykdytų prieš jas, turbūt nenorėdamos prarasti publikos pasitikėjimo. Šiuo metu piratavimas internete priskiriamas lengvų nusikaltimų kategorijai, tačiau seime rengiamomis įstatymų pataisomis bausmės ketinama griežtinti.

PADAUGĖJO KELEIVIŲ

Statistikos departamento duomenimis, trijuose Lietuvos oro uostuose per dešimt šių metų mėnesių atvyko ir išvyko 1.2 milijonai keleivių – 31.7% daugiau negu tuo pačiu 2004 m. laikotarpiu. Lietuvos aviacijos firmų lėktuvais buvo vežta 595,000 keleivių, arba 17.3% daugiau negu 2004 m. sausio-spalio mėnesiais. Daugiausia keleivių šiemet atvyko ir išvyko į Jungtinę karalystę (14.3%), Vokietiją (13.1%), Daniją (12.1%), Airiją (6.5%). Oro uostuose pakrauta ir iškrauta 8,100 tonų krovinių ir pašto siuntinių (17.2% daugiau negu pernai). Bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ taip pat vežė daugiau krovinių (+7.3%) negu pernai. Vidaus vandenų transportu vežta 7.3% daugiau keleivių, krovinių – 8.1% daugiau. Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste krovinių perkrauta 5.8% daugiau negu pernai, o Būtingės terminale – jų sumažėjo 25.1%. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Wasaga Beach, ON, Lietuvių pensininkų klubo surengtame pobūvyje „Oktoberfest“ š.m. spalio 12 d. linksminasi klubo nariai ir svečiai

Ntr. iš Kopų balsai

Hamilton, ON

ELENA BUBNIENĖ *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo \$100. Nuoširdžiai dėkojame už šią paramą mūsų veiklai – **PLV komitetas**

Wasaga Beach, ON

VASAGOS IR APYLINKĖS PENSININKŲ KLUBO žiniaraštis *Kopų balsai*, š.m. lapkričio laidoje rašo apie lapkr. 9 d. gražiai praėjusią talentų popietę, kurioje dalyvavo 45 klubo nariai. Dainų, deklamavimų programą pajvairino iš toliau atvykę Lina Verbickaitė-Sawitz ir Algis Ulbinas, kurio sukurti kupletai atspausdinti žiniaraštyje. Klubas jau jungia 90 asmenų.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

Sudbury, ON

ADVENTO SUSIKAUPIMAS Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje gruodžio 3, šeštadienį. Išpažinčių bus klausoma 2.30 v. p.p., o Mišios bus 3 v.p.p. Susikaupimą ves prel. Jonas Staškevičius.

Sault Ste. Marie, ON

ADVENTO SUSIKAUPIMAS Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje gruodžio 4, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 2.30 v.p.p., o Mišios bus 3 v.p.p. Susikaupimą ves prel. Jonas Staškevičius.

Baltiečių meno parodoje Montrealio Šv. Kazimiero parapijoje spalio 30 d. dail. David Shimansky įteikė savo kūrinių (Šventasis Kazimieras) parapijos administratorei Alice Skrupskaitėi. Dešinėje - Romas Verbyla, Baltiečių dailininkų dr.-jos pirmininkas

Ntr. V. Lietuvninkaitės

Dailininkai baltiečių meno parodoje spalio 29-30 d.d. Montrealio Šv. Kazimiero parapijos salėje: (iš k.) P. Ibiškas, A. Morkūnienė, A. Povilaitienė, I. Varkala, M. Mannapso, R. Verbyla, pirmininkas, H. Viires, P. Altosaar, vicepirmininkas, D. Palejs, G. Vazalinskas, L. Sablauskas, Trūksta A. Stanke, I. Leimano, R. Piešinos, D. Shimanskio

Ntr. V. Lietuvninkaitės

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ LAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

Austrų savaitė Jurbarkė

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Taip Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos mokiniai bei mokytojai pavadino tą rudens savaitę, kai pas juos viešėjo grupė austrų moksleivių su mokytojais.

Dar 2001 m. jurbarkiečiai pradėjo turiningą draugystę ir bendradarbiavimą su Austrijos Zalburgo žemės Pinzgau srities Borg Mittersillio miestelio aukštesne realine gimnazija. Tais metais Jurbarko moksleiviai buvo pakviesti pas austrus į svečius, kur ne tik daug ką išpūdingo pamatė, bet ir, pagyvenę šeimose, pralavino savo vokiečių kalbos mokėjimą. Kitamet į Jurbarką atvyko Mittersillio gimnazijos mokiniai su mokytojais, kurie savo viešnagė taipogi liko labai patenkinti.

Šimet Jurbarko ir Mittersillio gimnazijos parengė bendrą draugavimo projektą. Tas projektas buvo patvirtintas.

Pavasariį 16 Jurbarko gimnazijos moksleivių su mokytojais Roma Bakaitiene ir Zita Kaičiūkiene vėl apsilankė pas austrus, susipažino su vaizdingu Tauerno parku, istoriniais paminklais ir pagyveno austrų šeimose. O štai šį gražų rudenį į Jurbarką atkeliavo Mittersillio gimnazijos 14 moksleivių (abiturientų) su mokytojais Klaus Tildach ir Roman Oberlechner. Jie visi pirmą kartą lankėsi Lietuvoje.

Pirmadienį austrai, traukiniu atvykę į Kauno geležinkelio stotį, buvo jurbarkiečių draugiškai sutikti ir parvežti į Jurbarką. Čia juos apgyvendino šeimose, supažindino su miestu, gimnazija. Vakare įvyko abiejų gimnazijų bendra vakarienė. Kitą dieną svečiams buvo surengta išvyka į Vilnių, kur apžiūrėjo istorinius ir meno paminklus.

Apsilankė ir seime, kur susitiko su jurbarkiečių išrinktu seimo nariu Sauliu Lapėnu, kuris papasakojo apie parlamentarų

darbą, aprodė posėdžių sales, tenykštes parodas. Grįždami užsuko į Trakus, pasigrožė pilimi, ežerais.

Vėliau austrų laukė kelionė prie jūros – į Klaipėdą, Palangą, Nidą. Kai kurie iš jų pirmąsyk išvydo jūrą. Teko ir laivu paplaukioti po Kuršių marias.

Ketvirtadienį svečiams buvo surengta gimnazijos diena. Jie lankė istorijos, informatikos, anglų bei vokiečių kalbų pamokas. Tuo, ką patyrė ir sužinojo, jie liko labai patenkinti. Apie mūsų pedagogų aukštą profesinį lygį gražiai atsiliepė ir austrų mokytojai. Tos dienos popietėje austrai dar aplankė Raudonės ir Panemunės piliis, dalyvavo pastarojoje tuokart vykusiame moksline konferencijoje.

Penktadienį pilni neužmirštamų įspūdžių svečiai iš Mittersillio iškeliavo į Kauno geležinkelio stotį. Dabar ruošiamas naujas projektas kitų metų bendradarbiavimui.

Metinėje Lietuvos kariuomenės šventėje Ontario Vasagoje – savanoris Bronius Zabulionis, vietinės KLB apylinkės pirm. Rūta Poškienė (viduryje) su Lietuvos karininkais iš Camp Borden 2005.XI.19

Ntr. K. Poškaus

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki .0.75%
santauipas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius1.75%
180 dienų indėlius1.80%
1 m. term. indėlius2.75%
2 m. term. indėlius2.75%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.2.75%
2 m. ind.2.75%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo4.95%
nekiln. turto 1 m.4.95%

•Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

•Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

LEDAS REFRIGERATION

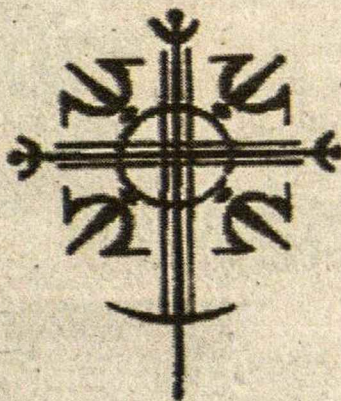
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Jaunimo centre Čikagoje spalio 8 d. lankėsi Čikagos vyskupas Gustavo G. Silver. Jis Mišias koncelebravo su kunigais: A. Gražuliu, A. Palio, R. Gurskniu ir J. Kelpša. Mišiose dalyvavo Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje A. Daunoravičius, Jaunimo centro vadovai, Čikagos lietuvių mokyklos mokiniai, jų tėvai ir mokytojai, Jaunimo centre veikiančių organizacijų vadovai. Giedojo ses. Pranciška, pritariant gitara. Vyskupas teigė tik neseniai sužinojęs, kad jo vyskupijoje yra jėzuitų koplyčia ir Jaunimo centras, kuriame vyksta įvairūs renginiai. Tuo labai susidomėjęs panoro pats įsitikinti. Praėjusiais metais vyskupas lankėsi Lietuvoje, iš kurios parsivežęs gražiausius prisiminimus. Vyskupas tiesiogiai kalbėjosi su Jaunimo centro vadovais, apžiūrėjo lietuvių mokyklos klases, aplankė Čiurlionio galerijoje veikiančią dail. L. Kreževičienės parodą; bendravo su Lituanistikos instituto tyrimų ir studijų centro darbuotojais. Domėjosi būsima lietuvių dainų švente Čikagoje. Stebėjosi, kaip lietuviai čia sugebėjo išlaikyti Lietuvių operą. Vyskupas bendravo su visais labai šiltai. Sakė, kad visų tautų žmonės turėtų gražiai tarpusavy bendrauti, taip pat saugoti savo tautų ypatumą, tęsti savo tradicijas iš kartos į kartą. (Draugas, 2005 m., 198 nr.)

Olandija

Lietuvos ambasadoje spalio 23 d. įvyko visuotinis lietuvių bendruomenės susirinkimas. Jį pradėjo Lietuvos ambasadorius R. Kalonaitis. Susirinkime aptarta susidariusi padėtis ir atviru balsavimu iš pareigų atleistas W. Osinga ir laikinai ėjusi pirmininkės pareigas L. Karklienė. Dėl nežinomų priežasčių jie nedalyvavo susirinkime, nors pakartotinai jiems buvo išsiųsti pakvietimai. Buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. Daina Toleikytė, sekr. Monika Vasiliauskienė, išd. Saulius Buivys, narė susižinojimui Milda Palilionytė, narys ryšiams tarp Olandijos ir Lietuvos Andriaan Korver. Ir toliau bus vykdoma naujų narių registracija. (Amerikos lietuvis, 2005 m., 45 nr.)

Lenkija

Punskiečio Sigito Birgelio fotografijų paroda iš Seinijos krašto vaizdų buvo atidaryta rugsėjo 20 d. Marijampolėje. Atidaryme dalyvavo vietos valdžios atstovai, menininkai, istorikai, Punsko ir Seinų krašto gerbėjai. Padėkos bei sveikinimo žodį tarė Marijampolės meras V. Brazys. Lietuvoje S. Birgelis labiausiai žinomas kaip poetas,

Poezijos pavasario ir kitų literatūrinių susitikimų rengėjas. Šį kartą į Lietuvą jis atgabeno savo nuotraukų, vaizduojančių Punsko, Seinų, Vižainio, Suvalkų kraštovaizdžius, architektūros paminklus. Parodos atidarymo metu taipgi kalbėta apie artimus ryšius tarp Lietuvos ir Seinijos krašto. Marijampolės kultūros centras jau daugelį metų bendrauja su Punsko Lietuvių namais. Kalbėta apie svarbą išsaugoti save bei išlikti savimi, kur begyventume. Prisimintos marijampoliečių kelionės į Seinų kraštą per Vėlines uždegti žvakučių ant savanorių kapų. Svarstyta, kodėl Berzinyke imamasi lietuvių tautai nedraugiškų veiksmų, kodėl trūksta pagarbos mažesniajam kaimynui? (Aušra, 2005 m., 18 nr.)

Gudija

Gudijos lietuvių suvažiavimas įvyko rugsėjo 3 d. Minske. Krašto Lietuvių bendruomenės valdybos pirm. Virginija Tarnauskaitė padarė pranešimą. Posėdžiuose aptarti įvairūs bendruomeniniai klausimai, priimtos rezoliucijos, pareikšti reikalavimai Gudijos valdžiai. Plačiau apie Gudijos lietuvių veiklą kalbėjo Gervėčių klubo pirm. Alfonsas Augulis. Šiuo metu Gudijoje veikia šie lietuvių telkiniai: Breslaujos, Gervėčių, Pelesos, Rodūnios, Lydos ir Gardino. Taipgi veikia ir etninių žemių klubai: Rodūnios, Varanavo, Malkavos, Gervėčių, Apso, Pelesos. Redaktorės Marijos Šaknienės rūpesčiu leidžiamas mėnraštis *Lietuvių godos*. Taipogi šiame krašte yra du Lietuvos pastatyti lietuvių kultūros bei švietimo centrai – Gervėčiuose ir Pelesoje; veikia dvi vidurinės mokyklos Rimdžiūnuose ir Pelesoje, sekmadieninės mokyklos Minske, Gardine, Baltiškeje, Astrave, Lydoje, Rodūnioje ir Breslaujoje, taip pat – 4-rios bibliotekos ir 3 liaudies ansambliai. Suorganizuota daug renginių: Gudijos lietuvių kultūros dienos minėjimas Lietuvoje, Gudijos lietuvių bendruomenės 10-čio paminėjimas Lietuvos ambasadoje Minske, Lietuvos ir Gudijos poetų vertimų išleistos knygos sutiktuves – Minske, Gervėčiuose ir kitur. Surengti susitikimai su Lietuvos poetais Gervėčiuose, Gardine, Minske; Lietuvos teatrų gastrolės vyko Minsko teatruose, paminėtos Červenės aukos. Gudijos lietuvių bendruomenė dalyvauja Gudijos tautų festivalyje Gardine ir iš jo visuomet grįžta su apdovanojimais. Gudijos lietuvių bendruomenė taipgi mini Mindaugo karūnacijos dieną. Nauja Gudijos lietuvių bendruomenės pirmininke išrinkta Vitalija Palubaitytė-Kolesnikova. (Lietuvių godos, 2005 m., 9 nr.) J.A.

K E L I O N Ė S

Kelionė po Lenkiją

GEDIMINAS KURPIS

Tęsinsys iš 47 nr.

Krokuva – Žalgirio mūšio paminklas, gatvės muzikantas

Lenkai Žalgirio mūšio laimėjimą, mano nuomone, labiau vertina, negu lietuviai, bent jau paminklų ir paveikslų gausumu. Jie ir 1410 metų mūšio metu paimtas pralaimėjusio ordino vėliavas Vavelio katedroje laikė, kol naciai 1939 metais jas iškilmingai nusigabeno į Berlyną. Vienas iš didingusių paminklų yra Krokovoje, kurį sukūrė skulptorius Antanas Viulskis – tas pats, kuris sukūrė Trijų kryžių skulptūrą Vilniuje. Paminklas pastatytas Jan Matejkos aikštėje, netoli Nežinojo kareivio kapo, 500 metų mūšio jubiliejui paminėti.

Paminklo viršuje karalius Jogaila ant žirgo, šiek tiek žemiau ant kardo pasiremęs stovi DLK Vytautas, o po jo kojomis guli nukautas kryžiuočių ordino magistras Ulrich von Jungingenas; paminklo šonuose karių figūros, įrašas „Grunwald“. Naciai 1939 metais jį nugriovė, bet 1975 metais jis buvo atstatytas. Įdomu, kad šio paminklo viršuje, garbingiausioje vietoje, sėdi ant žirgo Jogaila. Jan Matejkos drobėje, paveikslu vidury, garbingiausioje vietoje, pergale džiaugiasi Vytautas. Bet man svarbiausia yra tai, kad Žalgirio mūšį laimėjo du lietuviai kuniškaiščiai – Vytautas ir Jogaila.

Bevaikštinėdamas, netoli Šv. Floriano vartų pamačiau dar vieną lietuvišką vytį puošiantį gatvės perėjos tiltą. Prie vartų prisidėjau prie žmonių būrio, apstojusio gatvės muzikantą. Jaunas vyrukas, pasistatęs namų darbo ksilofoną, juo groja pritiriamas į audio juosteles įrašytos muzikos. Jo rankose pagaliukai tiesiog magiškai skrieja ksilofono klavišais, ar tai būna klasikinis kūrinys, ar populiarios muzikos dalykėlis. Malonu buvo klausytis ta-

lento muzikanto iki paskutinės minutės, kol reikėjo bėgti skubėti į laukiantį autobusą. Iš kitų išgirdau ir to muzikanto istoriją: pasirodo, jis iš Gudijos kiekvieną vasarą atvyksta į Krokuvą uždirbti pinigų, kad išlaikytų Gudijoje gyvenančią savo didelę šeimą – čia daugiau turistų ir jie dosnesni.

Wieliczka – „meniškos“ druskos kasyklos

Miestelis ir druskos kasyklos tik apie 15 km nuo Krokuvos, todėl neilgai truko ten nuvažiuoti. Šiek tiek teko palaukti angliškai kalbančios vadovės ir eilėje prie keltuvo, kuris mus nugabentų iš „nulinio aukšto“ į požemius. Į dviaukščio keltuvo kabiną telpa tik 8 žmonės; kol pripildė keltuvo antrą „aukštą“, tenka laukti kelias minutes visiškoje tamsoje. Keltuvas nuleidžia iki 64 m gylio – jei nori, gali į ten nulipti 378-iais laiptais. Turistams skirta 2 km koridorių, kuriais nueini nuo 64 m iki 135 m gylio. Temperatūra požemyje pastovi, 13°C. Einant kasyklos koridoriais (gal tiksliau, tuneliais) kartais nuo karto prieini įdubimus sienoje, arba mažas saliukes. Vienose jų įrengtos koplytėlės su druskinėmis figūromis, kitur demonstruojami kasimo įrankiai ar metodai. Pirmoji saliukė skirta – nesunku atspėti – astronomui Kopernikui, toliau seka šv. Antano, Kunegundos, Šopeno, karaliaus Kazimiero Didžiojo, maršalo J. Pilsudskio, J. W. Goethes (kuris kadaise lankėsi šiose kasyklose) ir t.t.

Pati didžiausia salė, nuėjus tuneliais beveik kilometrą ir pasiekus 101 m gylio, skirta šv. Kingai: 54 m x 18 m, 12 m aukščio, kurioje iš druskos luitų išskaptuoti 6 altoriai, 11 bareljefinių paveikslų sienose, 8 atskiros skulptūros. Vieni meno kūriniai daryti seniau, kiti, kaip popiežiaus Jono Pauliaus II statula, visai neseniai. Vienus sukūrė patys druskakasiai, kitus

profesionalai skulptoriai. Bet bendras vaizdas stulbinantis, užburiantis savo neįprastu akiai blizgesiu, nes ir grindys, ir sienos, ir meno kūriniai – suakmenėjusi druska.

Paėjus beveik du kilometrus, maždaug 125 m gylyje yra didžiulė salė, jau su medinėmis grindimis, išnuomojama vestuvėms, konferencijoms, ir kita mažesnė salė – valgykla. Ten mes ir pavalgėm savo pietus, pasidalinom išpūdžiais ir grįžom atgal į Krokuvą. Tarp kitko, ši druskos kasykla atidaryta prieš 900 metų, naudojama dar ir dabar, bet toliau ir giliau nuo turistams skirtos dalies.

Zakopanė – kalnai ir kalniečiai

Apie 100 km į pietus nuo Krokuvos – vasaros ir žiemos kurortas Zakopanė. Mes, lietuviai, apie šią vietovę girdėjome skaitydami mūsų žymūnų – Čiurlionio, Biliūno biografijas. Ir dabar atvyksta žmonės gydytis plaučių ligų, kvėpuoti lengvesniu, gal ir grynesniu oru. Jau šiek tiek pavąžiavus į kalnų pusę, matosi gražūs gamtovaizdžiai: kalvos, miškeliai, namų architektūra kinta, stogai statiesniu kampu kyla aukšty. Vadovas pasakojo, kad ir žmonės išvažiuoja trumpam, užsidirba pinigų, ten nepasilieka, bet po poros metų grįžta į savo gimtinę.

Zakopanės miestelis nedidelis, per vidurį jo eina pėsčiųjų *Krupowki* gatvė, išmarginta kavinėmis, suvenyrų krautuvėlėmis. Vienam gale ji baigiasi didžiule turgaus aikšte, kurioje vietiniai gyventojai pardavinėja įvairius avių kailių ir medžio dirbinius, megztinius, šlepetes, kepures. Už turgaus – kabelinės gondolos stotis, kuria galima pakilti į *Kasprovy Wierch* kalną. Arba funikulierium pakilti į *Gubalowka* aukštumą, iš kur matosi visa virtinė Tatrų kalnagubrių, kurių kai kurie siekia per 2 km aukštį. Žiemos sportui įrengti du slidininkų šuolių

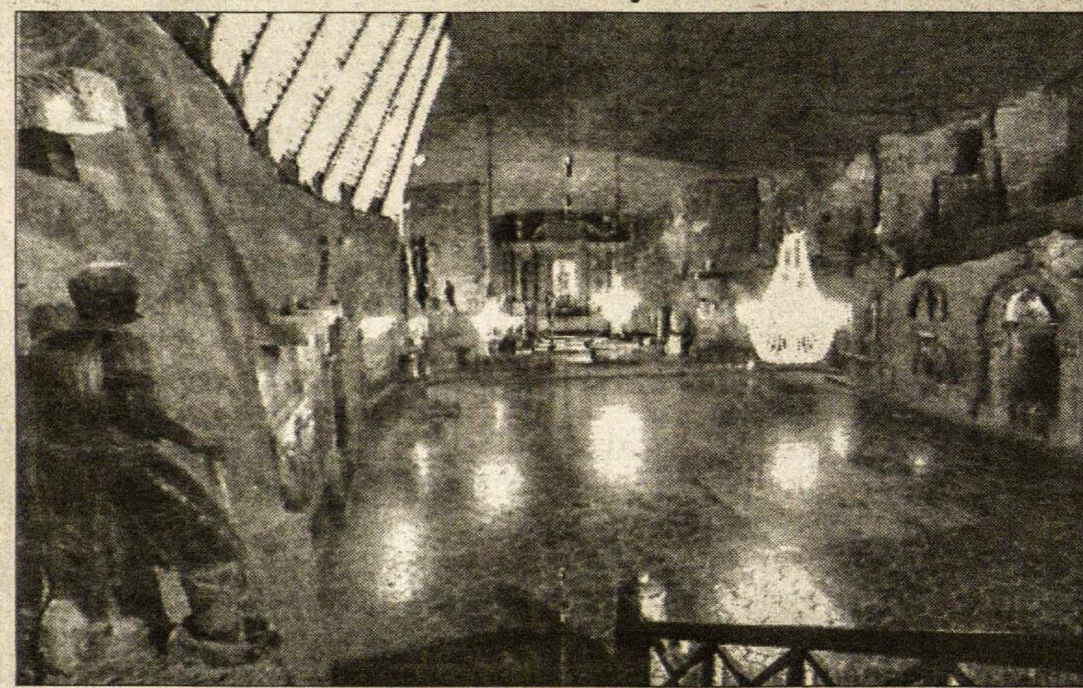
tramplynai. Bet ne tokie, kaip kitur, sukalti iš plieno ar medžio. Zakopanėje jie išskaptuoti kalne ir iškloti tam tikra medžiaga, kad jais būtų galima naudotis žiemą su sniego danga, ir vasarą – be jos.

Pakeliui į Wrocław – Wadowice, Auschwitz

Kurį laiką važiuojame Krokuvos kryptimi, vėliau pasukome vakarų link, kol privažiavome Wadowice, popiežiaus Jono Pauliaus II gimtinę. Jis gimė name šalia miestelio šventovės. Dabar šventovė gražinama, remontuojama, o jo gimtinis namas paverstas muziejumi. Vadovas papasakojo vieną atsitikimą popiežiaus atsilankymo gimtinėje metu, kuris turbūt ilgainiui taps legenda. Per pamokslą jis susirinkusiems papasakojo, kad iš savo jaunystės geriausiai atsimeina skanumyną

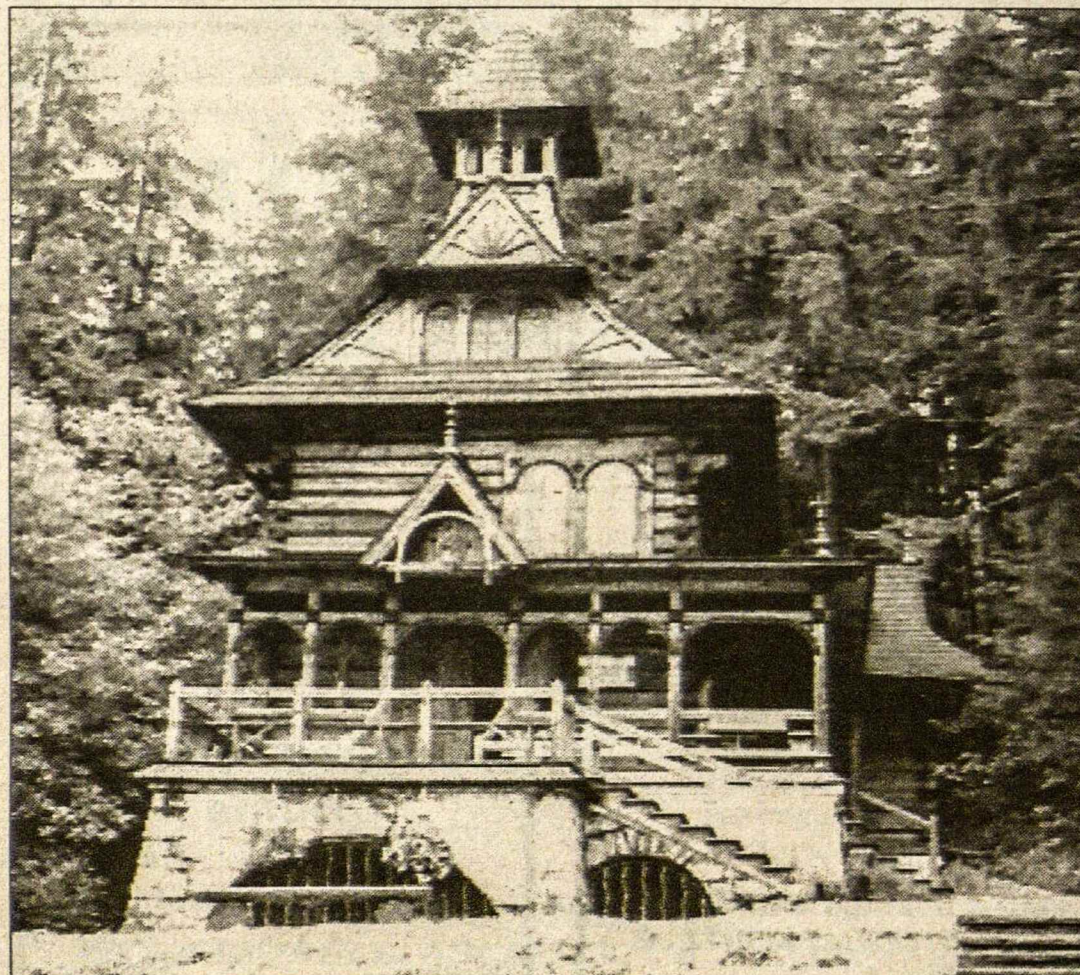

Wieliczka - popiežiaus Jono Pauliaus II statula druskos kasyklose

Wieliczka - Šv. Kinga salė druskos kasyklose

vardu *kremowka*. Tai sakydamas popiežius mostelėjo miestelio aikštės pusėn, kur yra daug kepyklų gaminančių *kremowkas*, todėl nuo to laiko jos visos garsinasi kepančios *popiežiškas (papiieskie) kremowkas*. Paragavau ir aš – kainavo tik du zlotus, nieko ypatingo: tarp dviejų plonų sausainių pridėta saldaus tiršto balto kremas. Bevalgydamas mintimis nusikėliau į tolimą praeitį, kada ir popiežius, ir aš buvome vaikai – gauti tokį skanėstą tada būdavo tikrai didelis džiaugsmas. Tada ir aš prisiminiau anų laikų savo skanumynus. Vėliau prikalbinau beveik visus bendorakeivius paragauti *kremowką*.

Zakopanė - medinė tarpkonfesinė šventovė priemiestyje

Krokuva - Žalgirio mūšio paminklas

Važiuodami toliau į vakarų pusę, privažiavome Oświęcim miestelį, kur naciai buvo pastatę savo garsią koncentracijos stovyklą, kacetą. Aplankėm ir pagrindinę Auschwitz, ir satelitinę Birkenau stovyklą. Šiurpu buvo vaikščioti nekaltu krauju aplaistyta žeme, landžioti po kadaise nuskriaustųjų ir pažemintųjų aimanomis ir dejonėmis aidinčius barakus, po dabar jau tuščias mirtininkų vienutes, žiūrėti į jau atšalusias krematoriumų krosnis. Joks muziejus neparodys tų neteisybių, kančių ir žiaurumų, kuriuos čia išgyveno tūkstančiai kalinių. Sunku būtų ir man atpasakoti savo jausmus, kuriuos patyriau apsuptytas spygliuotų vielų ir sargybinių bokštelių.

Važiuodami toliau, Gliwice mieste pakliuvome į tokią automobilų spūstį, kad truko trejetą valandų pajudėti kilometrą. Pavargę, dar prislėgti aplankyto Auschwitzo išpūdžių, pagaliau išsikrapštėme į platų greitkelį, vedantį iki pat Wrocław, naujai pastatytą Europos sąjungos pinigais. Po dvi trasas į abi puses, plati veja per vidurį, autobusams leidžiamas greitis 100 km/val. Lengviau atsikvėpėm, bet neilgam. Kelio ženklai rodė, kad už 20 km bus poilsinė stotelė, kurios jau daugelis laukė. Pravažiavom tą maždaug 20 km ir pamatėm tik cementinių plytų krūvą ir suniveliuotą aikštėlę. Jokios poilsinės. Matyt, kelio ženklų užsakymas buvo įvykdytas anksčiau už poilsinės užsakymą... kaip ir komunistiniais laikais.

Nuotraukos G. Kurpio
(Bus daugiau)

Mažosios Lietuvos kultūros paveldas

Konferencija Vilniaus universitete 2005 m. rugsėjo 22-24 d.d.

Konferencija pažymėjo, kad dėl ypatingų istorinių aplinkybių Lietuvos respublikai priklausiančioje Mažosios Lietuvos etnokultūrinio regiono dalyje (Klaipėdos krašte) laikotarpiu nuo 1944 iki 1990 m. kultūros paveldas sunyko arba buvo sunaikintas nepalyginamai daugiau, negu bet kurioje kitoje valstybės dalyje. Sovietinio valdymo dešimtmečiais vykdyto etnocido dešimtmečiais žuvo apie 90% Mažosios Lietuvos kultūros paveldo objektų. Dėl to šiuo metu kultūros paveldo būklė Klaipėdos krašte yra žymiai blogesnė, negu kituose šalies etnokultūrinuose regionuose.

Esminio persilaužimo užtikrinant išlikusio paveldo apsaugą ir atgimimą nepasiekta ir Nepriklausomybės laikotarpiu. 1990–2005 metais Mažosios Lietuvos kultūra ir materialusis paveldas buvo daug mažiau tiriamas, negu analogiškos Didžiosios Lietuvos vertybės. Pastebime, kad Lietuvos respublikos Kultūros vertybių apsaugos departamentas, vykdydamas kultūros paminklų apsaugą buvusiam Klaipėdos krašte, nepakankamai atsižvelgia į šio regiono specifiką, neįvertina tiek šių paminklų išliekamosios svarbos, tiek jų naudotojų galimybių. Pavyzdžiui, iš labai negausių, kartais tik keletą arba kelio narių turinčių evangelikų liuteronų bendruomenių reikalaujama, kad jos surinktų 50% lėšų kultūros paminklams laikomų šventovių remontui.

Kultūros paveldo centras Mažosios Lietuvos kultūros paveldo paminklų apskaitai skiria per mažai dėmesio. Pavyzdžiui, Pagėgių savivaldybės teritorijoje šiuo metu valstybės saugomais paskelbti tik 86 paminklai. Tačiau daugumos jų nurodoma tik archeologinė ir architektūrinė vertė, nekreipiant dėmesio į istorinę vertę. Nesaugomi net tokie akivaizdžiai kultūrinę vertę turintys objektai kaip Piktupėnų ir Žukų senosios mokyklos, buvusios Kristijono Donelaičio gimnazijos pastatas Pagėgiuose ir su rašytojo Johaneso Bobrowskio gyvenimu susijęs namas Mociškiuose. Neįvertinta ir kaip istorijos paminklas nesaugoma Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje esanti Priekulės spaustuvė ir jo savininko Jurgio Traušio kapas Drukių kaimo kapinėse. Šis pastatas yra vienintelis iš kaizerinės Vokietijos laikų išlikęs tokiais paskirčiai projektuotas architektūros paminklas.

Atkreipiame ypatingą dėmesį į kritišką daugelio Mažosios Lietuvos kapinių būklę. Vien buvusio Klaipėdos krašto teritorijoje jų iš viso yra apie 1000. Kapinės sunku pritaikyti lankymui, dar sunkiau apsaugoti jose išlikusias materialines vertybes. Čia vis dar pasitaiko antkapinių paminklų grobimo ir net palaikų niekinimo – marodieravimo. Į Lietuvos respublikos kultūros vertybių apskaitą nepatenka kaip vieningi kultūros kompleksai saugotinos Drevernos, Kisinių, Kriokiškių, Piktupėnų, Ropkojų, Saugų, Sokaičių, Vanagų ir kitos Klaipėdos, Šilutės, Neringos, Pagėgių, Jurbarko ir Tauragės savivaldybių teritorijose esančios senosios kapinės.

Etninė Mažosios Lietuvos architektūra sudaro didelę ir svarbią viso šio krašto kultūros paveldo dalį. Mediniai pastatai, jų neprižiūrint, nyksta daug greičiau negu mūriniai, o dabartiniai savininkai, daugiausia senyvo amžiaus gyventojai, negali jų ne tik kvalifikuotai remontuoti, bet ir tinkamai išlaikyti. Šilutės rajone 2005 metų vasarą buvo uždarytos kelios pradi-

nės mokyklos, veikusios Prūsijos ir Vokietijos valdymo laikais statytuose savitos architektūros tipiniuose mokyklų pastatuose. Visi jie pasikeitusių savininkų neabejotinai bus pritaikomi kitoms reikmėms ir radikaliai perstatomi. Naujų statybų gausėjimas Kuršių nerijoje kelia grėsmę prarasti šio unikalaus krašto istorinį ir gamtinį savitumą. Taip pat pastebėta, kad naujų statinių projektuotojai per mažai atsižvelgia arba iš viso nepaiso architektūros potvarkių, kurie yra nustatyti 1994 m. ir kituose Neringos urbanistinės raidos planuose bei Valstybinio parko nuostatuose. Didelį susirūpinimą kelia dvarai. Jų pastatai dažniausiai yra privatizuoti ir apgyventi asocialių šeimų, todėl susiduriama su išsaugojimo, konservavimo ir atstatymo problemomis. Valstybės ir savivaldybių lėšų panaudojimas yra laikomas privačių interesų protegavimu. Tačiau be priežiūros palikti dvarai yra pasmerkti sparčiam sunykimui.

Rambynio regioninio parko direkcija, pasitelkusi įvairių fondų ir institucijų paramą, 2002–2004 metais likvidavo avarinę Rambynio alkakalnio būklę: atlikti reikalingi tyrinėjimai, stabilizuota irimo pažeisto šlaito būklė, kaip apsauginė priemonė, o tuo pačiu ir lankytojų patogumui apžvalgos vietoje įrengti laiptai. 2005 metais Phare projekto lėšomis parengtas Rambynio kalno pritaikymo lankymui techninis projektas, kuriame numatyti tolesnės šios teritorijos tvarkymo darbai. Tačiau globos reikia ne tik Rambynio kalnui. Ant jo išlikusios prieškarinio įtakingos Klaipėdos kultūros ir švietimo draugijos „Aukuras“ sodybos (dabar gyvena Stakvilevičiai), kalno papėdėje esančio Bitėnų kaimo, jo kapinių ir aušrininko Martyno Jankaus memorialinės sodybos–muziejaus teritorija ir statiniai sudaro vieną kompleksą. Jis toli peržengia regioninio paminklo reikšmę. Šio komplekso išsaugojimo ir tolesnio pritaikymo paveldo aktualinimo reikmės problemos turi būti sprendžiamos vadovaujantis vieningu projektu. Deja, pačios Martyno Jankaus memorialinės sodybos–muziejaus teritorija ir net pastatai padalinti tarp dviejų savininkų.

Visos Vakarų Lietuvos savivaldybės, paveldosaugos ir kultūros institucijos, visuomeninės organizacijos nepakankamai rūpinasi įžymių Mažosios Lietuvos lietuvių ir vokiečių asmenų vardo įamžinimu. Net Klaipėdoje iki šiol nėra dailininko Adomo Brako, istoriko Anso Bruožio, Bažnyčios ir politikos veikėjo Viliaus Gaigalaičio, politikos ir valstybės veikėjo Erdmono Simonaičio, pedagogo Miko Šlažos vardu pavadintų vietų ir objektų, neatstatytas prieškariniu buvusios pirmosios Aušros redaktoriaus Jurgio Mikšo gatvės pavadinimas. Įvairiuose Pamario krašto vietose neįamžintas iškilų lietuvių tautinio ir politinio sąjūdžio dalyvių Jokūbo Brožaičio, Jurgio Bruvelaičio, tėvo Martyno ir jo sūnų Albino, Valentino ir Viktoro Gailių, Enzio Jagomasto, Kristupo Lekšo, Kristupo Lokio, Martyno Pėteraičio, Jokūbo Stiklioriaus, Jurgio Strėkio, Viliaus Šaulinskio ir kitų asmenų atminimas.

Konferencija pateikė atitinkamus siūlymus vyriausybei.

Konferencijos rengimo komiteto pirmininkas, **habil. dr. Domas Kaunas**,

Lietuvos mokslų akademijos narys ekspertas, Vilniaus universiteto profesorius

Pirmininko pavaduotoja, **dr. Silva Pocyte**, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorė

Prisikėlimas

Gausiame lapų guolyje voliojasi vaikai. Įvairiaspalviai klevo lapai prisikėlė antrajam gyvenimui. Koks jų nepaprastas žydėjimas...

Kodėl žmogus suabejoja prisikėlimu po mirties? O šiandien gausiame lapų guolyje voliojasi vaikai. Gera...

Gyvenimo nasrai

Žmonės... Su vienais kalbame tik apie orą, su kitais gvildiname globalias problemas, tretieji nebijo atskleisti slapčiausių gyvenimo kortų...

Akimirkos... Kartais jas norisi sustabdyti, bet mus apvaginėja laikas, kartais norisi maudyti meilės, šilumos, nuoširdumo jūroje, bet savo nasrus rodo stiprūs gyvenimo išbandymai. Taip ir pinasi norų ir realybės gijos.

Vertybių kraitė

Neišdildomi išpūdziai, sugrįžimas vėl ir vėl prie tų pačių puslapių, svajingas sielos šokis, dvasinė ramybė, augantis ir augantis tikėjimas... Ir visa tai surandu kunigo Jono Lemoyne Saleziečio leidinyje *Sv. Jonas Bosko*.

Reda Kiselytė, Rokiškis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuviško tautinio sceninio šokio šimtmetis buvo paminėtas Vilniuje. Spalio 29 dieną Lietuvos liaudies kultūros centre įvyko mokslinė konferencija *Tautinė sceninė choreografija – šimtmečio raida*. Joje pranešimus skaitė ir diskusijose dalyvavo žinomi choreografai, kompozitoriai, dailėtyrininkai, šokio pedagogai, tautinio šokio puoselėtojai iš Lietuvos, JAV, Kanados, Australijos, Vokietijos, Lenkijos. Spalio 30 dieną Akademiniame dramos teatre įvyko geriausių Lietuvos tautinių šokių ansamblių koncertas *Pro metų tėkmę*. Koncerto pabaigoje pasirodė lietuviško tautinio sceninio šokio tradicijas puoselėjantis ansamblis „Lietuva“.

1905 metų pradžioje Kretingoje surengtame „lietuviškame literatiškame vakare“ buvo pašoktas lietuviškas šokis *Aguonėlė*, kuriuo buvo pradėtas ir šių metų jubiliejinis koncertas. Tautinis šokis nuo to laiko tapo spalvingu tautinės kultūros žiedu, dalimi lietuvių tautinės kultūros atgimimo. Tuo metu turbūt mažai kas pagalvojo, kad paprastas tautinis ratelis per šimtą metų išsivystys į galingą tautinio šokio sąjūdį. Nuo 1950 metų tautinis šokis tapo neatskiriama Lietuvos dainų švenčių dalimi. Pokario metais tautiniai šokiai gaivino lietuvių patriotinius jausmus ir kiekvienoje tremtinių bei išeivių stovykloje.

Profesorius Sauliaus Sondeckio pedagoginės veiklos 50-metis ir Valstybinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos, kurioje profesorius pradėjo pedagogo ir dirigento kelią, 60-metis buvo paminėti Vilniaus rotušėje spalio 29 dieną koncertu. Jame S. Sondeckio diriguojamas M. K. Čiurlionio menų mokyklos kamerinis orkestras atliko specialiai parinktą programą: Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeus Mozart ir Dmitrij Šostakovičiaus kūrinius. Koncerte dalyvavo ir tarptautinių konkursų laureatai, smuikininkė Dalia Kuznecovaitė ir klarnetininkas Rimvydas Savickas.

Su M. K. Čiurlionio menų mokyklos orkestru prof. S. Sondeckis sieja nemažai sentimentų. 1964 metais šis orkestras tapo pirmuoju orkestru, išvykusi koncertuoti į užsienio valstybę – Vengriją. 1976 metais jie laimėjo aukso medalį Herbert von Karajan jaunimo orkestrų konkurse. Šis laimėjimas atvėrė profesoriui ir jo vadovaujamiems orkestrams žymių festivalių bei žinomų pasaulio koncertų sales. S. Sondeckis 40 metų vadovavo savo įsteigiam Lietuvos kameriniam orkestrui, garsinusiame Lietuvos vardą ir muzikinę kultūrą visame pasaulyje. Dabar profesorius yra Sankt Peterburgo valstybinio Ermitažo orkestro „Camera-ta“ meno vadovas ir vyriausias dirigentas bei kvietinis Vladimir Spivakovo vadovaujamo orkestro „Maskvos virtuozi“ dirigentas.

Lietuvos valstybinio dramos teatro Mažonoje salėje spalio 22 dieną įvyko vokiečių rašytojo Patrick Suesskind monodramos *Kontrabosas* premjera. Spektaklį režisavo Valentinas Masalskis, spektaklio dailininkė – Renata Valčik, kompozitorė – Raminta Šerkšnytė. Monodramą iš vokiečių kalbos išvertė Jurgis Kunčinas. 1985 metais literatūros „vunderkindu“ tapęs visoje Europoje populiariu romanu *Kvepalai – žudiko istorija*, rašytojas vėliau parašė novelės *Balandis* (1987), *Pono Zommerio istorija* (1991), bet jos nebuvo tokios populiarios kaip *Kvepalai* ir *Kontrabosas*, kuris buvo suvaidintas per 500 kartų vokiškai kalbančiose valstybėse vien tik 1984–1985 metais.

„Kontrabosas“ – groteskiška ir juokinga pjesė apie paranojišką muzikantą, kurio beviltiškas poreikis būti pripažintam virsta agresyviomis antiuomeninėmis fantazijomis. Savo gremėzdiską instrumentą jis išivaizduoja kaip savo paties metaforą: kaip ir jo instrumentas niekad negavęs solo partijos, jis priverstas visad likti nepastebėtas. Ieškodamas sau emocinio pasitenkinimo, jis mėgaujasi estetinio terorizmo fantazijomis, kaip pavyzdžiui staiga nutrauktu koncertu, kas priverstų atkreipti į jį dėmesį. Kontrabosininko monologas, prisodrintas pasibjaurėjimo savimi ir pagiežos abejingam pasauliui, dažnai randa atgarsį žiūrovų širdyse.

Poetės Juditos Vaičiūnaitės (1937–2001) kūrybos rinkinį pradėjo leisti Vilniaus leidykla „Gimtas žodis“. Pirmąjį raštų tomą leidėjai spalio 17 dieną pristatė visuomenei Rašytojų klube. Antrasis jos raštų tomas turėtų pasirodyti 2006 metų pradžioje, o trečias – ir paskutinis – tomas planuojamas išleisti 2008 metais. Poetės kūrybinis kelias prasidėjo 1956 metais, pirmasis poezijos rinkinys *Pavasario akvarelės* pasirodė 1960 metais. Jos kūrybinis palikimas gana įspūdingas: beveik 2000 eilėraščių, 15 poezijos rinkinių, trys rinkiniai vaikams, atskira knyga išleisti orientalistiniai eilėraščiai. Ji daug metų dirbo recenzente literatūros leidiniuose, paliko daug verstinės poezijos. Į lietuvių kalbą išvertė Anos Achmatovos, Adomo Mickevičiaus, Lewis Carroll ir kitų rašytojų kūrybos.

Gimusi, augusi, gyvenusi ir kūrusi mieste, poetė viena pirmųjų lietuvių poezijoje natūraliai priėmė miesto kultūros pasaulį. Pasak literatūros vertintojų, visa J. Vaičiūnaitės kūryba labai vientisa – nuo pirmųjų knygų iki paskutinio rinkinio *Debesų arka*, 2000 metais pelniusio Lietuvos rašytojų sąjungos premiją, poetė buvo 1978 metų „Poezijos pavasario“ laureatė, laimėjo Lietuvos valstybinę premiją, Baltijos asamblejos premiją, Vilniaus miesto literatūrinę premiją; 1997 metais apdovanota DLK Gedimino ordinu. **G.K.**

MINIATIŪROS

Žinau išeiti

Sukrypo, sulūžo vertybių skalė. Nežinia kokių prietaisų jas matuoti, kuo pasverti? Surandu atsakymą. Iš Tėvo Stanislovo leidinio *Apie meilę ir tarnystę* užsirašau aktualiausias mintis. Norėčiau, kad daugelis paskaitytų jo pamokslus. Tarsi nauja širdimi alsuotų vertybių skalė.

Lietaus paslaptis

Graudžiai verkia lietus. Jo tokia misija žemėje. Nežinau kaip lietus gali šypsotis? Būna ir kitaip... Kai žmogus juokiasi, jam širdį gali skaudėti, o džiaugsmas gali baigtis širdgėla. Žiūriu pro langą. Lyja lietus. Nežinau, jis juokiasi ar verkia?

Gal iš meilės, gal iš gėdos?

Raudoni trykšta šermukšnių alėja. Kodėl jų skruostus puošia degantis raudonis? Gal iš meilės, gal iš gėdos? Patikėkite ir jų gyvenimuose yra ir meilės, ir intrigu, kančių ir atradimų...

Tvirtais žingsniais einu romantiška šermukšnių alėja... Einu... Gal iš meilės, gal iš gėdos?

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.30%
180-364 d. term.ind.	1.50%
1 metų term. indėlius	2.05%
2 metų term. indėlius	2.30%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.75%
5 metų term. indėlius	3.00%
1 metų "cashable" GIC	2.50%
1 metų GIC-met. palūk.	3.00%
2 metų GIC-met. palūk.	3.25%
3 metų GIC-met. palūk.	3.50%
4 metų GIC-met. palūk.	3.60%
5 metų GIC-met. palūk.	3.75%
RRSP, RRIF "Variable"	1.25%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	3.30%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.40%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.00%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	1.50%
Amerikos dol. GIC 1 metų	
term. ind.	2.75%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas	
nuo	5.75%
Sutarties paskolas	
nuo	5.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu	
nuošimčiu	
1 metų	4.50%
2 metų	4.85%
3 metų	5.00%
4 metų	5.20%
5 metų	5.35%
Su keičiamu	
nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	4.75%

Duodame CMHC
apdraustas nekilnojamo
turto paskolas

Duodame komercines
nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Ar jus tenkina Kanados valstybinės taupymo
OBLIGACIJOS (CANADA SAVINGS BONDS), kai yra
geresnės palūkanos garantuotų nuošimčių
investicijose bei registruotų pensijų sąskaitose?

GARANTUOTŲ
NUOŠIMČIŲ
INVESTICIJA
(GIC)

1 m.	3.00%
2 m.	3.25%
3 m.	3.50%
4 m.	3.60%
5 m.	3.75%

REGISTRUOTA PENSIJŲ
TAUPYMO SĄSKAITA (RRSP)
REGISTRUOTA PENSIJŲ
PAJAMŲ SĄSKAITA (RRIF)

1 m.	3.30%
2 m.	3.40%
3 m.	3.50%
4 m.	3.75%
5 m.	4.00%

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI | LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono,
Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Krupavičius sugrįžo į Lietuvą

VIKTORAS ALEKNA

Atrodo ir nuostabu, ir keista, kai daugiau kaip prieš šešiasdešimt metų (1942 m. gruodžio 5 d.) Mykolas Krupavičius buvo suimtas Suvalkų Kalvarijoje, kur jis nuo 1935 metų ėjo parapijos klebono pareigas, nuvežtas į Eitkūnus, iš ten į Tilžės kalėjimą, o po daugiau kaip pusmečio į Regensburgo kalėjimą Pietų Vokietijoje, ir iš ten daugiau niekad negrįžo į Lietuvą, o šiemet vėl prisimintas ir apkalbamas nuo pat ankstyvo pavasario: pasakojamas jo gyvenimas, rengiami įvairūs minėjimai pirmiausia gimtajame Balbieriškyje, paskui Kaune (ir ne kartą), Marijampolėje, o Vilniuje spalio pradžioje net mokslinėje Istorijos instituto konferencijoje, kur paskaitas skaitė net devyni istorijos mokslo daktarai, o po jų pranešimų Instituto direktorius Antanas Tyla pranešė, kad visos tos paskaitos bus išleistos atskira knyga.

Visa tai vyksta todėl, kad šiemet spalio 1 d. sukako šimtas dvidešimt metų nuo jo gimimo Balbieriškyje, o gruodžio 4 d. sukaks 35 metai nuo jo mirties Čikagoje. Pirmiausia prisiminta gimimo sukaktis. O mirties sukaktis kažin ar bus prisiminta, nes jau, atrodo, visas pasakytas minint gimtadienį. Pastaruoju metu vieno straipsnio rašytojas net priminė, kad prel. Mykolas Krupavičius esąs lygus Vytautui Didžiajam. Aš vienam nedideliame moksleivių būreliui, pasakęs tą teiginį, pridūriau, kad tarp jų būtina įterpti ir Motiejų Valančių.

Visus susibūrimus, skirtus prel. Mykolui Krupavičiui priminti, dažniausiai rengė lietuviai krikščionys demokratai. O apie jį rašinius dažniausiai spausdino Vilniuje leidžiamas *Lietuvos aidas* ir Kaune leidžiamas *XXI amžius*. Visi kiti Vilniuje leidžiami dienraščiai bei rečiau leidžiami laikraščiai, kiek varčiau, Krupavičiaus net kaip Vytauto Didžiojo antrojo ar po Motiejaus Valančiaus trečiojo nežino, o gal nepripažįsta kaip svarbiausio Lietuvos asmens, Minėti laikraščiai išspausdino ir kai kuriuos M. Krupavičiaus raštus, pavyzdžiui, 1940 m. rugsėjį jo straipsnį Lietuvos komunistų partijai ar 1942 m. jo memorandumą vokiečių okupacinės valdžios generalkomisarui Rentelnui, kuris pasirašytas ne tik jo, bet ir buvusio Lietuvos prezidento Kazio Griniaus bei žemės ūkio ministerio Jono Aleksos; būtent dėl to rašto Krupavičius bei Aleksa atsidūrė vokiečių kalėjimuose, o Grinius dėl senyvo amžiaus buvo ištremtas iš Kauno į savą giminę kaime.

Mykolas Krupavičius spaudoje pradėjo

rašyti 1904 m., dar mokydamasis Veiverių mokytojų seminarijoje. Tada pasiuntė žinutę į pirmąjį laikraštį, išleistą Peterburge po spaudos atgavimo, *Lietuvių laikraštį*, o 1905 m. parašė jau straipsnelį *Vilniaus žinioms*, ir nuo tada jis – nuolatinis karys žodžiu iki pat mirties. Dvidešimt penkios knygos, šimtai kartais ir labai ilgų straipsnių, šimtai pamokslų, kalbų seime 1920-1926 m., kurios buvo užrašytos stenografu, taip pat išspausdintos to meto dienraščiuose. Liko didžiulis kūrybos lobis, bet šiais metais niekaip nepaminėtas ir net neišleista nė viena knygelė.

O krikščionys demokratai Mykolą Krupavičių paminėjo dar ir kitaip. Krikščionių demokratų partijoje veikia ir jaunimo sekcija. Ir praeitą vasarą jie sugalvojo dviračiais važiuoti per Lietuvą ir važiuodami kalbėti sutiktiems žmonėms apie kunigą Mykolą Krupavičių – garsinti jo sukaktį. Iš Vilniaus išvažiavo nemažas būrelis, o Lietuvos viduryje suskilo: vieni pasuko į rytų pusę, o kiti nusirito į vakarus iki pat jūros ir kitu keliu grįžo atgal į Vilnių.

Jaunimas Mykolą Krupavičių tebemini lig šiol. Mat daktarė Aldona Vasiliauskienė įkalbino Lietuvos Švietimo ministerį, kad šis kaip nors pagerbtų to žygio dalyvius vidurinių mokyklų moksleivius. Tokių moksleivių žygyje dalyvavo nedaug – vos septyni, ir ministeris tai padarė – žygio dalyviams sutiko įteikti ministerio pasirašytus garbės raštus. Dr. A. Vasiliauskienė pasirūpino, kad tie raštai keliautojams būtų įteikti savo mokyklos aplinkoje, ir vienas toks raštas spalio 24 d. buvo įteiktas Ignalinos vidurinės mokyklos dvyliktokei Rasai Ramoškaitėi. Mokiniam apie M. Krupavičių kalbėjo keli istorikai. O apie tą renginį tikriausiai parašys ir *XXI amžiaus* apžvalgininkė Aldona Kačerauskienė, kuri taip pat matė ir girdėjo, kaip mokienei buvo įteiktas ministerio garbės raštas.

Iki gruodžio ketvirtosios – Mykolo Krupavičiaus mirties 35-ų metų sukakties jau nedaug laiko. Lietuvoje vis garsiau kalbama, kad Mykolo Krupavičiaus palaikus reikia iš Čikagos lietuvių kapinių parvežti į Lietuvą. Tai labai nelengvas žygis. Jeigu tai kada nors įvyktų, Mykolas Krupavičius būtų gana reikšmingai paminėtas dar kartą.

Galima tikėtis, kad dvidešimtojo amžiaus lietuvių tautos didvyris nebus užmirštas ir dvidešimt pirmajame amžiuje ne tik Lietuvoje, bet ir visur ten, kur dar gyvena lietuvių, bevykdančių 1949 metais Mykolo Krupavičiaus parengtos ir paskelbtos Lietuvių chartos nuostatas.

Lietuvos krikščionių demokratų jaunimo būrelis po dviračių žygio į Vilnių grįžo 2005 m. rugpjūčio 12 d.

Ntr. Viktoro Alekno

ATSIŪSTA PAMINĖTI

PENSININKAS, 2005 m. 5 nr. Redaktorė ir administratorė Elena Sirutienė. Leidėjas JAV LB socialinių reikalų taryba (2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, USA). Išeina 6 kartus per metus. Metinė prenumerata JAV – 15 dol., Kanadoje ir kitur – 25 JAV dol.

LIETUVOS PILIAKALNIAI, *Valstiečių laikraščio* kalendorius 2006. Tai sieninis, didelio formato, spalvotas leidinys. Vyr. redaktorius Jonas Švoba. Dailininkas Vaidotas Survila. Fotografas Klaudijus Driskius. Leidėjas UAB *Valstiečių laikraštis*. (Laisvės pr. 60, Vilnius 05120).

POKALBIAI

Kelias, atvedęs į kunigystę

Iš pokalbio su adventinių susikaupimų vadovu kunigu Aloyzu Volskiu, Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonu

– Kur gimėte ir kur mokėtės Lietuvoje?
– Gimiau ir užaugau Kaune, Žaliakalny, labai ramioj ir jaukioj Kauno daly. J. Jablonskio vidurinę mokyklą baigiau 1974 metais.

– Kur baigėt kunigų seminariją?
– Kauno kunigų seminariją, tuo metu vienintelę Lietuvoje, baigiau 1985 metais ir tais pačiais metais buvau išventintas kunigu.

– Ar buvo kokių suvaržymų sovietmečiu?
– Sunkumai lydėjo nuo pirmųjų gyvenimo metų iki nepriklausomybės atgavimo. Turėjau daug sunkumų tiek stojant, tiek jau mokantis seminarijoje. Studijų eigoj turėjau priverstinę 3-jų metų pertrauką, tad ir studijas baigiau vėliau.

– Jums turbūt reikėjo tarnauti sovietų kariuomenėje? Iš kur atėjo dvasinis pašaukimas gyvenant tokomis sąlygomis?

– Sovietinėje kariuomenėje tarnavau dvejus metus, tuoj pat po vidurinės mokyklos baigimo. Tarnavau labai toli šiaurėje, prie pat Norvegijos. Tai buvo vieta, kur vasarą saulė nenusileidžia, o žiemą keletą mėnesių nepateka. Dvasinis pašaukimas atėjo iš giliai tikinčios ir uoliai tikėjimą praktikuojančios šeimos. Abu – tėtis, jau miręs, ir mama buvo giliai tikintys ir sąmoningi žmonės, dideli savo krašto mylėtojai. Iš jų perėmiau krikščionybės ir tautiškumo pradus, esu jiems labai dėkingas.

– Kur Lietuvoje darbuotės?

– Pirmoji darbo vieta buvo Šilutė, kurėjau vikaro pareigas. Vėliau buvau paskirtas Šateikių klebonu ir tuo pačiu metu aptarnavau Gintališkės, Platelių ir Beržoro parapijas Plungės apskrityje. Tai, ką perėmiau iš tėvų, iš garbingų vyresnės kartos kunigų, kurie visi, kaip ir mano tėtis, buvo ištremti į Sibirą, ką išmokau seminarijoje – stengiausi perduoti žmonėms nepalankiomis tikėjimui sąlygomis dar sovietmečiu. Mat pradėjau dirbti 1985 metais. Pasirodžius pirmiesiems laisvėjimo spinduliams, išjungiau į Sąjūdžio veiklą, buvau nuolat kviečiamas kalbėti į mokyklas, ligonines, bibliotekas, milicijos nuovadą ir t.t. Buvu begalinio džiaugsmo ir vilčių metas.

– Kada atvykote į Šiaurės Ameriką ir kuriose parapijose darbuotės?

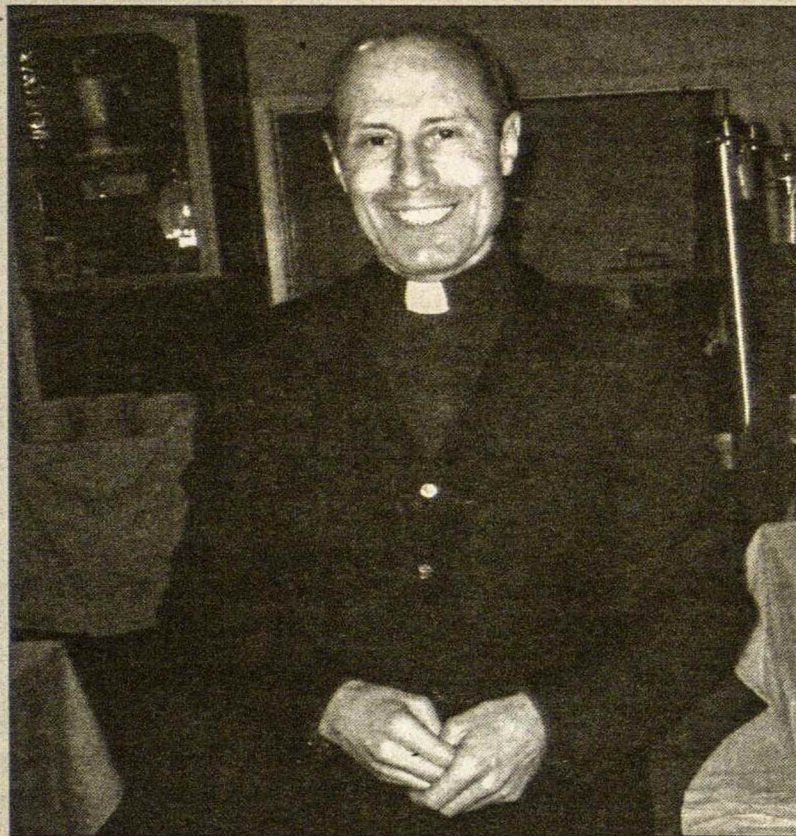
– Į Šiaurės Ameriką atvykau 1993 metais. Pradėjau darbuotis Šv. Kazimiero parapijoje Los Angeles, Kalifornijoje. Po ketverių metų buvau paskirtas į Detroito Dievo Apvaizdos parapiją, kurioje darbavau 6.5 metų.

– Kokio senuomo Šv. Kazimiero parapija Montrealyje?

– Šv. Kazimiero parapija Montrealyje yra seniausia lietuvių katalikų parapija Kanadoje. Ji buvo įsteigta 1907 metais. Po kelerių metų švęsime 100-ias įsteigimo metines.

– Kuriai ar kurioms vyskupijoms Jūs šiuo metu priklausote?

– Nuo kunigystės pradžios priklausau Telšių

vyskupijai. Šiuo metu, dirbdamas Montrealio arkivyskupijoje, esu taip pat pavaldus vietos arkivyskupui.

– Kaip dažnai aptarnaujate Kanados sostinės Otavos lietuvių telkinį?

– Į Otavą, kuri yra nuo Montrealio maždaug 120 km, maloniai vykstu kiekvieną kartą, vietos bendruomenei pakvietus. Pastovaus tvarkaraščio nėra.

– Gyvenate prancūziškoje provincijoje. Kaip sekasi bendrauti su prancūziškai kalbančiais?

– Dar studijų metais Lietuvoje norėjau išmokyti prancūzų kalbą. Pradėjau, bet nesant poreikio ją vartoti, negalėjau išmokyti. Dabar, gyvendamas prancūziškai kalbančioje Kvebeko provincijoje, su malonumu lankau prancūzų kalbos pamokas Šv. Onos vienuolyne įsikūrusioje mokykloje, kurioje mokytojai yra "Christian Brothers". Šalia to, keletą kartų per savaitę nueinu pas Montrealio Pilkąsias seseris pakalbėti prancūziškai.

– Kada aplankėte Lietuvą, gimines?

– Paskutinį kartą mamą ir brolių su šeima aplankiau praėjusį pavasarį. Paprastai Lietuvą ir namiškius aplankau kartą per dvejus metus.

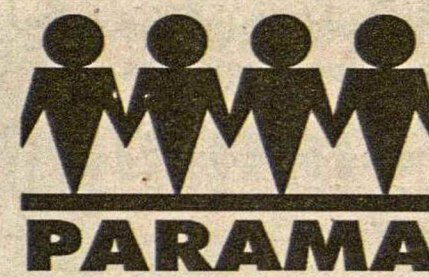
– Kurie pasikeitimai Lietuvoje nuo Jūsų išvykimo laikų Jums labiausiai įstrigo?

– Man labiausiai įstrigo dvigubas jausmas. Malonu, kad Vilnius išgražėjo, pastatyta ir atnaujinta nemažai pastatų. Taip ir turi būti tvarkomasi sostinėje. Tačiau miesteliai ir kaimai atrodo vargingai. Visos tautos pragyvenimo lygis ne taip sparčiai kyla kaip mes norėtume.

– Visada įdomu išgirsti gerąją naujieną skelbiamą svečio kunigo su savita perspektyva. Taigi lauksime Jūsų mūsų parapijose gruodžio 10 ir 11 d.d.

Klausimus pateikė Irena Ross

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 138 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.35% už 30-89 d. term. indėlius
1.45% už 90-179 d. term. indėlius
1.55% už 180-269 d. term. ind.
1.65% už 270-364 d. term. ind.
2.15% už 1 m. term. indėlius
2.35% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.75% už 4 m. term. indėlius
3.00% už 5 m. term. indėlius
2.50% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
3.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.25% RRSP & RRIF (variable)
3.30% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.40% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.50% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.00% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.75% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.75%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų4.50%
2 metų4.80%
3 metų5.00%
4 metų5.10%
5 metų5.30%
- su keičiamu
nuošimčiu4.75%

DUODAME

• asmenines paskolas
• mortgičius iki 95%
įkainoto turto
• riboto kredito paskolas
(Line of Credit)
• komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad, antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

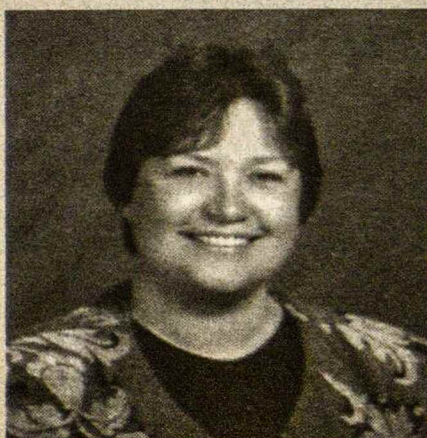
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

**Jeį norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižaduo mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

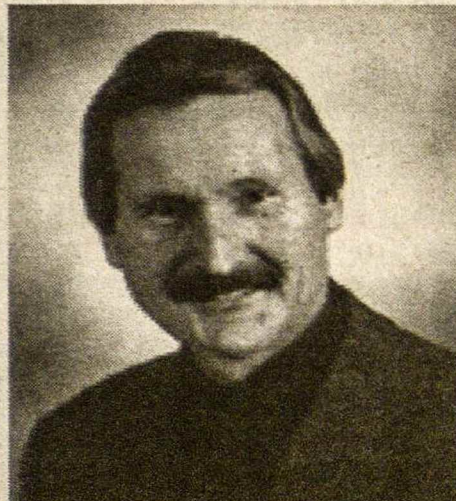
Lina Kuliavienė

**2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2**

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

**Galvojat parduoti nuosavybę ar
sužinoti jos vertę, nemokamai
įvertinsiu be jokių įsipareigoji-
mų. Mielai ir sąžiningai patar-
nausiu surasti Jums tinkamą
namą ar "condominium".**

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

**RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937**

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SP
PAUS
STUVE

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prile Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

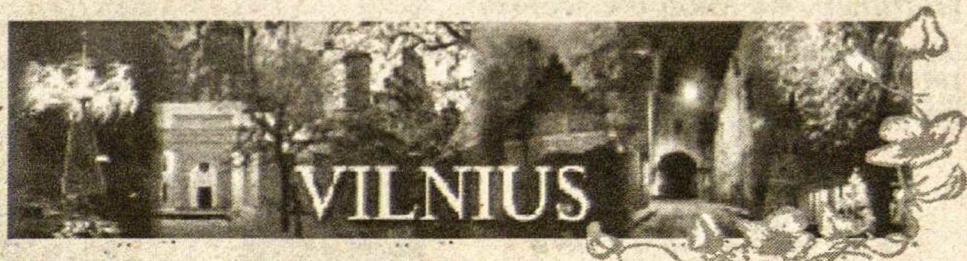
A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

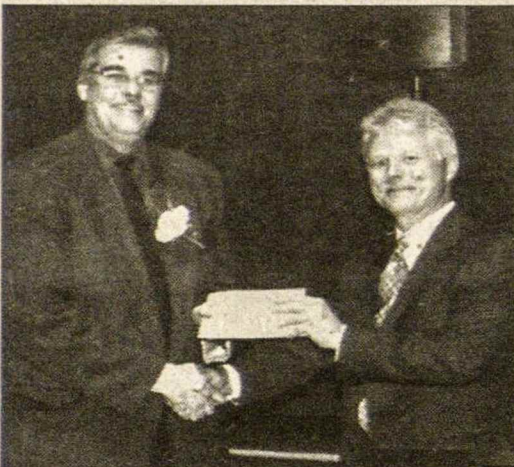

Tel: (416) 233-4601

\$3.00* **COUPON** **\$3.00***
Off **for 1 parcel** **Off**
*coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Plaukimo varžybos

Baltiečių plaukimo pirmenybės "2005 Baltic Swim Meet" įvyko š.m. spalio 29 d. Bramptone, ON, McMurchy baseine. Varžybos buvo skirtos vaikams ir jaunimui iki 16 m. amžiaus. Jaunieji plaukikai savo jėgas išbandė 25, 50, 100 metrų nuotoliuose, plaukdami laisvu stiliumi, nugara, krūtine kiekvienas-a atskirai ir estafetėmis. Iš lietuvių dalyvavo ir gerų rezultatų pasiekė Diana Norkutė, sesutės Silvija, Lilija ir Viktorija Taraškaitės, Kovas Kijauskas, Alana Colgan, Michael Sinila, Nicholas Taraška, Kaja Kijauskas, Kendra Colgan. Pagerinti buvę rekordai. Inf.

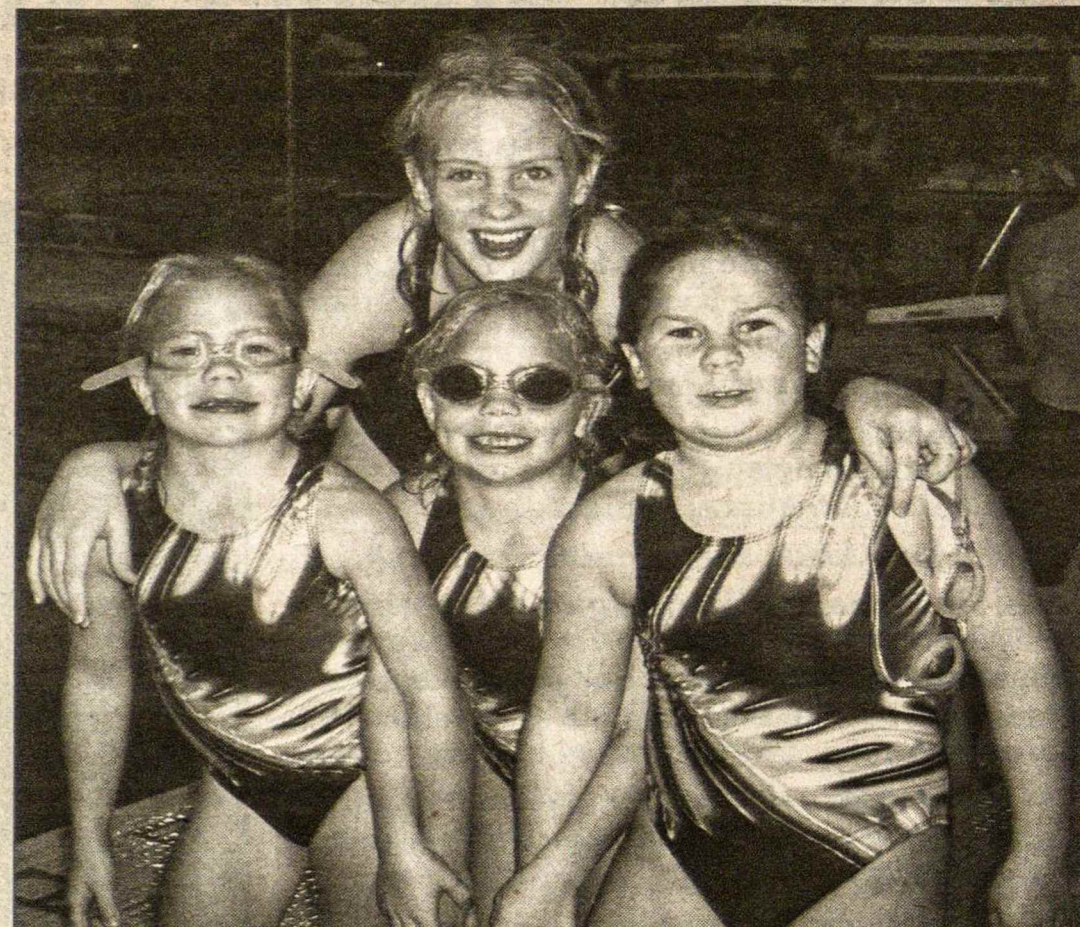

"Aušros" sporto klubo 50-mečio pokylyje lapkričio 5 d. Prisikėlimo parapijos salėje klubo pirmininkui E. Punkriui auką įteikia Prisikėlimo kredito kooperatyvo pirmininkas Algis Simonavičius
Ntr. R. D. Puterių

Prisikėlimo parapijos "Aušros" sporto klubo buvęs pirmininkas Elziejus Šlekys, dalyvavęs 50-mečio pokylyje Ntr. R.D. Puterių

SPORTAS

Lietuvaitės, dalyvavusios "2005 Baltic Swim Meet" š.m. spalio 29 d. Bramptone, ON. Nuotraukoje 14 m. ir jaunesnių estafetės komanda – Silvija, Lilija ir Viktorija Taraškaitės, Kaja Kijauskaitė
Ntr. parūpino M. Lorbergs

Lietuviai briedžių medžiotojai iš Hamiltono, Toronto ir Londono Ontario šiaurėje š.m. spalio mėnesį. Viršuj iš k.: G. Senkus, M. Jonikas, K. Žilvytis; apačioj – A. Langas, E. Gocentas, S. Švilpa
Ntr. A. Mackie

Žinios iš Lietuvos

• Kipro saloje vykstančiame Europos policijos krepšinio čempionate Lietuvos komanda pusbaigmėje rezultatu 61:56 įveikė stiprią Ukrainos komandą ir pateko į baigmę.

• Baltijos krepšinio lygoje (BBL), kurioje dalyvauja 17 komandų, lietuvių klubai užima šias vietas: 1. Kauno "Žalgiris", 3. Šiaulių "Šiauliai", 4. Vilniaus "Lietuvos rytas", 5. Kėdainių "Nevėžis", 7. Vilniaus "Sakalai", 8. Kauno "Atletas", 12. Panevėžio "Panevėžys", 16. Klaipėdos "Neptūnas".

• Praėjusį sekmadienį, pagal senąją ceremoniją, antikinėje Olimpijoje uždegta 2006 metų Turino žaidynių olimpinė ugnis. Antikinės Olimpijos mieste Graikijoje, Heros šventykloje vy-

riausioji žynė Teodora Šiarkou sukalbėjo mitologiniam saulės dievui Apolonui skirtą maldą, tačiau olimpinę ugnį teko uždegti ne pagal tradiciją padegamuoju veidrodžiu nuo saulės spindulių, nes Graikijos dangus buvo apsiniaukęs ir reikėjo panaudoti atsarginę ugnį. V.P.

• Raimondas Rumšas, pirmasis ir kol kas vienintelis Lietuvos sporto istorijoje tapęs iškiliausiu pasaulio dviračių lenktynių "Tour de France" prizinininku, dabar gyvenantis Italijoje, vakar su žmona Edita ir keturiais vaikais atvyko į Prancūziją - ketvirtadienį Bonvilio mieste prasidėjo Raimondo ir Editos teismas. Rumšams Prancūzijos prokurorai pateikė skirtingus kaltinimus. E. Rumšienė apkaltinta

nelegalių medikamentų įvežimu į Prancūziją, jų laikymu ir siūlymu vartoti sportininkams. Už tai prancūzų prokurorai reikalavo E. Rumšienę nubausti 7 metų laisvės atėmimo bausme ir dvigubos medikamentų vertės bauda. R. Rumšas kaltintas "tik" už draustų preparatų nelegaliu importu, kontrabanda bei jų laikymu - už tai gresia iki 3-ųjų metų nelaisvės. Tačiau, pasak R. Rumšo trenerio Algio Mozolio, dviraatininko šeimos advokatai tikisi švelnių bausmių. (LGITC)

• Lietuvos rankininkės pergalingai pradėjo 2006 metų Europos moterų rankinio čempionato atrankos varžybų II grupės žaidynes Portugalijoje: mūsų per pirmąsias rungtynes 37:21 nugalėjo Suomijos rinktinę. Lietuvos moterų rankinio rinktinę sudaro 15 sportininkių, 9 iš jų žaidžia užsienio klubuose. (LGITC)

SKAITYTOJAI PASISAKO

PATIKSLINIMAS

Tėviškės žiburių 2005.X.25, nr. 43 nevisai tiksliai aprašyta apie mano įsteigimą lituanistinės mokyklos. Šeštadieninė mokykla buvo įsteigta iš Ispanijos atvykusio kun. Br. Jurkšo. Jo rūpesčiu buvo gauta R.K. mokykloje klasė, kur mes galėjome mokytis, kol pasistatėme Lietuvių Namus. Mokėmės, kol mūsų mokiniai pasiekė jaunimo metus. Tada jie patys susiorganizavo į jaunimo būrelį, šoko ir dainavo. Tautinius šokius susiorganizavome mano iniciatyva - šokome gimnazijoje išmokus

šokius. Šokom, kol jaunimas perėmė. Būdama Bnės komitete turėjau ryšį su jaunimu dėl paruošimo programų. Nežinau, ar čia tiktų 30-ties metų apimtis.
Emilija Karosienė, Edmonton, Alta.

PATIKSLINIMAS

Gavau Tėviškės žiburių nr. 43. Džiaugiuosi pataisytu straipsniu - "Kitas drąsinė vadai". Ten yra viena įsibrovusi klaidelė: berniukų gimnazija turėjo ne 500, bet apie 800 mokinių, kurių pusė buvo (apie 400-500 ateitininkų).
Pilypas Narutis, Čikaga

SKAUTŲ VEIKLA

LSB-LSS draugininkų suvažiavime Klyvlande, OH, š.m. spalio 29 d. torontietės sesės: "Dainos" draugovės draugininkė vsl. Vida Skilandžiūnienė ir prit. skaučių draugininkė vsl. Veronika Lemon įteikė padėkos dovanėlę seserijos vyriausiai skautininkei vsl. Daliai Trakienei

ATEITININKŲ ŽINIOS

Nauja žurnalo *Ateitis* administratorė yra Laura Lapšytė, SAAT narė, gyvenanti JAV Colorado. Ji sutiko perimti administravimo pareigas iš Danutės Mikrut (JAV). Paskutinis *Ateities* numeris, redaguojamas Živilės Šeporaitytės Lietuvoje, yra tikrai įdomiai papuoštas nuotraukomis iš jaunimo stovyklų Berčiūnuose ir "Dainavoje". Nepamirštos ir sendraugių stovyklos "Dainavoje", o taip pat ir Kennebunkporte, kurią aplankė Nancy Ellis Bush, buvusio prezidento Bush, sr., sesuo. Gražūs aprašymai atei-

tininkų veiklos JAV ir Lietuvoje bei įvairūs straipsniai. Vartydama šį *Ateities* žurnalo numerį pajutau, kad tikrai esame visi vienos ateitininkijos šeimos nariai. Kviečiu visus, kurie negaunate *Ateities*, žurnalą užsisakyti pas naują administratorę JAV: Laura Lapšytė, 2444 9th St. #1, Boulder, CO 80304. Tel. 720 565-0516.

SAAT vardu nuoširdžiai dėkoju Danutei Mikrut už sėkmingą administravimą. Linkime Danutei sėkmingai tęsti studijas.

Garbė Kristui - N. Balčiūnienė, SAAT pirm.

Mokinių konkursas

"Lietuvos kovų už laisvę bei netekčių istorija" 2005-2006 m.

Mes nepakeisime XX a. Lietuvą ištikusios skaudžios praeities, tačiau privalome to metų įvykių nepamiršti!

Tad kviečiame visus Pasaulio lietuvių bendruomenės narius - jaunuolius (5-12 klasių) dalyvauti konkurse "Lietuvos kovų už laisvę bei netekčių istorija" ir atskleisti rašinio, piešinio ar dainos pagalba sudėtingus žmonių likimus Lietuvos istorijos - partizaninio karo bei tremties laikotarpiais.

Šis konkursas - tai mokinių neformaliojo papildomojo patriotinio ir pilietinio ugdymo projektas, kuris stiprins tarpdalykinius ir jungiančius ryšius, skatins mokinių darnų pagrindinių žinių ir pasaulėžiūros santykį, humanistinių vertybinių nuostatų formavimąsi.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau - LGGRTC) jau daugelį metų organizuoja šį tradicinių

tapusių mokinių konkursą. 2004-2005 m. konkurse "Lietuvos kovų už laisvę, kariuomenės bei netekčių istorija" dalyvavo 792 mokiniai, iš jų 8 mokiniai iš lietuviškų mokyklų užsienyje ir iš mokyklų, veikiančių prie Lietuvos ambasados, t.y. 5 valstybių: Gudijos, Lenkijos, Latvijos, Kazachstano, Rusijos (Irkutsko).

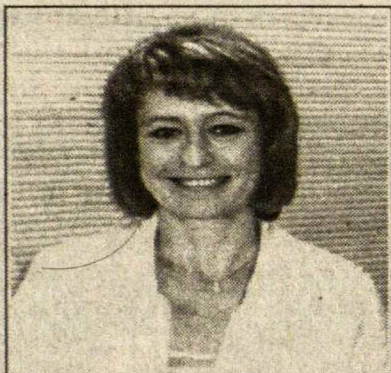
Šiais metais konkursas rengiamas bendradarbiaujant su Svetimo ir mokslo ministerija, Vilniaus mokytojų namais, Valsitybiniu pilietinio pasipriešinimo rengimo centru prie KAM ir Vilniaus vid. internatine m-kla "Lietuvių namai".

Visą informaciją galite rasti internetiniame tinklalapyje www.genocid.lt, el.paštas: inga@genocid.lt; adresu Didžioji g. 17/1, 01128 Vilnius. Inga Kuzmičiova, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Memorialinio departamento vyr. specialistė. Inf.

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ketinate parduoti?

- Speciali pardavimo sistema
 - Sąžiningas pataravimas
 - Įvertinimas - nemokamas
- Skambinkite: 905 896-1177

Tinklapis: www.rickpunkris.com

JAUNIMO ŽODIS

Kanados lietuvių jaunimo veikla

KLJS pirmininko Tomo Jonaičio pranešimas KLB krašto tarybos posėdyje, įvykusioje lapkričio 5 d. Delhi, ON

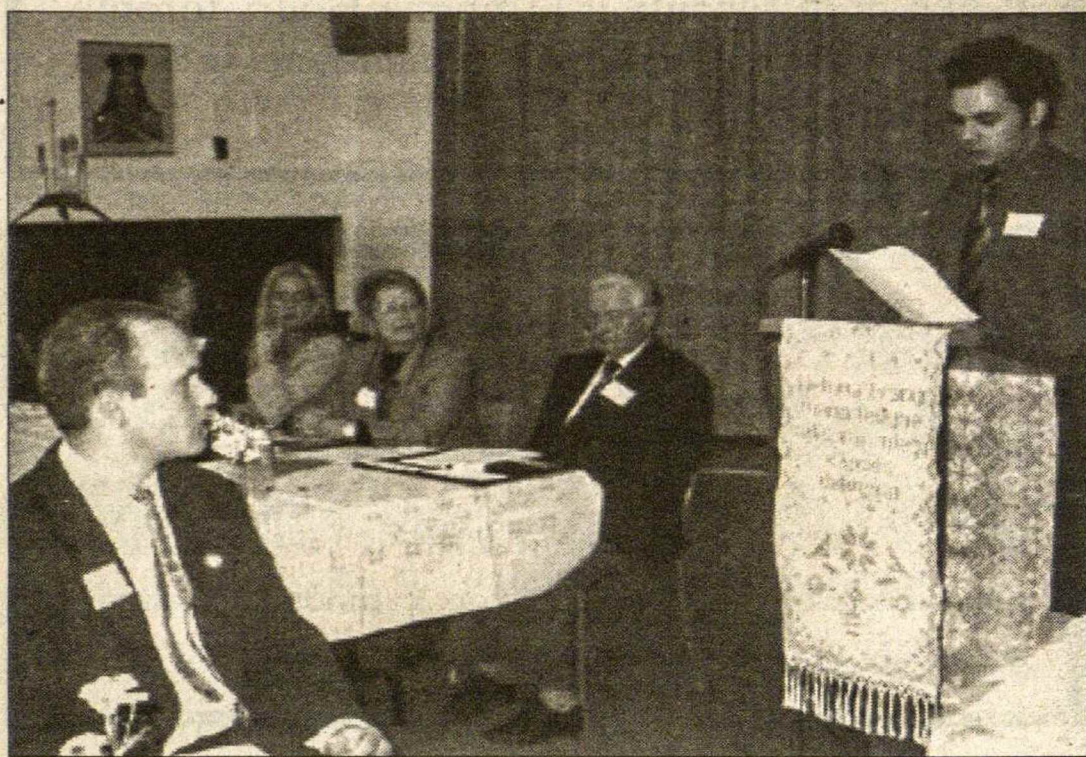
Šių metų Kanados lietuvių jaunimo sąjungos (KLJS) valdyba buvo išrinkta KLJS-os metiniame suvažiavime, kuris įvyko "Kretingos" stovyklavietėje (Wassaga Beach, ON) 2005 m. rugsėjo 17-19 d.d.

Naują valdybą 2005-2006 metams sudaro: Tomas Jonaitis - pirmininkas, Julija Puodžiukaitė - vicepirmininkė, Jonas Didžbalis - socialinių reikalų narys, Danielius Puzeris - išdininkas, Paulius Sergautis - sekretorius, Tomas Kuras - korespondentas, Armanda Rochkovskaitė - narė, Saulius Simonavičius - narys.

Didžiausias susirinkusio jaunimo iškeltas rūpestis buvo, kad kartais būna prasta komunikacija tarp valdybos ir sąjungos narių. Buvo nutarta (ir tai vykdoma per visus metus), kad valdyba bent kartą per mėnesį siųs žiniaraštį, aprašantį įvykius savo nariams elektroniniu būdu. Toliau mes stengiamės pririnkti kuo daugiau jaunimo elektroninių pašto adresų, kad daugiau jaunimo girdėtų apie mūsų veiklą ir prie jos prisidėtų. Dabartiniame el. pašto sąraše turime apie 200 pavardžių. Stengsimės išplėsti sąrašą su aukštesniųjų lituanistinių kursų apklausa ir ryšiais įvairiuose Kanados universitetuose.

Mūsų valdyba susitinka bent vieną kartą per mėnesį svarstyti būsimus mūsų renginius. Taip pat, vienas valdybos atstovas dalyvauja, kaip ir praeitais metais, Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos posėdžiuose, kaip jaunimo sąjungos atstovas. Praėjusiais metais tęsėme tradiciją ir ruošėm "Kaukių vakaro" šokių spalio mėnesį, ir vėlykinius šokių balandžio mėnesį. Didelė dalis valdybos dalyvavo KLB suvažiavime lapkričio 5 d. Delhi, prisidėjome prie jo eigos atlikdami Mandatų komisijos darbą.

Vasario mėnesį KLJS valdyba kartu su Toronto universiteto

KLB krašto tarybos suvažiavime š.m. lapkričio 5 d. Delhi, ON, KLJS pranešimą skaito pirm. Tomas Jonaitis (dešinėje). Kairėje - PLJK rengimo komiteto pirm. Matas Stanevičius. Prie stalo - suvažiavimo prezidiumas - iš k. sekretorės R. Žemaitytė-De Iuliis, E. Punkrienė, KLB pirm. R. Žilinskienė, S. Keras

lietuvių studentų draugija surengė tautinių užsiėmimų dieną vaikams Vasario 16-osios proga. Sujungėm istoriją apie Nepriklausomybės šventę su įdomiais žaidimais, kaip "Jeopardy" ir krepšiniu. Visada stengiamės pritraukti jaunesnę kartą. Ypatingai gerai pasisekė - vaikai linksmiai praleido rytą, o mes ir mokytojos buvom labai patenkinti, kad viskas sklandžiai pavyko.

Mūsų valdybos atstovas Jonas Didžbalis dalyvavo oficialiame susitikime su svečiais iš Lietuvos Artūru Paulausku. Jame seimo pirmininkui buvo pateikti klausimai susitikime su krašto valdyba Toronto.

KLJS labai aktyviai prisidėjo prie 35-tųjų Kanados lietuvių dienų rengimo Mississaugoje ir Toronte. Buvo suorganizuoti jaunimo šokiai. Jaunimas buvo skatinamas paremti krepšinio žaidynes, kurios vyko visą savaitgalį.

Ši rudenį mūsų "Kaukių vakaro" šokiai labai smagiai praėjo,

ir visi įdomiai apsirėnę dalyviai turėjo progą bendrauti su lietuvišku jaunimu.

Mes vėl planuojame Vasario 16-tosios šventę Maironio mokykloje. Taip pat bus rengiami Vėlykų šokiai. Minėsime Kanados lietuvių jaunimo sąjungos 30 metų veiklos sukaktį. Visi kviečiami dalyvauti mūsų suaktyviniame renginyje, apie kurį bus paskelbta spaudoje.

Jau esame išrinkę savo sąjungos atstovus, kurie dalyvaus 12-tame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese kitą vasarą Toronte, Montrealyje ir Hamiltono. Atstovai bus iš Vankūverio, Toronto, Montrealio ir Hamiltono. Dalis mūsų veiklos šiais metais bus atstovų paruošimas veiksmingai prisidėti prie oficialių posėdžių ir diskusijų.

Dėkoju jums už dėmesį ir tikėjimą, kad ir toliau remsite jaunimo pastangas tęsti jūsų pradėtus ir išlaikytus darbus!

Tomas Jonaitis, pirmininkas

Reikšmingas koncertas

Toronto lenkų savaitraštis *Gazeta* š.m. lapkričio 18-20 d. laidoje aprašo š.m. lapkričio 5 d. įvykusį koncertą, suorganizuotą orkestro "Simfonieta" ryšium su prieš 25 metus Lenkijoje veikusia "Solidarnosc" organizacija. Apie lietuvių dalyvavimą koncerte laikraštis rašo:

"Ypatingai šiltą išpūdį publikai, neišskiriant nei manęs paties, paliko lietuvių vaikų choras, vadovaujamas Deimantės Grigutienės, "Gintarėliai". Vaikai padainavo tris daineles lietuviškai ir po to puikiai lenkiškai Moniuskos krakoviaką *Linksmas ir laimingas*. Klausydamas negalėjau nusikratyti

minčių, kad tai jau karta, nesuprantanti nei komunizmo, nei mūsų užsienėjusių lenkų-lietuvių problemų. Juk mums vyresniesiems yra žinoma, kad J. Pilsudskio širdis ilsisi Rasų kapinėse, bei gen. Želigovskio žygis ir Vilniaus užėmimas rišasi visai kitaip mums lenkams negu lietuviams, o vienok čia lietuviai šventė 25 metų "Solidarnosc" sukaktis kartu su lenkais. Tapome vėl solidarūs bičiuliai svetimo jungo atsikratymo byloje.

Ryšium su tuo, koncerto organizatorė M. Bonikowska atkreipė dėmesį į tai, kad jau po 25 metų Gdanske įvykusių streikų subrendo visai nauja karta, kuri nepažįsta nei komunizmo, nei vergijos". J.B.

KLJS valdyba, kaukėta, bet atpažįstama "Halloween" šokių proga Toronto Lietuvių Namuose š.m. spalio 29 d. Ntr. R. Jonaitienės

Gerald Tremblay, š.m. lapkričio 6 d. antrą kartą išrinktas Montrealio burmistras, "Lito" 50-mečio pokylyje sveikinas su Daliu mi Bulota (dešinėje), kuris žymiajam svečiui papasakojo apie rengiamą Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Ntr. V. Bulotienės

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA

PRANAS KVEDARAS

po trumpos ligos mirė 2005 m. lapkričio 15 d. Centenary Health Centre, Scarborough, ON. Paliko brolių Vytautą ir jo žmoną Houri Toronte, taip pat dvi seseris Adą Jamantienę ir Eleną Katilienę Lietuvoje.

MIRTIES PRANEŠIMAS

A.a. VYTAUTAS PUZERIS

mirė 2005 m. lapkričio 18 d. Lietuvoje. Palaidotas lapkričio 29 d. po gedulinių Mišių iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, ON. Jo liūdi –

Šeima

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA

JONAS JURĖNAS,

mylimas vyras, tėvas, brolis ir senelis,

ramiai iškeliavo amžinybėn "Humber River Regional" ligoninėje trečiadienį, lapkričio 23, sulaukęs 84 metų amžiaus. Jis buvo mylimas vyras Almos daugiau negu 50 metų. Buvo mylintis ir nuoširdus tėvelis savo sūnui Jurgiui ir jo žmonai Susan, dukrai Birutei Marcoccia ir jos vyrui Frank, sūnams Casey, Daniui ir jo žmonai Ramunei bei a.a. Jimmy ir Viktorui. Buvo šiltai gerbiamas senelis – "Pops" vaikų – Natasha, Allegra, Danielle, Anna, Andriaus ir Nidos. Mylimas brolis Juozo, Petro (ir Liudos), Almos ir a.a. Broniaus bei Julijos, svainis Frank ir Martos Ganz, Ken ir Onos Rey ir Martos Jurėnienės, pusbrolis Jenny Vingelienės, Lydia Stachiw ir a.a. Jono Grinskio, mylimas dėdė Algio, Teresės, Onos, Pijaus ir a.a. Alberto Jurėnų.

Gimęs Juodžiūnų kaime, Šimonių valsč. 1921 metais, gyvenęs Anglijoje, vėliau 1948 m. skridęs per Atlantą su savo broliais į Kanadą, kur dirbo miškuose ir po to sukūrė šeimą Toronte. Buvo ilgametis parapijietis Prisikėlimo parapijoje. Laidotuvių Mišios aukotos Prisikėlimo parapijos šventovėje lapkričio 26 dieną. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Anapilio sodyboje, Mississaugoje, ON.

Mes visi Tavęs labai pasiilgsim, bet liekame dėkingi, kad turėjom Tave savo tarpe ir mūsų gyvenime.

Su meile –

Šeima

Jis gyveno ne tik sau...

A.a. Vytautą Aušrotą, visuomenės veikėją išlydėjus

A.a. Vytautas Aušrotas

A.a. Vytautas Aušrotas, bebaigęs 82-tuosius metus spalio 4 d. iškeliavo pas savo dangiškąjį Tėvą – mirė Toronte, savo namuose.

Velionis gimė 1923 m. lapkričio 28 d. jauniausias 5-kių brolių Antano ir Marijos Aušrotų šeimoje Kybartuose. Čia jis mokėsi gimnazijoje. Veikė moksleivių ateitininkuose, priklausė šaulių organizacijai. 1941 baigęs gimnaziją, įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Filologijos fakultetą studijuoti kalbų. Vokiečių okupacijos metu įsijungė į po grindžio veiklą, platino slaptąją spaudą. Pakliuvęs į nacių nagus buvo tardomas. Artinantis sovietams į Lietuvą, buvo apsisprendęs su kitais draugais pasilikti Lietuvoje kovoti su priešu, tapti miško broliu. Tik tėvų prašymas ir ašaros paveikė ir jis su jais 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, apsigyveno Würzburgo mieste. Čia jis universitete tęsė studijas, veikė studentų ateitininkuose.

Atvyksta į Kanadą

Vytautas 1948 m. atvyko į Kanadą ūkio darbams. Baigęs darbo sutartį, persikėlė gyventi į Torontą. Čia darbavosi "Eaton's" pagrindinėje įstaigoje, vėliau CPR (geležinkelių bendrovė), o ilgiausiai – 22 metus Toronto miesto savivaldybėje. Vakais korespondenciniu būdu mokėsi sąskaitų (Accounting) ir korespondenciniu būdu baigė Queen's universitete "Municipal Administration" ir "Christopher Leadership" kursą. Mėgo taipgi mokyti kalbų. Išėjęs į pensiją lankė ispanų ir vokiečių kalbų kursus.

Sukuria šeimą

Vytautas su būsima žmona Sigita Jonaityte susipažino studentų stovykloje Vokietijoje. Jie vėl susitiko Toronte. Pažintis nebuvo nutrūkusi, o čia tapo draugyste, nuvedusia prie altoriaus. 1950 m. spalio 21 d. Vytautą ir Sigitą klebonas kun. P. Azubalis Šv. Jono kr. šventovėje sujungė bendram gyvenimui. Jiedu susilaukė dukterų Aldonos ir Bernadetos bei sūnaus Antanuko. Vytautas buvo geras vyras ir šeimos tėvas. Jauną šeimą ištiko didelė nelaimė, netektis – nepagydomos ligos paliestas mirė trijų metų Antanukas. Šio skaudaus įvykio šeima niekad negalėjo užmiršti.

Vytautas ir Sigita išmokslo abi dukteris, kurios baigė aukštuosius mokslus, pasirinkdamos mokytojų profesiją. Aldona (Šimonėlienė) jau keleri

metai yra Toronto lietuvių Maironio mokyklos vedėja, o Bernadeta (Rovienė) – vienos kanadiečių mokyklos vedėja.

Šeimos atžalos

Vytas ir Sigita susilaukė trijų vaikų – Justo, Mykolo ir Mato bei vaikaitės Julijos. Per atsisveikinimą laidotuvių namuose Julija (Šimonėlytė) kalbėjo, kaip tėvukas labai mylėjo savo vaikičius, skirdamas jiems daug laiko. Žaidė su jais šachmatais, rengė kartu lietuviškas pamokas, kalbėjo apie Lietuvos istoriją, geografiją, pasakojo savo atsiminimus iš Lietuvos. Buvo geriausias jų draugas. Justas (Šimonėlis) ir Mykolas (Rovas) pabaigė aukštąjį išsilavinimą ir sėkmingai darbuojasi savo profesijose, o Julija jau įpusėjusi universiteto studijas. Vytautas džiaugėsi ir didžiavosi savo šeimos atžalomis. Jis buvo ypač atsidavęs Matukui, su kuriuo mokėjo užsiimti.

Visuomeninė veikla

Vytauto visuomeninė veikla prasidėjo gimnazijoje, tęsėsi universitete ir labiausiai pasireiškė Toronte. Atvykęs į Torontą tuoj pat įsijungė į ateitininkų sėdraugių eiles, prisiimdamas ir vadovaujančias pareigas. Tuo laiku steigėsi naujas Kanados lietuvių laikraštis *Tėviškės žiburiai*. Jis buvo vienas veikliųjų šio laikraščio steigėjų ir pirmasis jo administratorius. Laikraščio leidėjų (Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos) valdyboje ėjo išdininko bei pirmininko pareigas. Vytautas ilgus metus buvo renkamas į Lietuvių bendruomenės tarybą. Taipgi ilgametis Šv. Jono kr. parapijos komiteto pirmininkas, o vėliau – Anapilio parapijos tarybos narys. Rūpinosi skaitovais sekmadienio pamaldoms, daugelį metų pats atlikdavo Mišių skaitinius.

Kai klebonas kun. P. Azubalis steigė Anapilio lietuvių sodybą, Vytautas pirmoje sudarytoje Anapilio korporacijos valdyboje ėjo išdininko pareigas. Vėliau keletą metų buvo revizijos komisijos pirmininkas ir visą laiką aktyvus korporacijos narys.

Vytautas dar priklausė Toronto Lietuvių fronto bičiulių skyriui, būdamas vienas iš vadovaujančių narių. Pastaruoju laiku skyrius rėmė Lietuvos partizanų vado Juozo Lukšos gimnaziją Garliavoje. Dar šią vasarą Vytautas pasirūpino gimnazijai užsakyti *Tėviškės žiburius*.

Per 24-rius metus buvo renkamas Toronto lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" valdybos nariu. Ėjo pirmininko ir vicepirmininko pareigas.

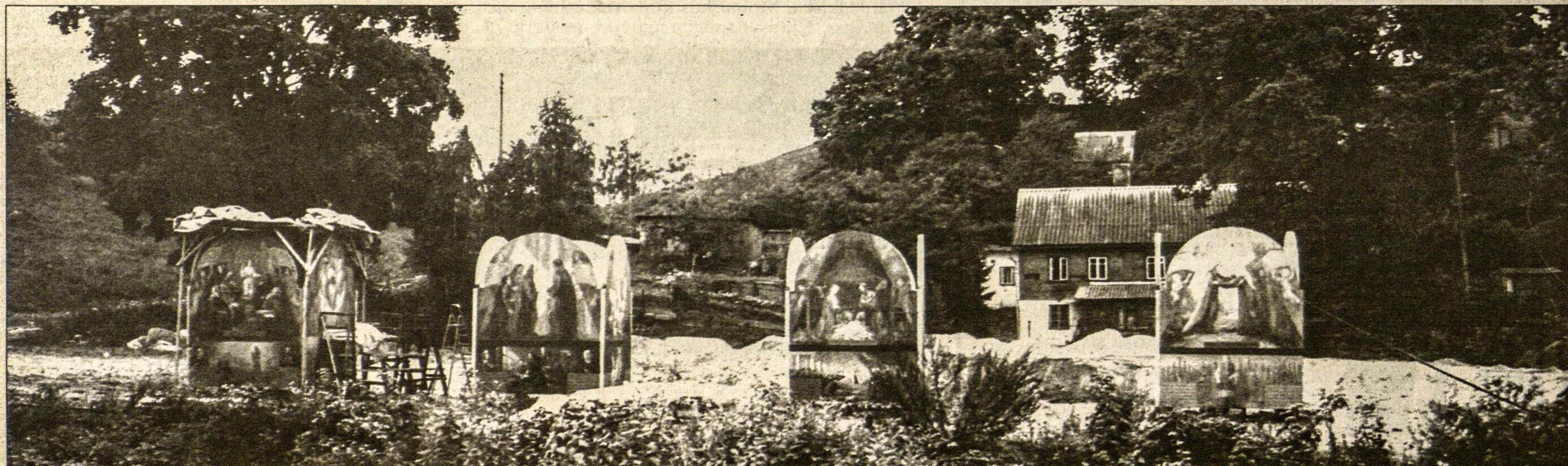
Ypatingo dėmesio susilaukė Vytauto vedamas Šv. Jono kr., o vėliau Anapilio parapijos knygynas. Jis juo rūpinosi su dideliu atsidėjimu ir meile spausdintam lietuviškam žodžiui. Tai buvo kartu jo mėgstamiausias užsiėmimas, šiame krašte taip vadinamas "hobby". Jis taipgi rinko lietuviškus pašto ženklus.

Vytautas Aušrotas buvo giliai tikintis, tolerantiškas, ramaus būdo ir visada geros nuotaikos. Daugiau kaip dvidešimt metų reikėjo jam kovoti su besitęsiančios ligos pasekmėmis. Tą sunkų gyvenimo kryželį priėmė su nuostabia ramybe. Dukterys per atsisveikinimą apie savo tėtį kalbėjo: "Daug pergyveno. Paliko namus tėvynėje, palaidojo 3-jų metų sūnelį, tėvus, brolius. Kentėjo, bet niekad nesiskundė. Pavyzdžiui parodė savo vaikams ir vaikiškiams mylėti Dievą, tėvynę, gamtą ir artimą".

Jis mokėjo ir mėgo bendrauti su žmonėmis, rasdamas su kiekvienu kalbą.

Todėl nenuostabu, kad per gedulines pamaldas Lietuvos kankinių šventovė vos talpino laidotuvių dalyvius. Velionis palaidotas spalio 7 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilio sodyboje, Mississaugoje.

Jonas Andrusis

Koplytėlės kardinolo Vincento Sladkevičiaus tėviškėje su atitinkamais Rožinio paslapčių vaizdais

Ntr. V. Suslavičiaus

ŠALNA SMITH

išsigijusi daktaro laipsnį naturopatinės medicinos srityje "Canadian College of Naturopathic Medicine". Anksčiau, baigusi ketverių metų kursą, gavo "Bachelor of Science" laipsnį. Šiuo metu priima naujus pacientus King West Chiropractic Health Centre, 145 King St.W. (Concourse level) Toronte, telefonas 416 815-9595.

AMBER SMITH

yra sėkmingai baigusi "Sutherland-Chan School of Massage Therapy" ir yra registruota masažo terapeutė. Gavo darbą savo srityje Colorado, JAV. Močiutė Felicija Venckevičienė džiaugiasi Amber ir Šalnos pasiekimais.

5-sis Baltiečių filmų festivalis įvyks Toronte, gruodžio 3, šeštadienį, "National Film Board Mediatheque" (150 John St.) patalpose. Bus rodomi trys filmai: 4 v.p.p. – Lietuvos režisieriaus Algimanto Puipos *Vilko dantų karoliai*; 6 v.v. – Estijos Jaak Kilmi ir Rene Reinumagio *Sigade revolutsioon* ("Kiaulių sukilimas") ir 8 v.v. – Latvijos Janio Cimermano *Keep Smiling!* Visi filmai su angliškais poraštelėmis. Įėjimas į kiekvieną filmą - \$8 (\$7 studentams ir pensininkams).

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ administracija prieškalėdinių laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 20 iki gruodžio 4 d. sekmadieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti TŽ kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis TŽ numeris, kuris išeis gruodžio 13 d. Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 1 d. Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką TŽ. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

"Vilniaus rūmai" nėm kamai atiduoda gerus šaldytuvus (20 m. senumo, 15 kub. pėdų). Norintys juos pasiimti prašomi tuojau skambinti tel. 416 762-1777. Šaldytuvai turi būti paimti ne vėliau gruodžio 31 d.

"Vilniaus rūmų" administracija

KLB ŽINIOS

• KLB krašto valdybos vicepirmininkė V. Stanevičienė dalyvavo LR seimo ir JAV komisijos posėdyje Vilniuje spalio 24-28 d., o vicepirmininkas kultūros reikalams A. Vaičiūnas – JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės organizacinio komiteto posėdyje Čikagoje spalio 28 d.

• Dėkojame Prisikėlimo kredito kooperatyvui, kuris paskyrė 1000 dol. auką.

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais išrašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: \$160 – Marija ir Jurgis Astrauskai; \$100 – Aldona Valadkienė, Valentinas Poškaitis; \$50 – Stasė ir Mečys Bušinskis, Vilius Stanaitis, Stasys Valickis, Collingwood, ON, Elena Delkuvienė, Eugenijus ir Regina Jasinskai, Dundas, ON, Janė Vingelienė, Marija Gečienė, Aldona ir Jonas Vaškevičiai, Mine-sing, ON; \$40 – Ona Dementavičienė ir sūnus Charles, Marija Vaitkienė; \$35 – Vanda Jasinevičienė; \$30 – S.V. Kneitai, Oshawa, ON, A. ir G. Skaisčiai, Grimsby, ON, Joana Valiukienė, Nijolė, Birutė, Vladas Vyta, K. ir E. Dervaičiai, St. Catharines, ON, Ona ir Vladas Kezai, Ancaster, ON, Jeronimas ir Ramutė Pleiniai, Aldona ir Jonas Kutkos, Welland, ON, Feliksas Mockus ir vaikai - Lina, Jonas ir Vytas; \$25 – Irena ir Povilas Girniai, Hamilton, ON, Irena ir Jonas Nacevičiai, Bronė Žiobienė, Anelė Gudžiūnienė, Ottawa, ON, Sofija Skučienė, sūnus Zigmantas, Montreal, QC, Juozas, Lydija Lukšos ir šeima, Waterloo, ON, Jonas Karaliūnas, St. Catharines, ON, Petras ir Zuzana Jonikai, Vytas ir Vida Paškai; \$20 – Irena Kaliukevičienė, Alesė ir Kostas Rašmai, Regina Celejewski ir šeima, Stasė, Antanas ir sūnus Aleksas Zimnickai, Eugenija Kripienė, Petras Čiurlys, Antanas ir Stefa Petraičiai, Liudvika Morkūnienė, Margarita ir Justinas Zubrickai, Albina Augaitienė ir šeima, Aldona ir Mečys Empakeriai, A. ir M. Radžiūnai, Danutė ir Adolfas Bajorinai, Ona Naruševičienė, Aldona ir Vladas Vaitonai, Birutė Kazlauskaitė, Monika Povilaitienė, Paulina ir Ignas Geniai, Sault Ste Marie, ON, Alfredas Bražys, Gintaras, Linas, Gailutė ir jų šeimos, Gražina ir Jonas Kažemėkai, Hamilton, ON, Liuda ir Zigmantas Mockai, Rodney, ON, Birutė Abromaitienė ir dukra Angelė, Irena Baltakienė ir sūnūs Linas, Vitas ir Algis, Vanda ir Petras Šidlauskai, Hamilton, ON; \$15 – Dalia Jurcevičienė, Elena, Raimundas, Laima, Simonas ir Juozas Namikai; \$10 – Pranas Žibūnas, Elena Vyšniauskienė, Dutton, ON, Monika Obelienė, Anastazija Gaidelienė.

KVIEČIAME Į 20-ąją

Prisikėlimo parapijos ir "Volungės" choro tradicinį kalėdinį koncertą

"Je Deum"

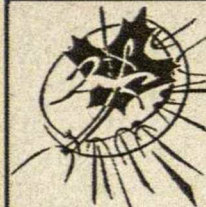
gruodžio 11, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos šventovėje

DALYVAUJA: Prisikėlimo parapijos jaunimo ir "Volungės" chorai bei instrumentalistai

Auka - 15 dol.

"Volungė"

KLB Toronto apylinkės tarybos visuotinis susirinkimas

įvyks 2005 m. gruodžio 6, antradienį, 7.30 v.v.

Toronto Lietuvių Namuose, Gedimino menėje
(1573 Bloor Street West)

Kviečiami dalyvauti visi tarybos nariai, bendruomenės organizacijų pirmininkai ir visuomenė.

KLB Toronto apylinkės valdyba

Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) XII Seimo suvažiavimas

vyks 2006 m. rugpjūčio 7-10 d.d.

Lietuvos seimo rūmuose, Gedimino pr. 53

Kiekviena KLB apylinkė gali į suvažiavimą siųsti vieną atstovą. Pageidaujantys vykti į PLB Seimo suvažiavimą prašomi kreiptis į KLB raštinę tel. 416 533-3292, faksu 416-533-2282 bei el. paštu klb@kanada.ca

KLB Toronto apylinkės valdyba

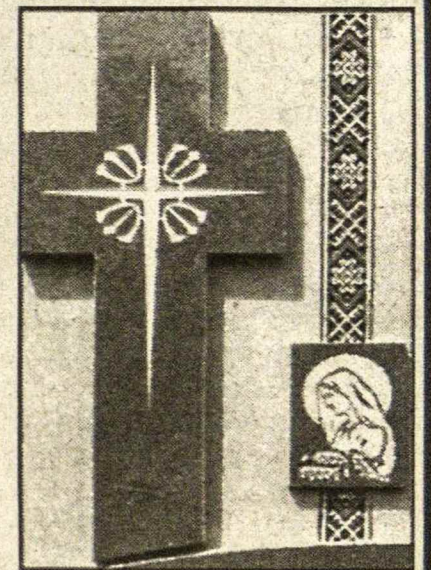
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Patikslinimas. TŽ 47 numeryje, lapkričio 22 d. straipsnyje "Kanados lietuvių veikla" buvo išleista KLB Rodney, ON, apylinkės pirmininko Jono Statkevičiaus pavardė. Už klaidą atsiprašome.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums
nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes
vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

DALIA VAŠKEVIČIŪTĖ, CFP

NORĖTUMĖT IŠEITI Į
PENSIJĄ?

Nereikia didelio turto, reikia
GERO PLANO!

PASKAMBINKITE MAN,
pasitarsime, padėsiu susitvarkyti ateičiai

905-451-1933

TAUPYMO SĄSKAITA:

2.4% - kasdieninės palūkanos (be priemonų)
GIC: 1 m. - 3%; 2 m. - 3.2%; 3 m. - 3.45%; 4 m - 3.6%;
5 m. - 3.8% (nuošimčiai gali keistis)

Dale & Morrow
INSURANCE AND FINANCIAL SERVICES

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

SKYTRAIN LTD

TOURS & TRAVEL

2558 Danforth Ave. Toronto M4C 1L3

BILIETAI Į LIETUVĄ!

ŽEMIAUSIOS KAINOS!

SKAMBINKITE VIOLETAI

416-690-4922

TORONTO

Anapilio žinios

• Lapkričio 27, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje buvo iškilmingai atšvęsta Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė. 11 v.r. Mišiose iškilmingai su vėliavomis dalyvavo Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa ir Lietuvos kariūninkai su brigados generolu Česlovu Jezersku iš Borden karo bazės. Mišių skaitinius skaitė pulkininkas Arūnas Dudavičius.

• Gruodžio 2 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir vakare 7 valandą, o po Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• KLK moterų dr-jos mūsų parapijos skyrius rengia savo metinę šventę gruodžio 11, sekmadienį, ir iškilmingai su savo vėliava dalyvaus 11 v.r. Mišiose. Po Mišių Anapilio parodų salėje bus pietūs su menine programa ir loterija. Visi kviečiami dalyvauti.

• Adventiniai susikaupimai mūsų šventovėse bus gruodžio 10 ir 11 dienomis. Susikaupimus ves Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis. Lietuvos kankinių šventovėje – gruodžio 10, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo „Vilniaus rūmų“ 10.15 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 11, sekmadienį – pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abi dienas prieš ir po pamaldų. Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje susikaupimas bus gruodžio 10, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Pasiruošimo pamokos Pirmajai Komunijai vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

• Jaunų šeimų sekcija rengia vaikų Kalėdinę eglutę gruodžio 18, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio salėje. Šiam renginiui vaikučiai registruojami iki gruodžio 8 d. vakarais pas Janiną Dzemionienę tel. 905 848-5236. Bilietai dar bus platunami parapijos salėje gruodžio 4, sekmadienį.

• Naujųjų metų sutikimo pokylis bus Anapilyje, Lietuvos kankinių šventovės salėje, gruodžio 31, šeštadienį, 7 v.v. Bilietai pradedami platinti sekmadieniais nuo gruodžio 4 d. parapijos salėje. Bilietus taipgi galima užsisakyti pas R. Celejewską tel. 416 231-8832.

• Mišios gruodžio 4, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Joną Valiulį (VI metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje gruodžio 4, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Rūtą Vaškevičiūtę-Stankienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gruodžio 3, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Ignacą Vilimą.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį pamokslus sakė Vilniaus arkikatedros klebonas kun. Ričardas Doveika, kuris šeštadienį vedė vienos dienos susikaupimą vyrams ir moterims parapijos patalpose. Šiame KLKM dr-jos parapijos skyriaus suorganizuotame susikaupime dalyvavo apie 50 žmonių.

• Kalėdaičių (plotkelių) galima gauti klebonijos raštiniėje bet kuriuo metu, o sekmadieniais ir zakristijoje.

• Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Pirmą penktadienį Mišios ir Šventoji valanda 7 v.v., išpažinčių klausoma prieš Mišias. Pirmą šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožiniui ir Mišiom 10.30 v.r.

• Parapijos tarybės ir atskirų sekcijų narių bei parapijos darbuotojų prieškalėdinis susirinkimas įvyks parapijos salėje gruodžio 8 d., 7.45 v.v. Šia proga bus daromos visos tarybos ir atskirų sekcijų nuotraukos.

• Lapkričio 25 d. palaidoti a.a. Juozo Petkūno pelenai. Vėlionis mirė Amerikoje š.m. rugsėjo 21 d. Toronte paliko seserį Eleną Kuzmickienę. Lapkričio 26 d. palaidotas a.a. Jonas Jurėnas, 84 m. Paliko žmoną Almą, sūnus Jurgį, Casey, Dan ir dukrą Birutę Marcoccia su šeimomis, brolius Petrą, Juozą ir seserį Almą su šeimomis. Lietuvoje mirė a.a. Kazimieras Baltrūnas, Antano Baltūno brolis. Lenkijoje mirė a.a. Leokadija Nevulienė, Onutės Dirmantienės mama.

• A.a. Dalia Sondienė, 55 m., pašarvota Turner/Porter laidotuvių namuose Bloor gatvėje; maldos prie karsto šį trečiadienį, lapkričio 30 d., 8 v.v., laidotuves ketvirtadienį 10 v.r. Paliko vyrą Rimvydą, sūnų Darių ir dukrą Jūrą.

• KLKM dr-jos parapijos skyriaus narių metinė šventė vyks ateinantį sekmadienį, gruodžio 4, parapijos salėje. Programoj: 12.15 v.d. Mišios skyriaus narių intencija, po Mišių pietūs salėje ir meninė dalis, kurią atliks jaunas tenoras solistas Arūnas Radtke, akompanuos jo mama Danguolė.

• „Te Deum Laudamus“ – tai tema kalėdinio koncerto, kurį atliks „Volungės“ choras ir kitų parapijos chorų giesmininkai gruodžio 11 d., 4 v.p.p.

• Gruodžio 11 d., po 10.45 v.r. Mišių parapijos teatro studijos „Žalios lankos“ jaunieji aktoriai parapijos salėje atliks trumpą kalėdinę programą, po kurios apsilankys Kalėdų senelis su dovanomis vaikučiams.

• Mišios sekmadienį, gruodžio 4: 8 v.r. už a.a. Vladą Kobelskį – 10 metinės; 9 v.r. už a.a. Janiną ir Stasį Černiauskus; 10.45 v.r. už a.a. Juozą Mačiulį – 25 metinės, už a.a. kun. Alfonsą Bumbulį – 2 metinės, už a.a. Vladą Kobelskį – 10 metinės, 12.15 v.d. KLKM dr-jos parapijos skyriaus intencija.

Lietuvių Namų žinios

• Lapkričio 27 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 205 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Kultūros komisijos narė G. Bijūnienė. Svečių knygoje pasirašė – KAM generalinis inspektorius gen. Č. Jezerskas, Karo akademijos viršininko pav. plk. A. Dudavičius, vyr. lttn. E. Oleškevičius, karinių jūrų pajėgų vyr. lttn. M. Steponavičius, „Geležinio Vilko“ vyr. lttn. D. Ralf, karinių oro pajėgų lttn. D. Šilinytė. Visi svečiai iš Lietuvos apdovanoti Lietuvių Namų 50-čio jubiliejinio leidiniu.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, 11.15 v.r. II Advento pamaldos su Šv. Komunija, po kurių įvyks konfirmantų pamoka.

• Kalėdinės vaikų pamaldėlės bei Kalėdų eglutės įvyks gruodžio 11 d., 11.30 v.r.

Muziejaus-archyvo žinios

• Kanados lietuvių bendruomenės tarybos suvažiavime Delhi, ON, š.m. lapkričio 5 d. buvo priimtas potvarkis, kuriuo KLB Krašto valdyba yra teisiškai ir finansiškai atsakinga už Kanados lietuvių muziejų-archyvą.

• Krašto valdybos posėdyje buvo nutarta visą muziejaus veiklą perduoti Kultūros komisijai. Muziejaus finansinė apyskaita vyks per KLB KV išdininką, už aukas KL Muziejui-archyvui (KLB-muziejus) bus išduodami KLB pakvitavimai, o gautos lėšos bus naudojamos muziejaus reikalam.

• Muziejaus lankymo valandos bus sutrumpintos, paliekant daugiau laiko vedėjai muziejaus objektų tvarkymui ir katalogavimui. Nuo šio paskelbimo dienos iki gegužės 31 d. muziejus bus atidarytas lankytojams tik sekmadieniais 10.30 v.r. iki 2 v.p.p. Archyvu naudotis katalogavimo metu bus įmanoma tik iš anksto susitarus su KLB KV vicepirminku kultūrai klb@kanada.org arba litarch@the-wire.com.

Maironio mokyklos žinios

• Giliai užjaučiame ilgamečius mokyklos bendradarbius Jūrą ir Darių Sondas bei jų tėvelį, netekusius mamytės Dalios Sondienės.

• Kviečiame visus į Kalėdų eglutę gruodžio 17 d. mokyklos auditorijoje. Po to – žiemos atostogos. Grįžtame prie knygų po Naujų metų, sausio 14 d.

• Tėveliai! Žiemos metu, kai mokiniai dėvi kaliošus, idėkite jiems į kuprinę batus arba šliures – tinkamą apavą klasei.

• Lapkričio 26 d. atvyko nemažai tėvų į metinį susirinkimą. M. Rusinas vedė diskusijas, Ž. Šelmienė sekretoriavo. Vedėja A. Šimonėlienė paminėjo, kad praėjusiais metais mokyklą lankė apie 220 mokinių. Baigė 14 aštuntokų ir 13 Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleivių. Mokykloje rudenį koncertavo ansamblis „Šešupė“, o pavasarį pasirodė „Keistuolių teatras“. Vietoj naujas pareigas gavusio prel. E. Putrimo tikybą vyresniems dėsto ses. Paulė. Virginija Zubrickienė yra vedėjos pavaduotoja. D. Puterienė perskaitė išd. R. Stravinskienės pranešimą. Tėvų komiteto pirm. J. Kuliešius padėkojo vedėjoms A. Šimonėlienei ir N. Benotienei bei išd. R. Stravinskienei, D. Puterienei, tėvų komiteto nariams ir tinklalapio steigėjui K. Sendai. Jis pristatė pirmutinį Toronto Maironio mokyklos įstatų projektą, kuris buvo susirinkimo patvirtintas. Jį jam padėjo paruošti tėvų komiteto narė A. Tatarsky. Įvyko balsavimai – išrinkome naują tėvų komitetą: pirmininkė – Dalia Ažubalienė, nariai – Romas Puteris, Jurgis

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 87-jų metų minėjimas lapkričio 27 d. Montrealyje prasidėjo šv. Mišiomis AV šventovėje. Jas atnašavo klebonas kun. R. Birbilas. LK Mindaugo ir Neringos kuopos šauliai, šios šventės rengėjai, Mišiose dalyvavo su vėliavomis. Po pamaldų parapijos salėje įvyko minėjimas, kurį vedė Dana Urbanavičienė. Minėjimą pajavairino AV parapijos vyrų sekstetas, kuriame dainuoja R. Bulota, A. Urbonas, V. Murauskas, H. Celtorius, A. Mickus ir A. Palšaitis. Jie padainavo šešias dainas (*Kalniškės mūšis, Raudona rožė, Atėjau prie lūšnos, Gaudžia trimitai, Mes žengiam, Aras*) ir publikos buvo labai šiltai sutikti, nes jie ne tik gerai dainuoja, bet jau retai be pasirodo scenoje.

Minėjime dalyvavo penki kariškiai iš Lietuvos – mjr. Jurgis Žutautas ir vyr. leitenantai Eugenijus Maslenskij, Justinas Simutis, Laimonas Stankūnas ir Andrius Bagdanovas, kuris visiems padėkojo už šios šventės surengimą ir jų priėmimą. Kadangi jų globėjas Arūnas Staškevičius buvo išvykęs į Torontą, tai jo pareigas atliko Zigmas Burksaitis, vežiojęs kariškius iš bazės St-Jean-sur-Richelieu į Montrealį ir atgal. Šio minėjimo metu Zigmas Burksaitis buvo apdovanotas išeivijos Šaulių žvaigždės medaliu, kurį jam prisegė svečias mjr. Jurgis

Žutautas. Apdovanojimą kariškiai pagerbė stovėdami. Po programos visi susirinkusieji vaišinosi puikiu maistu, paruoštu Janės Kuzmickienės ir Danos Urbanavičienės. Montrealeio šauliams linkėtina ir toliau rengti mums visiems brangių švenčių paminėjimus. N.B.

KLK moterų dr-jos Montrealio realio skyriaus metinė šventė įvyks gruodžio 11 d. Mišios už gyvas ir mirusias dr-jos nares 11 val. Aušros Vartų šventovėje. Po Mišių klebonijoje susirinkimas ir vaišės. Narės ir rėmėjai maloniai kviečiami dalyvauti. D.S.

Šv. Kazimiero parapija

Adventinis susikaupimas – sekmadienį, gruodžio 4. Jį ves klebonas kun. A. Volskis. Kiekvieną Advento sekmadienį prieš Mišias klebonas klausys išpažinčių.

Trečiadienį, lapkričio 23, gimė Sofija Zenaitytė, duktė dr. Michael ir Kotrynos Zenaičių, kurie buvo perkelti darbo reikalais į Kalgarį, vaikaitė Mary ir Guy Zenaichių.

Ateinantį sekmadienį, gruodžio 4, parapijos šimtmečio komitetas susirinks po Mišių ir užkandžių. VL

Montrealio lietuviška kalėdinė radijo programa bus girdima Kalėdų dieną, gruodžio 25, nuo 12 val. iki 2 v.p.p. iš radijo stoties CFMB 1280 AM. Per internetą: <http://www.cfmb.ca>. L. St.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Kuliešius, Gintaras Repečka, Paulius Šarūnas, Elona Punkrienė, Astra Tatarsky, Algis Nausėdas ir Kristina Dambaraitė-Janovicz. Revizijos komisija – Dalius Butrimas, Rimas Juodis ir Aras Nausėdas. Živilė

Šv. Jono lietuvių kapinių vartai nuo gruodžio 1 d. bus per visą žiemą užrakinti, išskyrus sekmadienius ir laidojimo dienas. Visada atrakinti yra šoniniai varteliai.

A.a. Eleonoros Devenienės 10 metų mirties prisiminimui vyras Petras Devenis ir vaikai Tėviškės žiburiams aukėjo \$100.

Tremtinių vaikaičių mokyklai „Lietuvių namai“ Vilniuje Vytautas Montvilas paaugojo \$300.

„BALTIC TREE SERVICE“. Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

KVALIFIKUOTAS specialistas padės jums su jūsų kompiuteriu: • instaliuoti-suderinti programą, • išgydyti nuo virusų, • atstatyti prarastą informaciją. Taip pat „web dizainas“. Tel. 416 666-5840.

IŠNUOMOJAMAS rūsyje 1 miegamojo butas High Park rajone (Alhambra ir Bloor). Skambinti tel. 416 769-3311

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviybės išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.